

5420

1893

2(059)

0-83

2(059)

0-83

ՕՐԱՅՈՅՑ

1893

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ

ՀԱՅՈՅ—4000—4001:

ԵՒ ՏՕՄ. ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ՌՅԻՐ—1342

Ի ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ.

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ս. ԿԱԹՈՒՂԻԿԵ ԷԶՄԻԱՆՆԻ

8808570

0021

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀՐԱՄԱՆԱԻ

1901-0000-0000

ԱՄԵՆ. Տ. ՏԵՂԱԿԱԼԻ

ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՈՑ.

6269467

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՔ.

0 — 1.	Օր ամսոյն: — Լուսնի:
2. — Ա. Գ.	Հայոց: — Աղաքիայի:
Ռ. — Յ.	Խուսաց — Յունաց:
Լ. —	Լատինացւոց —
Տօմ.	Ըստ Տօմարիս մերոյ:
Թայամ.	Ըստ Թայամաուրաց:
Մհմ. — Հր.	Մհմէտականաց: — Հրէից:
☼ — Ար.	Արեգական: — Արեգական:
☾ — Ե. Լ.	Երեւոյն Լուսնի:
☾ — Ա. Բ.	Առաջին քառորդ Լուսնի:
☾ — Լ. Բ.	Լրումն Լուսնի:
☾ — Վ. Բ.	Վերջին քառորդ Լուսնի:
Ա. Կ.	Աղաշխարհի թիւն:
Մկ. — Հմ. Բ.	Մանկունք: — Համբարձի.
Հրց. — Մծ.	Հարց: — Մեծացու օգէ:
Մրտ.	Մարտիրոսաց:
Հեգ — Օհ.	Հանգստեան: — Օրհնութիւն:
Պհր. Պհ.	Պար: Պահոց:
Ստ. — Սր.	Ստեղծ: — Իւր ստորոջն:
Յար. — Եր.	Յարութեան: — Շարական:
Խյ. — Գի. Բ.	Խաչի: — Գիւնաց:
Ճշ. — Հտ.	Ճշու: — Հետեւակ:
Ն. Տ.	Ըստ նոր տօմարի:
Իձ.	Ի ճայնէն.

52400 - Վ. Կ.

Ի ԹՈՒՒՆ ԲՐԻՍՏՈՍԻ

1893

ԵՒ ՏՕՄ ԹՈՒԱԿ ՈՅՈՒՆ

Գիր տարւոյն Է
Եթէ ներեալն Ե
Վերադիրն ԻԲ
Իննեւաւաներեալն . (ԺԱ) 11
Տանաւաւն Առիւծ.
Բուն ձայնը Ս.Զ. Բ.Զ. Գ.Զ. Գ.Զ.
Ճախակողմեան դասուն եւն. սկսեալ
ի Բուն քարեկենդանէ:

ՏՈՒՆԵՄՈՒՏԲ

Աղարկայի ՄԶԸ (278) Բարա 21
Թուրի Հայոց — 4001 — Օգոստ. 41
„ Տօմ. Հայոց ԲՅԽԴ Օգոստ. 41
„ Մճմ. 1514 ցունիս 2
„ Հրկեց. 5654 Սեպտեմբեր 28

ԵԶՄԻՈՒՆԻՆ

Լայն. աշխարհ. 40 ա. 8 մ. Հիւս:
Երկայ. իւննարայէ 45 ա. 15 մ. Արեւ:
Եւ ժամըն հաշուի ի 24, սկսեալ յետ
մոիցն արեւու:

ՀԱՐԺԱԿԱՆ ՏՕՆԲ ԵՒ ՄԻՋՈՅԲ ՆՈՅՒՆ.

Օր ցաւսն ՈՒԹԵԱՆ Դ2.
Միջոց ուտիք աւուրք 42
Բարե. Աստղա. . . . Գունվ. 47
Բուն Բարեկենդան Գեար. 7
Օր Տեառնընկառաջի Կիր. . . . 44
ԶԱՏԻԿ Մարտ. 28
Օր Աւետման Դ2. Ապրիլի 7
Երեւման Խաչ. 25
Համարածումն Մայիսի , 6
Հոգեզալուստ. 46
Բարե. Ս. Լուսա. Գունիսի 6
ՎԱՐԴԱՎԱՌ. . . . Գունիսի 4
Միջոց շարաթք պահովք 6
ԱՍՏՈՒԱՄԱՍԻՆ Օգոստ. 45
Միջոց շարաթք պահովք 4
ԽԱՉՎԵՐԱՑ Սեպտեմբ. 42
Բարեկ. Վարազայ Խչ. . . . 49
Միջոց ուտիք շարաթք 8
Գիւտ Խաչ. Հոկտ. 24
Բարե. Գիւնակայ. Նոյեմբ. 24
Բարե. Ս. Գալորայ. Դեկտ. 42
Միջոց ուտիք աւուրք 42
Օր Բարեկ. Մինդ Պաւոց. . . . Դ2.

Ի Ղ Զ.

Քան ձեզ՝ Մասիս, Արագած,
 Չէ ստեղծել Հայրն Աստուած
 Իւր բերաւոր հանքերից
 Հայի համար մի այլ գանձ.
 Ես կուզէի յաւիտեան
 Քանի ունիք դուք ստուեր,
 Հայի սերունդն էլ ապրէր:

Ո՛վ դու Հայոց Յորդանան—
 Գերահռչակդ Հրազդան,
 Քանի քեզ հետ շատ գետեր
 Դեռ ման կգան Հայաստան,
 Ես կուզէի յաւիտեան
 Քանի ունիք դուք փրփուր,
 Հայր խճէր ձեր սուրբ ջուր:

Դո՛ւք Հայրենեացս վայրը արձակ—
 Ծով ու ցամաք ու ծրմակ,
 Ո՞ր բանաստեղծն անպարսաւ
 Ձեզ գով չասեց՝ ու մեռաւ,
 Ես կուզէի յաւիտեան
 Ձեր բերկրութեան տեղ ու դար
 Հային լինէր միշտ դադար

Թէ որ մեռնէք կողէ կող
 Հայոց բլրէք, դաշտք, հովիտք,
 Սակայն դուք չէք քար ու հող,
 Այլ գին դրած մարգարիտ.
 Ես կուզէի յաւիտեան
 Քանի ծաղիկ, ծիլ ունիք,
 Հայր ուտէր ձեր բարիք:

Քան ձեզ չկայ մի էակ
 Հայոց վշտին քաջ տեղեակ—

Սալամ, Սոխակ ու Սարեակ,
Կռունկ, Կաբաւ, Կչեղակ,
Ես կուզէի յաւիտեան
Հայոց հողերն լինէին
Ձեր բերկրութեան վարժարան:

Այիմ ծովակք Սևան, Վան,
Որ ձեր տեսքով աննման
Կախարդեցիք մէկ Գեղամ
Եւ մէկ քնքոյշ Շամիրամ,
Ես կուզէի յաւիտեան
Որ նոյն սիրով հայք բոլոր
Ձեզ լինէին ուխտաւոր:

Հայոց վանքեր, անապատք,
Մեք հայքս հէք և դժբաղտ
Ձեզանով ենք միշտ պահել
Հաւատ, լեզու, գիր անխախտ:

Ես կուզէի յաւիտեան
Քանի կաշքէք դուք յեթեր
Հայր ձեզ հետ միշտ խօսէր:

Ձեռք էք նստել, ողբում շատ
Գուին, Անի, Արտաշատ,
Թէ որ դուք էք աւերակ
Ապա ո՞րն է շէն քաղաք.
Ես կուզէի հայի մէջ՝
Ձեզ քանդողն չառնիւն
Չյառնէր բնաւ յարութիւն:

Ի՞նչդ գովեմ կամ ծաղրեմ
Հայոցս աշխարհ մեծ վսեմ.
Ո՞ր ազգ դրեց քո մէջ թախտ.
Եւ չանուանեց քեզ Դրախտ
Ես կուզէի յաւիտեան
Թէ դու եղար հային վարդ,
Հայն էլ լինէր քո իսկ զարդ:

Դ՛ՆԷՔ՝ հայրենեացս հողու ջրէք
 Ինչպէս Արայն աչագեղ
 Իւր պապերովն հանճարեղ
 Շղթայեցիք իրենց տան
 Որ շէն պահեն Հայաստան,
 Ես կուզէի յաւիտեան
 Որ բոլոր հայր նոցա պէս
 Ապրեն ձեզնից անբաժան,
 Որ շէն պահեն Հայաստան:

ՍԱՀԱԿ ԱՐԵՂԱՅ ԱՄԱՏՈՒՆԻ.

Հ. 0.

Ե. Լ.

ՅՈՒՆՎԱՐ

ԻԴ I Ուր ԴԿ. հարեալստ և 13 25

կաղանդ: Եւս 8. և Ի.
 Գ. օր Ծննդ. ահ: Հրց,
 Հնդ, ԴԿ. Յաւիտենից
 Աստուած: ՄԿ. ԽԼ. ԴԿ.
 Խաչի քո ֆրիստոս եր-
 կըրպագեն: ՃԼ. ԴԿ.
 Որ յանէից: Եւս 8. և Ի.
 Ի. Որոց տօն անուա-
 նակոյնըեան Տեառն.
 և տօն Բարսիլի Հայրա-
 պետին: Տօմ. և Ե Յայսմ,
 ՔԱՂՈՅԻ: (24: Ագ. Ա-
 րամ (17), հոյ տօմ.

Հ. 0.

ՅՈՒՆՎԱՐ

Ն. Լ.

Յոշնվ. (15): Հր. Թե-
բեա (24): Սճմ. ձեմա-
ղիշլ ախըր. (25):

ԻԵ 2 ՇԲ. ԱԶ. Դ. օր պհ: 14 26

Ծննդ. Սըբոցն՝ Բարսղի
Հայրապետին եւ եղբօր
նորին Գրիգորի նիւսա-
ցւոյն, Սեղբեստրոսի
Հռովմայ Հայրապետին
եւ Աբգայ Եփրեմի խու-
րին ասորւոյ: Օհ, գձ.
Որ Համանման: Հրց, դձ.
Աբանչելագործ սր:
Մկ. դկ. Լուսապայ-
ծառ: Հմբ. աձ. Սոլրբ
ես տէր եւ Երկնաքա-
ղաքացին:

ԻԶ 3 ✠ ԿԻՐ. ԱԿ. Ե. օր պհ. 15 27

Ծննդ: Հրց, դձ. Մեա-
ծին որդի: Հմբ. ակ.
Հրաշալի. (ցվերչն):
Յ: Է Թ. Մաղա քիա
ճարգարեի:

ԻԵ 4 ԲԶ. ԲԶ. Գ. օր պհ. 16 28

Ծննդ. Հրց, Ապշ, դկ.

Հ. 0.

ՔԱՂՈՅ

Ն. Լ.

Օրհնեալ ես տէր Աս-
տուած Հարցն մերոց:
Յ. Է Թ. 72 Աշաղիբ-
ասցն Քրիստոսի:

ԻԸ 5 ԳԶ. ԲԿ. ՃՐԱԳԱՒՈՅՅ 17 29

Ծննդեան: Ոձ. բձ. Ու-
րախացիւր սրբուհի սր.
Մկ. դձ. Ծագուամ հրա-
շալի:
Յերեկոյն յեա պատու-
րագիւն նախաստեակ.
դկ. Խորհուրդ մեծ:

● Ծն Լա. Ժ 7 ր. 22:
Անխատատ:

ԻԹ 6 ✠ ԳԶ. ԳԶ ՏՕՆ ԾԸ- 18 1

Ն. ՆԴԵԱՆ ԵՒ ՄԿՐՏՈՒ-
ԹԵՊՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵ-
ՐՈՅ ՅԵՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍ-
ՏՈՍԻ: Օհ, դկ. Խոր-
հուրդ մեծ. սր: Հմբ.
դկ. Այսօր բանն, Ուտիք
Է մեզ Յ օր անմիջոց:
Յ. Է Թ. Մկրտութիւն
Տեառն. Հր, Մեք. բ.

Հ. 0.	ՅՈՒՆՎԱՐ	Ն. Լ.
	(50): Մձմ. Բեձեւյ. (29) Էւ իւջ աշար:	
Լ 7	✠ ԵՁ. ԳԿ. Բ. օր Ծննդ: Օհ. ԳԿ. Այսօր բանն ի Հօրէ. սր: Յիշատակ մեռելոց: Յ. Էւ Ռ. Յովհաննէս կարապետի:	19 2
Ա 3	Ուր. ԳՁ. Գ. օր Ծննդ: Օհ. ԳԿ. Էակից Հօր. սր: Տօմ, Էւ Յայսմ. Ա. Բ. Ա. Յ:	20 3
	☼ ի ջրհոսն:	
Բ 9	ՇԲ. ԳԿ. Գ. օր Ծննդ: Օհ. Գձ. Այսօր գաբրի- էլ. սր:	21 4
Գ 10	✠ Կեր. ԱՁ. Է. օր Ծննդ: Օհ. Գձ. Այսօր որ յա- թոռ. սր: Յ. Էւ Ռ. Գրիգորի Նիսիսացոյն:	22 5
Դ 11	ԲՁ. ԱԿ. Գ. օր Ծննդ: Օհ. Գձ. Անսկղբնական. սր:	23 6

Հ. 0.	ԱՐԱՅ	Ն. Լ.
Ե 12	ԳՁ. ԲՁ. Է. օր Ծննդ: Օհ. Գձ. Անեղանելի. սր:	24 7
	☼ Առ. Բո. Ժ. 16. Բ. 55 Հողմ. անժրել:	
Զ 13	✠ ԳՁ. ԲԿ. Ը. օր Ծննդ: ԵՒ ՏՕՆ ԱՆՈՒՍՆԱ- ԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍՈՆ ՄԵՐՈՅ ՅԵՍՈՒՍԻ ԲԸ. ՐԻՍՏՈՍԻ: Օհ. Գձ. Լոյս ի լուսոյ. սր: Յերեկ, Նախատեակ. ակ. Ա- րեգականն արդարու- թեան. սր:	25 8
Է 14	ԵՁ. ԳՁ. Տօն Ծննդեան Յովհաննու Կարապե- տին Օհ. ակ. Արեգա- կանն արդարութեան. սր: ՄԿ. Է. Հմբ. ԳԿ. Մարգարէից. ձ. ԳԿ. Այսօր ցնծայ:	26 9
Ը 15	Ուր. ԳԿ. ԿՀ: Հոգ. Հնգ. ակ. Գոհաբանեմք: ՄԿ.	27 10

Հ.	Օ.	ՅՈՒՆՎԱՐ	Ն.	Լ.
		Խ. ԳԿ. ՈՎ քառաթեւ:		
		Ա. 3 ՎԴ. (1):		
Թ	16	ՇԲ. ԴԶ. Սրբոցն Պետ- րոսի Հայրապետին, ՎԵ- լասայ եպիսկոպոսի եւ Աբխողոմայ սարկաւա- գին: Ս. ԴԶ. Այսօր յիշատակ: Հրց. ՄԴ. ԴԶ. Որք հաղորդեցան, ՄԿ. ԴԶ. Մանկունք նոր: ՃԶ. ԴԶ. Այսօր երկ- նայնոցն: ՀԴ. ԴԶ. Սուրբ ես տէր:	28	11
Ժ	17	Ճ ԿԵՐ. ԴԿ. Ա. գկնի Ծննդ: Հրց. ՅԱ. ԴԶ. Ծագումն միածնի: ՀԴ. ԴԿ. Փառք յարութեան. Յարուցեալ է տէրն. Փառք Բրիստոսի ԻԼ- դաբերից: Բարեկենդան Առաջատու պահոց: ՄԶ. Ախրբարարային: Վերջ քառասուն առաջ առաջնոյ մասին ձմեռան:	29	12

Հ.	Օ.	ԱՐԱՅ	Ն.	Լ.
ԺԱ	18	ԲԶ. ԱԶ. Կ. օր պհ. Ա. Լաջ: Հրց. Ապ. ԴԿ. Աստուած հարցն մերոց բարեբանեալ: Յ. ԵԶ Ռ. Արամասի եւ Պիշրդի հայրապետացն Ադեքսանդրացոյն: ԱԶ. Դ. Իվ. Դ. Խ. մ. Դ. Ակրդի յիտեւ առաջ Բ. մասին ձմեռան:	30	13
ԺԲ	19	ԳԶ. ԱԿ. Բ. օր պհ. Ա. Լաջ: Հրց. Ապ. ԿԶ. Ա. Դ. Երգէին մանկունքն:	31	14
ԺԿ	20	ԴԶ. ԲԶ. Դ. օր պհ. Ա. Լաջ: Հրց. Ապ. ԿԶ. Ա. Դ. Փառաւորեալ յա- ւիտ: Ն. Տ. Փետրվար: ⊕ Լ. Խ. Դ. Դ. Դ. 44: Յրտաւուն հողմունք:	1	15
ԺԴ	21	ԵԶ. ԲԿ. Դ. օր պհ. Ա. Լաջ: Հրց. Ապ. ԴԶ. Ա. Դ. Որ ապրեցուցեր: Լ. Տեառնբողոքաց:	2	16
ԺԵ	22	ՈԼ. ԳԶ. Ե. օր պհ. Ա.	3	17

Հ. 0.

ՅՈՒՆՎԱՐ

Ն. Լ.

ռաջ: Յիշատակ Յովնա-
նու մարգարէին: Հրց.
Ապշ. դկ. առ. Որ
զանձառելի. սր: Մձ.
դկ. Մարգարէն ի փո-
րոյ:

ԺԶ 23

ՇԲ. ԳԿ. Սրբոցն Սարգ-
սի զօրավարին, եւ որդ-
ւոյ նորա Մարտիրոսին.
եւ չորեքտասան զինո-
ւորացն: Օհ. ալ. Ամե-
նասուրբ Երրորդ: Հրց.
գկ. Ձինուորութիւնք.
սր: Մկ. և ձ: աձ. Չի-
նաւորն ֆիլիստոսի: Հմբ.
աձ. Սուրբ ես տէր. եւ
Երկնաքաղաքացին:

4 18

ԺԵ 24

ՔԿ. ԿԻՐ. ԴԶ. Բ. զկնի
Ծննդ: Հրց. Գ. Գձ.
Փառաւորելով: Հմբ. Դձ.
Չյարութիւն աստուած-
որդւոյն. (ցվերյն):
Հարսանիք:

5 19

ԺԸ 25

ԲԶ. ԴԿ. Սրբոց Ատով-
մանց զօրավարացն: Օհ.

6 20

Հ. 0.

ԱՐԾՅ

Ն. Լ.

դկ. Ի յիշատակս վը-
կայից: Հրց. Մրա. գկ.
Չինուորութիւնք: Մկ.
և Հմբ. ալ. Աղաչեմք
զքեզ: ձ. դկ. Այսօր
եկեղեցի:

Յ. եւ Ռ. Գրիգորի Աս-
տուածաբանին:

ԺԹ 26

ԳԶ. ԱԶ. Սրբոց Սուրբեա-
սեանց վկայիցն: Օհ.
աձ. Ժողովեալքս ի յի-
շատակ: Հրց. Մրա. ալ.
Սուրբ Աստուած: Մկ.
և Հմբ. բձ. Ստուգու-
թեամբ:

7 21

Ի 27

ԴԶ. ԱԿ. ահ: Հրց. Հնգ.
գձ. Օրհնեմք զքեզ:
Յ. և Ռ. Փոխադրոշ.
բիւռն նշապարացն Յով-
նանու Ոսկեբերանին:

8 22

Վջ. քն. ժ. 10. ք. 55:
Փոքարիկք:

ԻԱ 28

ԵԶ. ԲԶ. Սրբոց Ոսկեանց
քահանայիցն: Օհ. բձ.

9 23

Հ. Օ.

ՅՈՒՆՎԱՐ

Ե. Լ.

Որհնեն զքեզ: Հրց. Մբա. ահ. Որ բարձրեալք ես: Մկ. և Հմբ. գծ. Որք արժանաւորեցայք: ձ: բձ. Ուրա. խանան հրեշտակք:

ԻԲ 29 Ուր. Բկ. ահ: Հրց. Հնգ. 10 24

դկ. Բանդ. Աստուած, Մկ. Խ. Բկ. Խ. Հն կե. նարար:

Յ. եռ. Բ. Կարձ. Աշխատաց Իգնատիոսի Զույրապետին:

ԻԴ 30 Շբ. ԳԶ. Սրբոցն ՍԱՀԱ. 11 25

ԿԱՅ Պարթեւի Հայրապետին մերոյ, Օհ. դկ. Արմատ ճշմարիտ: Հրց. ահ. Որ զլոյս աստուածային. (զԹառանցն): Մկ. դկ. Որ յարմատոց: ձ. գկ. Հովիւ քաջ: Հմբ. աւ. Սուրբ ես օէր եւ Լ. քնաքաղաքացին:

ԻԴ 31 ✠ Կիր. ԳԿ. Գ. զկնի 12 26

Ծննդ. Հրց. Յար. դկ.

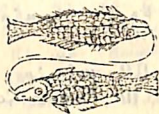
Հ. Օ.

ԱՐԱՅ

Ե. Լ.

Որ յահեղակերպ: Մեծ. դկ. Աստուածածին մայր լուսոյ: Հմբ. գկ. Տեսիլ փայլակնաճեւ. եւ Յանձառ փառաց: Հարսանիք:

Լ. Բռն. Բարեկեցական:

ՓԵՅԲԱՐ

ԻԵ 1 ԲԶ. ԴԶ. Սրբոցն Մար. 13 27

կոսի եպիսկոպոսին, Պետրոս քահանային, Կիւրդի եւ Բենիամինի սարկաւազացն. եւ սրբոց

Հ. Օ.	ՓԵՏՐՎԱՐ	Ն. Լ.
	վկայիցն Աբղղմսեհի Որ- մըզդանայ եւ Սայենի: Յ՛. դ՛. Այսօր յիշա- տակ: Հրց. Մրտ. Բ՛. Անոխակալ: Մկ. գ՛. Զքեզ կարդային: Հմբ. դ՛. Յիշատակ է:	
ԻԶ 2	ԳԶ. ԴԿ. Սրբոց ՂԵՒՈՆ- ԴԵԱՆՅ քահանայիցն: Յ՛. դ՛. Որ յառաջա- գոյն. ար: Յ. եւ Ռ. Տեառնըդա- ռալ:	14 28
ԻԵ 3	ԴԶ. ԱԶ. պհ: Հրց. Հնդ. դ՛. Որ փառօք հօր: ● Մն. Լս. Ժ. 20. Բ. 6: Զիւնխառն հողմունք:	15 29
ԻԸ 4	✠ ԵԶ. ԱԿ. Իրբոց ՎԱՐ- ԴԱՆԱՆՅ զօրովարացն մերոց հազար երե- սուռն եւ վեց վկայիցն: Յ՛. դկ. Նորասըաշ, եւ Անճառ ելի: Հրց. դկ. Որ անդադար: Մկ. և	16 1

Հ. Օ.	ԱՐԱՅ	Ն. Լ.
	Հմբ. առ: դկ. Արիացեալք, Յիշատակ մեռելոց, Տօն — ազգային: Հր. Ադար. (50): Մ՛. Ժ. Շապաւ (50):	
ԻԹ 5	ՈԼ. ԲԶ. պհ: Հրց. Հնդ. դկ. Յաւիտենից:	17 2
Լ 6	ՇԲ. ԲԿ. Սրբոցն՝ Կ. ՊՕԼ- սոյ ռուրբ ժողովոյն հա- րիւր յիսուռն հայրապե- տացն: Յ՛. գ՛. Այսօր սրբոց հայրապետացն: ար: Ոկ. գ՛. (Յառեանն) Ով հրաշալի եւ Ի սուրբ երրորդութենէ: Հմբ. դկ. Բանն որ ընդ հօր: Յառ- եան առել առանց շուրջա- ռի, և յառել Շարակունիին, ճածկել զսեղանն վարա- գորաւ):	18 3
	☼ Ի Զուկն:	
Ա. 7	✠ ԿԻՐ. ԴԿ. Բռն բա- կենդան: Յ՛. դկ. Բանն որ ընդ հօր: Հմբ. դկ.	19 4

Հ. 0.	ՓԵՏՐՎԱՐ	Ն. 1.
	սուրբ: (Փրիսանակ պաշ- տախան՝ Այսօր անճա- ռին՝ դ՛. Որ զօրէնս սրբութեան: ճի. յկ. Անսկիզբն բանդ: Հմբ. յկ. Այսօր ի տաճարն, (զերկուսն ի միասին ասա): Ազ. Նիրհան (1): Մհմ. ճեմբեի սուբի պէ սպ. Օր ի չաճեցոյ չեթ- մոսքեան արձառ ի ըռարս:	
Թ 15	ԲԶ. ԴԿ. ք: օր մ. պհ: 27 12 Հրց. Ապշ. ահ. Զանուհ քո քրիստոս:	
Ժ 16	ԴԶ. ԱԶ. Թ. օր մ. պհ: 28 13 Հրց. Ապշ. ահ. Որ խո- նարհեցար:	
ԺԱ 17	ԴԶ. ԱԿ. Ժ. օր մ. պհ: 1 14 Հրց. Ապշ. ահ. Աս- տուած հարցն մերոց, Ն. Տ. Մարտ:	
ԺԲ 18	ԵԶ. ԲԶ. Ժա. օր մ. պհ: 2 15 Հրց. Ապշ. ահ. Օրհ-	

Հ. 0.	ՄԵՀԵԿԱՆ	Ն. 1.
	նիալ եւ իրաւաւոր:	
	Ⓢ Լր. 1ս ժ. 14. ր. 28: Զինաբեր հողմ:	
ԺԳ 19	Ուր. ԲԿ. Ժբ. օր մ. պհ: 3 16 Հրց. Ապշ. ահ. Զանառ էութիւն:	
ԺԴ 20	Շբ. ԳԶ. Ժգ. օր մ. պհ: 4 17 Սրբոցն Կիւրղի Երու- սաղէմայ հայրապետին. Եւ միւս Կիւրղի եպիս- կոպոսին եւ մօրն նորա Աննայի: Օհ. գձ. Զա- րիական մահ: Հրց. Մրս. դձ. Որք հաղորդեցան: Մկ. գձ. Մանկունք նոր: Հմբ. գկ. Օրհնեմք զքեզ:	
ԺԵ 21	✠ ԿԵ. ԳԿ. Գ. Բա- ւամորդական Պահոց: Անառակին: Օհ. գկ. Օրհնեմք զքեզ. սր: Հմբ. գկ. Լոյս ի լուսոյ ծնունդ: Թ. եռ. Բ. Տ/մոթիոսի	5 18

Հ. Օ.	ՓԵՏՐՎԱՐ	Ն. Լ.
	Եւ Եւստաթիոսի ճգնա- ւորացն:	
	Ծնմ. ձեմրեի Սաղիս Ֆիւլիքիւրայ. Օր ի Լա- ւերոյ լերմուքեան տրե- ւոս ի հող:	
ԺԶ 22	ԲԶ. ԴԶ. ԺԷ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. բձ. Օրհնեալ տէր Աստուած:	6 19
ԺԷ 23	ԴԶ. ԴԿ. ԺԴ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. բձ. Ուղիղ են ճանապարհը:	7 20
ԺԸ 24	ԴԶ. ԱԶ. ԺԷ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. բԿ. Որ հարցն մերոց: Յ. եւ Ռ. Գիւտ գլխոյ Յովնանեռէ կարայե- տին:	8 21
ԺԹ 25	ԵԶ. ԱԿ. ԺԸ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. բԿ. Ման- կունքն գերեալք: Ծնմ. Էվդիլի պիւտիւ: աճուց: Պառաւանց ցուրտ: որ	9 22

Հ. Օ.	ՄԵԼԵԿԱՆ	Ն. Լ.
	տեւէ 7. տիւ էւ 8. Գի- լեր:	
	ՎԶ. րո. ժ. 25. ր. 59: Չուն:	
Ի 26	Ուր. ԲԶ. ԺԸ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. առ. բԿ. Աս- տուած հոգ:	10 23
ԻԱ 27	ՇԸ. ԲԿ. Է. օր մ. պհ: Սրբոյն Յովնանու Լի- րուողէմայ հայրապե- տին եւ սրբոց հայրա- պետացն մերոց Յովհան- նու Օճնեցւոյն, Յովհան- նու Որոտնեցւոյն, եւ Գրիգորի Տաթեւացւոյն: Օհ. աԿ. Որք զարդա- րեցին. սր. ԱԿ. Գձ. Նմանեալ: ձշ. Գձ. Զա- ռաջնորդս: Հմր. Գձ. Որ արարեր:	11 24
ԻԲ 28	ԽԼԻ. ԳԶ. Դ. Բա- ռամորդական Պահոց: Տեւեաին: Օհ. Գձ. Որ արարեր. սր: Հմր. Գձ. Որ տիրականս:	12 25

Հ. 0.

Ն. Լ.

ՄԱՐԾ

ԻԳ. 1 ԲԶ. ԳԿ. ԻԶ. օր մ. պՀ: 13 26

Հրց. Ապշ. Գձ. Փառա-
ւորեալ անուն:

ԻԳ. 2 ԳԶ. ԳԶ. ԻԶ. օր մ. պՀ: 14 27

Հրց. Ապշ. Գձ. Փառա-
ւորեալ է:

ԻԵ. 3 ԳԶ. ԳԿ. ԻԶ. օր մ. պՀ: 15 28

Հրց. Ապշ. Գձ. Հարցն
մերոց Աստուած:

ՄԻԶԻՆԻ:

ՄԻՆԻ. ՍԻԶՐԻ ԿԵՐՈՒՅՂ
աճող: ՎԵՐԶ ցրտոյն
պառաւանց:

ԻԶ. 4 ԵԶ. ԱԶ. ԻԵ. օր մ. պՀ: 16 29

Հ. 0.

ՄԵՀԵԿԱՆ

Ն. Լ.

Հրց. Ապշ. Գձ. Օրհնեալ
ես տէր:

ԻԵ. 5 ՈԼ. ԱԿ. ԻԶ. օր մ. պՀ: 17 30

Հրց. Ապշ. Գձ. Աստու-
ած բարձրեալ:

● ՄԻ. Զատիկան Լուսնի.
ժ. 17. ր. 25:
Փոփոխական:

ԻԶ. 6 ՇԲ. ԲԶ. ԻԵ. օր մ. պՀ: 18 1

Սրբոց Մանկանցն քա-
ռանկից, որք Ի Սերաս-
տիայ կատարեցան: Օհ.

ԳԿ. Այսօր ընդ անմար-
մնոց. ոչ: ՄԵՑ. Ծա-
գումն: ՄԿ. առ. ԴԿ.

Լուսապսակացն: ՅԶ. ԴԶ.
Այսօր մեծապէս պան-
ծացեալ: ՀԲ. ԻԿ. Որ

պատուիրան: ՄԻՆ. Բամազան. (50):

ԻԹ. 7 ✠ ԿԵՐ. ԲԿ. Ե. Գա- 19 2

ռաննորդական պահոց:
Դատաւորին: Օհ. ԴԿ. Որ
պատուիրան: ՀԲ. ԻԿ.

Դատաւոր:

Հ. 0.	ՄԱՐՏ	Ն. Լ.
	Լ. Յովսէփայ. աստուածածնաօրն: Մհմ. Աբրար Խաւսիյն: Վերջ յիսթորիայ երկրորդ մասին ջարտն: Հր. Վեաղար. (29):	
Լ	8 Բ2. Գ2. ԽԹ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. դձ. Հարցն մերոց Աստուած, որ ապրեցուցեր:	20 3
Ա	9 Գ2. ԳԿ. Լ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. դձ. Հարցն մերոց Աստուած, որ ի ներդրութեան:	21 4
	Տօմ. և Յայսմ. Արեգ. Գարնանամուտ և հասարակած. օր է տիւ և գիշեր հաւասար: Յերեկն սկսանի երկարել և գիշերն կարճանալ: Մհմ. Երիտալի յեղի, եւ Նիվրոզգ. նոր օր աւրքայական:	
	 ի եղն:	

Հ. 0.	ԱՐԵՎԻ	Ն. Լ.
Բ 10	Դ2. Դ2. Լա. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. դձ. Որ յամենայնի:	22 5
Գ 11	Ե2. ԴԿ. ԼԲ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. դձ. ճշմտութեամբ:	23 6
Դ 12	Ուր. Ա2. ԼԳ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. դձ. Տէր Աստուած: Յերեկոյն նստածակ. գի. Այսօր զուարճացեալ:	24 7
Ե 13	Տ. ՇԲ. ԱԿ. ԼԴ. օր մ. պհ: Երբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ չարանաց եւ մտին ի վիրապն: Օհ. գի. Այսօր զուարճացեալ. սր: Թագ. Այսօր դասք: Հրց. ԴԿ. Որ ի հօրէ: Մծ. Նահապետացն աբրահամու: ՄԿ. Գձ. Այսօր տօնէ եկեղեցի: Ճշ. ԳԿ. Լերնը ամենայն	25 8

Հ.	Օ.	ՄԱՐՏ	Ն.	Լ.
		Հիբ. բձ. Որ զխորհուրդ- քո գալստեան: Է. Աշեատումն:		
		☾ Առ. քռ. ժ. 2. ր. 56: Հողմուրք:		
Ձ	14	✠ Կեր. բձ. 2. Բառաս նորդական Պահոց: Գա- լստեան: Ս. բձ. Որ ըզ- խորհուրդ. սր: Հիբ. բձ. Ըստ աւետեաց: Լ. Ծաղկազարդ:	26	9
Ի	15	Բձ. Բկ. ԼԳ. օր մ: պհ: Հրց. Ապշ. դկ. Աստու- ած հարցն մերոց:	27	10
Ը	16	Գձ. Գձ. ԼԵ. օր մ: պհ: Հրց. Ապշ. դկ. Հարցն մերոց: Ա. Գ. Աշեպաց. (1):	28	11
Թ	17	Գձ. Գկ. ԼԸ. օր մ: պհ: Հրց. Ապշ. դկ. Որհնեալ տէր Աստուած:	29	12
Ժ	18	Եձ. ԴԶ. ԼԹ. օր մ: պհ:	30	13

Հ.	Օ.	ԱՐԵՎԻ	Ն.	Լ.
		Հրց. Ապշ. դկ. Որհնեալ ես տէր Աստուած:		
ԺԱ	19	Ուր. Դկ. Խ. օր մ: պհ: Հրց. Ապշ. դկ. ստ. Որհ- նեալ տէր Աստուած:	31	14
ԺԲ	20	ՇԵ. ԱՁ. Խա. օր մ: պհ: ՅԻՇԱՏԱԿ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՂԱԶԱՐՈՒ: (սկիզբն հան- գառեան շարականաց): Օհ. աձ. Այսօր գոլով: սր: Մկ. ստ. դկ. Յե- սուս Միածին: ձշ. դկ. Որ է յերկնից իջեր: Յե- րեկ. Լոյս գուարթ: Հիբ. աձ. Որ զերօրհնիս: (ա- սեւ յատեանն և բանալ զսեղանն): Ն. Տ. Ապրիլ:	1	15
		☼ Աւաղ Լրումն Լուսնի ժդ 11. ր. 47: Մերթ ձին մերթ անձրեւ:		
ԺԳ	21	✠ Կեր. Ակ. ԾԱՂԿԱՆ- ՁԱՐԳ: Հեա. Շր. դձ. Թաղաւոր գոլով: Օհ.	2	16

Հ.	Օ.	ՄԱՐՏ	Ն.	Լ.
		աճ. Որ վերորհնիս. սր: Յերեկոյին՝ Դանարացեք Լ. Զատիկ: Ազ. Շումա (1): Եւ տարեմուտ, Մէլ. (278) փոքր բռնակաւիմ Ջոշոյեցոց, եւ Գար- նամամուտ ըստ հին տօմարին:		
ժԻ	22	Ա. ԲԶ. ԲԶ. պհ. 0հ. բձ. Անեղն Ի Հօրէ. սր:	3	17
ժԵ	23	Ա. ԳԶ. ԲԿ. պհ. 0հ. բկ. Իմաստուն կուսան- քըն. սր: Յիշատակ տան կուսանոց:	4	18
ժԶ	24	Ա. ԴԶ. ԳԶ. պհ. 0հ. գձ. Որ յաթոռ փառ, սր, Բոտ հին տօմարին այսօր է աւագ Լըսմն Լուսնի:	5	19
ժԷ	25	✠ Ա. ԵԶ. ԳԿ. պհ. 0հ. գձ. Վերաճգողն, սր: Յիշատակ ոսնալուսյի: Յ. Էւ Ռ. Աւետարան:	6	20

Հ.	Օ.	ԱՐԵՎԻ	Ն.	Լ.
ժԸ	26	Ա. ՈԼԲ. ԴԶ. պհ. ՅԻ- ՇԱՍԱԿ ԶԱՐԶԱՐԱՆԱՅ ԵԻ ԽԱԶԵԼՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻ- ՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ: Հեռ. Շրկ. դձ. Այսօր Ի կատարումն: Սհ. բձ. Արծաթսիրութեամբ. սր: Յերեկ. Լոյս զուարթ, Հհ. դկ. սո. Եկայք Հաւատացեալք: (Թա- փօր Թաղման). Շրկ. բձ. Պարգեւատուն. սր, Նախատեսակ առնելով: Յ. Էւ Ռ. Տօն ամենայն Երկնային զօրացն:	7	21
ժԹ	27	Ա. ՇԸ. ԴԿ. ՃՐԱԳԱ- ԼՈՅՅ: Սհ. բձ. Պարգե- ւատուն. սր: Յերեկոյն յեռ արձակման պատ- րագին նախատեսակ՝ աձ. Այսօր յարեալ. սր: Նաւակատիք: ☾ Վ. Բ. Դ. 20. Բ. ԾՑ: Հողմ, անձրեւ:	8	22

Հ. 0.	ՄԱՐՏ	Ն. Լ.
Ի 28	✠ Ա.Կ. ԿԵՐ. ԱԶ, ԶԱ- ՏԻԿ: Օհ. աձ. Այսօր յարեաւ. սր: Ուտիք է անտիշոց մինչև ի Համբարձումն:	9 23
ԻԱ 29	✠ ԱԲ. ԲԶ. Ա.Կ. Բ. օր Զատիկի, Օհ. Յար. ալ. Առաքեցար ի Հօրէ: Հրց. Հնգ. աձ. Օրհնեալ ես դու. Հիբ. ալ. Ա- ռաքեցար ի Հօրէ: (Այս շաբաթուս օրհնութիւնքն Յարութեան տէր երկնիցքն են. ըստ աւուրց ձայնից գիտ և ասա): Յիշատակ մեռելոց:	10 24
ԻԲ 30	✠ Ա.Գ. ԳԶ. Բձ. գ. օր Զատիկի, Օհ. Բձ. ի գե- րեզման քո կանխեցին: Հրց. աձ. Պայծառացիր: Հմբ. Բձ. ի գերեզման քո կանխեցին:	11 25
ԻԳ 31	Ա.Գ. ԳԶ. ԲԿ. գ. օր Զատիկի: Օհ. ԲԿ. Քո յարութեանդ: Հրց. աձ.	12 26

Հ. 0.	ԱՐԵՎԻ	Ն. Լ.
	Օրհնեալ ես տէր Աս- տուած: Հիբ. ԲԿ. Քո յարութեանդ:	
		
	ԱՊՐԵԼ	
ԻԴ 1	ԱԵ. ԵԶ. ԳԶ. Ե. օր Զատիկի: Օհ. Գձ. Իւղա- բեր: Հրց. աձ. Ընդ ե- րես մանկունսն: Հիբ. Գձ. Իւղաբեր:	13 27
ԻԵ 2	ԱԶ. Ուր. ԳԿ. գ. օր Զատիկի: Օհ. ԳԿ. Յա- րեաւ տէրն: Հրց. աձ.	14 28

Հ. 0.	ԱՊՐԻԼ	Ն. Լ.
	Լոյսդ որ ի հրեղէն: Հմբ. գկ. Յարեաւ տէրն:	
ԻԶ 3	ԱԵ. ՇԲ. ԴԶ. Է. օր Զատկի: Յիշատակ գըւ- խատման սրբոյն Յով- հաննու Մկրտչի: 0հ. դձ. Փառաբանակից: Հրց. ալ. Նախայաւի- տեան: Հմբ. աձ. Որ վերօրհնիս:	15 29
ԻԵ 4	✠ ԲԿ. ԴԿ. Ը. օր Զատ- կի: Նոր կիւրակէ: (կրկնագաթիկ): 0հ. դկ. Նորողեալ կղզիք, սր: Հմբ. դկ: Յորժամ Է- կին:	16 30
	● Մն. Լս. Ժ. 8. ր. 9: Անհաստատ	
ԻԸ 5	ԲԲ. ԲԶ. ԱԶ. Թ. օր Յինանց: 0հ. աձ. Եր- գեսցուք: Հրց. ալ. Որ եկիր ի փրկութիւն: Հմբ. աձ. Փառք յա- րութեան:	17 1

Հ. 0.	ԱՐԵՎԻ	Ն. Լ.
	Հր. Նիսան (50). որ Է առաջին ամիս ըստ առ- տոյած աշուհի Ս. Գրոց: Մհմ. Շիվիլ. (29):	
ԻԹ 6	ԲԳ. ԳԶ. ԱԿ. Ժ. օր Յի- նանց: 0հ. ալ. Երգե- ցէք: Հրց. ալ. Որ վասն մերոյ: Հմբ. ալ. Յա- րուցեալ տէրն ի գերեզ- մանէն: Յերեկ. Նախա- ալ. Խորհուրդն անձ:	18 2
Լ 7	✠ ԲԴ. ԴԶ. ԲԶ. ԱԷ- տումն սուրբ Աստուա- ծածին: (Փրկանակ պաշ- տաման շարականաց, զա- ւուր օրհնութիւնն ա- սեւ): 0հ. ալ. Խոր- հուրդն անճառ. սր: ձշ. գկ. Աստուածածին: խորան: Հմբ. բձ. Աս- տուածածին սուրբ կոյս:	19 3
Ա 8	ԲԵ. ԵԶ. ԲԿ. ԺԲ. օր Յին: 0հ. բկ. Փարաօն: Հրց. ալ. Որ յաթոռ փառաց: Հմբ. բկ. Քը-	20 4

Հ. 0.	ԱՊՐԻԼ	Ն. Լ.
	ըխտոս յարեալ: Տօմ. և Յայամ: Ա՛հեկԱ՛ն: Ի Յուլն:	
Բ 9	ԲԶ. Ուր. ԳԶ. ԺԳ. օր Յին: 0հ. Գձ. Օգնական: Հրց. ալ. Անեղանելի Աստուած: Հմբ. Գձ. Այսօր յարութիւն:	21 5
Գ 10	ԲԷ. Շբ. ԳԿ. ԺԴ. օր Յին: 0հ. ԳԿ. Երգեցէք Տեառն: Հրց. Բձ. Որ ի յերկնից իջեր: Հմբ. Դձ. Թագաւոր գլորվ:	22 6
Դ 11	✠ ԳԿ. ԴԶ. Աշխարհա- մատրան կիւրակէ: (կա- նաչ կիրակէ): Օհ. Դձ. Օրհնեսցուք: Հրց. Գձ. Երկրպագեմք. սր: Հմբ. Դձ. Փառաքանակից. եւ կանանցն: Լ. Սոչրբ Գեորգ.	23 7
	 Առ. քռ. Ժ. 15. ր. 20: Անժրեախառն հողմունք.	

Հ. 0.	ԱՀԵԿԱՆ	Ն. Լ.
Ե 12	ԳԲ. ԲԶ. ԴԿ. ԺԳ. օր Յին: Օհ. ԴԿ. Յաղթա- կան: Հրց. Բձ. Անա- պական: Հմբ. ԴԿ. Էջ հրեշտակն:	24 8
Զ 13	ԳԳ. ԴԶ. ԱԶ. ԺԵ. օր Յին: Օհ. աձ. Երգես: ցուք: Հրց. Բձ. Որ Թա- գաւորդ: Հմբ. աձ: Ընդ- կանայսն իւղաբեր: Լ. Մարկոսի աշտու- րան չիւ. եղանեկ ի Թա- փար առեկայն եկի դեցիք նոցա:	25 9
Է 14	ԳԴ. ԴԶ. ԱԿ. ԺԵ. օր Յին: Օհ. աԿ. Երգեցէք տեառն: Հրց. Բձ. Ոյ- սօր բեւեռեալ: Հմբ. աԿ. Սքանչելի հրեշ- տակն: Անկաստեղ. Մհմ. Չայլր Ֆոռքրոռնասը:	26 10
Ը 15	ԳԵ. ԵԶ. ԲԶ. ԺԹ. օր Յին: Օր. Բձ. Օրհնես- ցուք: Հրց. Բձ. Որ գթա-	27 11

Հ.	Օ.	Ա.ՊՐԻԼ	Ն.	Լ.
		ցար, Հմբ. բժ. Զոյն աւետաւոր:		
Թ.	16	ԳԶ. Ուր. ԲԿ. Ի. օր Յին: Օհ. բկ. Փարաւօն: Հրց. բժ. Որ դարդա- րեալ: Հմբ. բկ: Աւա- ւօտեան:	28	12
Թ.	17	ԳԷ. Շբ. ԳԶ. Խա. օր Յին: Հհ. գժ. Օդնակոն: Հրց. բկ. Որ յերկնային: Հմբ. աժ. Որ վերօրհնիս:	29	13
Թ.Ա.	18	Ք. ԳԿ. ԳԿ. (Նաւ. ԺԻՐ Նիւրակէ): Օհ. գկ. Եր- դեցէք: Հրց. բկ. Ա- նըսկիզբն: Հմբ. գկ. Զատառաւծային զգեք:	30	14
Թ.Բ.	19	ԳԲ. ԲԶ. ԳԶ. Իգ. օր Յին: Օհ. դժ. Օրհնես- ցուք: Հրց. բկ. Որ զծա- ռային: Հմբ. դժ. Որ Ի վերդ ես: Լ. Տօն աւառքեղոցն փի- ղիպպոսի եւ Գալիբոյ: Ն. Տօն. Սոյիս	1	15
		Ար. Լո. Ժ. Օ. ԲԶ ԾԻ- փոփոխական-		

Հ.	Օ.	Ա.ՀԵԿԱՆ	Ն.	Լ.
Թ.Գ.	20	ԳԳ. ԳԶ. ԳԿ. Իգ. օր Յին: Օհ. դկ. Յաղթա- կան: Հրց. բկ. Որ Էեր յառաջ: Հմբ. դկ. Հրեշ- տակացն դասք: Սգ. Ա.դ. (1):	2	16
Թ.Դ.	21	ԳԴ. ԳԶ. ԱԶ. Իե. օր Յին. Օհ. աժ: Երդես- ցուք: Հրց. բկ. Կամա- ւորութեամբ: Հմբ. աժ. Որ անձառ:	3	17
		Լ. Խա. վերաց:		
Թ.Ե.	22	ԳԵ. ԵԶ. ԱԿ. Իգ. օր Յին. Օհ. ակ. Երդեցէք տիտան: Հրց. գժ. Փա- ռաւորեմք: Հմբ. ակ. Հրաշալի զյարութեւն:	4	18
Թ.Զ.	23	ԳԶ. Ուր. ԲԶ. Իէ. օր Յին: Օհ. բժ. Օրհնես- ցուք: Հրց. գժ. Փառա- ւորեալ որդի: Հմբ. բժ. Այսօր զուարճացան. Սքանչելի կանայքն. եւ կանխելով: Յ. եւ Ռ. Սոսրբ. Գեորգ Մհմ. Խտրեղ:	5	19

Հ. 0.	Ա.ՊՐԻԼ	Ն. Լ.
ԺԷ 24	ԴԷ. ՇԲ. ԲԿ. ԻՐ. օր Յին. 0հ. ԲԿ. Փարաւօն: Հրց. գձ. Որ յաւիտե- նից ես: ՀՏԲ. դձ. Թա- գաւոր գողով:	6 20
ԺԸ 25	ՔԵԿ. ԳԶ. Տօն Երեւ- ման սրբոյ Խաչին: Օհ, գձ. Օգնական: Հրց. գձ, Այսօր ընդ ամպս: Մձ. Մայր լուսոյ: ՀՏԲ. դձ: Փառաւորեալ է. եւ Ի ձայն ահեղ: Յ. եւ Ռ. Մարկոսի Առե- տարանի:	7 21
ԺԹ 26	ԵԲ. ԲԶ. ԳԿ. Լ. օր Յին: Օհ. գկ. Երգեցէք: Հրց. գձ, Կամաւորութեամբ: ՀՏԲ. գկ- Զքո յարու- թիւնդ. եւ Առեալ եւ մեր: Յ. եւ Ռ. Շմաշօնի աղ- գականիւն Գրիստոսի:	8 22
 Վ. ք. Ժ. Գ. ր 42: Բարեխառն:		

Հ. 0.	Ա.ՀԵԿԱՆ	Ն. Լ.
Ի 27	ԵԳ. ԳԶ. ԳԶ. Լա. օր Յին. 0հ. դձ. Օրհնե- ցուք: Հրց. դձ. Արա- րիւն: ՀՏԲ. դձ. Զյա- րութիւն աստուածորդ- ւոյն, Փառաւորեալ. եւ Անճառելի:	9 23
ԻԱ 28	ԵԴ. ԳԶ. ԳԿ. ԼԲ. օր Յին: Օհ. դկ. Յաղթա- կան. Հրց. գկ. Անճա- ռելի. ՀՏԲ. գկ. Փառք յարութեան. Յարու- ցեալ է տէրն. եւ ԻԼ- ղաբեր:	10 24
ԻԲ 29	ԵԵ. ԵԶ. ԱԶ. ԼԳ. օր Յին: Օհ. աձ. Երգես- ցուք, Հրց. գկ. Նախա- յաւիտեան: ՀՏԲ. աձ. Սոսկալի տեսիլ. եւ Փայլակնաձեւ: Լ. Հաւթայւձոռն:	11 25
ԻԳ 30	ԵԶ. ՈԼ. ԱԿ. ԼԴ. օր Յին: Օհ. ակ. Երգեցէք տեառն: Հրց. գկ. Այ- սօր զեհաւ: ՀՏԲ. ակ.	12 26

Հ. 0.

ԱՊՐԻԼ

Ն. Լ.

Երգեսցուք քեզ. Իւ
կանխեցին:
Յ. եւ Ռ. Յակոբայ Ա-
ռաքելոյն և զքօրն Յով-
նանեոս Աշեոսրանցի:

ՄԱՅԻՍ

ԻԻ 1 ԵՒ. ՇԲ. ԲԶ. ԼԵ. օր 13 27
Յին: 05. ԲԺ. Օրհնես-
ցուք: Հրց. դժ. Որ Ե-
կիբ: Հժբ. ԿԺ. Որ վեր-
Յ. եւ Ռ. Երեմիայ Մար-
գարեի:

Հ. 0.

ԱՀԵԿԱՆ

Ն. Լ.

ԻԵ 2 ✠ ԶԿ. ԲԿ. 05. ԲԿ. Փա- 14 28
րաւօն: Հրց. դժ. Որ
Բարեբանեալդ: Հժբ.
ԲԿ. Կանխեցին. Զյա-
րութիւն, եւ Զտիեղե-
րական:
Յ. եւ Ռ. Գիւշտ Եղիսարաց
Արամասի Հայրապետի:

ԻԶ 3 ԶԲ. ԲԶ. ԳԶ. ԼԵ. օր 15 29
Յին: 05. ԳԺ. Օրհնական:
Հրց. դժ. Որ Ե քառա-
կերպեան: Հժբ. ԳԺ. Հը-
րաշալի. եւ Տուք զփա-
ռըս:

● Մն. Լս. Ժ. 18. Բ. 55:
Հողմ. անծրեւ:

ԻԵ 4 ԶԳ. ԳԶ. ԳԿ. ԼԵ. օր 16 1
Յին: 05. ԳԿ. Երգեցէք:
Հրց. ԳԺ. Յորժամ Ե
խաչին: Հժբ. ԳԿ. Տեսիլ
փսյլականաճեւ. եւ Յան-
ճառ. փառաց:
ՄՆմ. Զիշդատե. (50):

ԻԶ 5 ԶԴ. ԳԶ. ԵԶ. ԼԵ. օր 17 2

Հ.	Օ.	ՄԱՅԻՍ	Ն.	Լ.
		Յին: 05, դժ. Օրհնեացուք: Հրց. դժ. Միաժին որդի: Հմբ. դժ. Ահագին:		
ԻԹ.	6	✠ Զե. եշ. ԴԿ. խ. օր Յին: ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ: Հեա. Շրկ. դկ. Մեծահրաշ: 05. դժ. Համբարձաւ. սր: Հրց. դկ. Օրհնեացի սը- սակ: Մեծ. դկ. Աս- տուածածին մայր լու- սոյ: Հմբ. դժ. Որըք տնկակից, եւ Համբար- ձաւ Տէրն մեր յերկինս: Վիճակ: Հր. եառ: (29):	18	3
Լ	7	ԶԶ. Ուր. ԱԶ. խա. օր Յին: սկ: 05. աճ. եր- գեցուք: Հրց. դժ. Ծա- ղումն միածնի: Հմբ. դժ. Որըք տնկակից, եւ Համբարձաւ Տէրն մեր Քրիստոս: Յ. եռ Ռ. Երեւման Խալ:	19	4

Հ.	Օ.	ՄԱՐԵՐԻ	Ն.	Լ.
Ա.	8	ԶԵ. ՇԲ. ԱԿ. խբ. օր Յին: 05. ալ: Երգեցէք Տեառն: Հրց. դժ. Փա- ռաւորելով: Հմբ. (Գա- լստեան). դժ. Թագա- ւոր գորով:	20	5
		Յ. եռ Ռ. Յովնանեն աւ- ռետարանիւն: Տօմ. Լ. Յայտ. ՄԱՐԵՐԻ: Յերկաւորն:		
Բ.	9	✠ ԷԿ. ԿԵՐ. ԲԶ. ԵՐԿ- ՐՈՐԴ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ: Հեա. Շրկ. դժ. Համ- բարձաւ: 05, դկ. Մե- ծահրաշ: Հրց. դկ. Այ- սօր Արարիչդ. սր: Հմբ. դժ. Որըք տնկակից, եւ Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս: Յ. եռ Ռ. Եսայիայ Մար- գարէիւն:	21	6
Գ.	10	ԷԲ. ԲԶ. ԲԿ. խդ. օր Յին: 05: Իկ. Փարա- ւօն: Հրց. դկ. Որ գա-	22	7

Հ. 0.

ՄԱՅԻՍ

Ն. Լ.

մենազօր: Հմբ. դձ. Որ
ըըք տնկակից. եւ Համ-
բարձաւ Տէրն մեր Քրի-
ստոս:

Դ 11

ԵԳ. ԳԶ. ԳԶ. խե. օր
Յին: օհ. գձ. Օգնական:
Հրց. դկ. Այսօր ցըն-
ծան: Հմբ. դձ. Որըք
տնկակից. եւ Համբար-
ձաւ Տէրն մեր յերկինս:

23 8

Առ. քռ. ժ. 4. ր. 4:
Անհաստատ:

Ե 12

ԵԳ. ԳԶ. ԳԿ. խզ. օր
Յին: օհ. դկ. Երգեցէք:
Հրց. գկ. Փառաւորեալ
է: Հմբ. դձ. Որըք տըն-
կակից. եւ Համբարձաւ
Տէրն մեր Քրիստոս:

24 9

Զ 13

ԵԵ. ԵԶ. ԳԶ. խէ. օր
Յին: օհ. դձ. Օրհնեա-
ցուք: Հրց. դկ. Որ յա-
ռաջ քան: Հմբ. դձ.
Որըք տնկակից. եւ
Համբարձաւ Տէրն մեր
յերկինս:

25 10

Հ. 0.

ՄԱՐԵՐԻ

Ն. Լ.

Ե 14

ԵԶ. ՈԼ. ԳԿ. խը. օր
Յին: օհ. դկ. Յաթա-
կան: Հրց. գկ. Անսկիզ-
բըն բանդ: Հմբ. դձ.
Որըք տնկակից. եւ
Համբարձաւ Տէրն մեր
Քրիստոս:
Յ. եւ Ռ. Համբարձումն:

26 11

Ը 15

ԵԵ. Ծբ. ԱԶ. խթ. օր
Յին: օհ. աձ. Երգեա-
ցուք: Հրց. դկ. Որ յա-
հեղակերպ: Հմբ. դձ.
Առաքելոյ աղանդ:
(յառհանն):

27 12

Թ 16

✠ Կեր. ԱԿ. ծ. օր Յին:
ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍ: (Պեռ-
տեկոսէ — Յիսնկորդ օր
ի գառկէն) Հեռ. Շրկ.
դձ. Համբարձաւ Տէրն
մեր: օհ. դձ. Առաքե-
լոյ աղանդ. ալ: Հմբ.
գկ. Երրորդութիւն:
(Յատեանն ասել):
Բարեկենդան եղիական
պահօց:

28 13

Հ. Օ.	ՄԱՅԻՍ	Ն. Լ.
Ժ 17	ԲԶ. ԲԶ. Բ. օր Հոգ. Պհ: 0հ. Բձ. Նոյն եւ նման, սր: Հմբ. Բկ, Այսօր երկնայինքն:	29 14
ԺԱ 18	ԳԶ. Բկ. Գ. օր Հոգ. Պհ: 0հ. Բկ. Այսօր երկնայինքն. սր: Հմբ. Գձ. Արեգակն արդարութեան:	30 15
	ⲉⲡ Լր. Լս. Ժ. 15. ր. 15. Անձրեւախառն հողմ:	
ԺԲ 19	ԴԶ. ԳԶ. Գ. օր Հոգ. Պհ: 0հ. Գձ. Արեգակն արդարութեան, սր: Հմբ. Գկ, Զանսկզբնաբար:	31 16
ԺԳ 20	ԵԶ. Գկ. Ե. օր Հոգ. Պհ: 0հ. Գկ. Զանսկզբնաբար. սր: Հմբ. Դձ, Անմահաբար բաժակ: Ն. Տ. Թոռնիս: Աղ. Շբար. (1):	1 17
ԺԴ 21	Ուր. ԴԶ. Գ. օր Հոգ. Պհ: 0հ. Դձ. Անմահա	2 18

Հ. Օ.	ՄԱՐԵՐԻ	Ն. Լ.
	ըար բաժակ. սր: Հմբ. Դկ. Ի հարաշարժ: Յ. եռ Թ. Կոստանդիու-նոսի եռ Հեղինեայ:	
ԺԵ 22	ՇԲ. Դկ. Է. օր Հոգ. Պհ: 0հ. Դկ. Ի հարաշարժ. սր: Հմբ. Դձ: Հոգին սուրբ էր:	3 19
ԺԶ 23	✠ Կիր. ԱԶ. Ա. Կիւրակէ Յարութեան: Յիշատակ եղևյի Մարգարէին: 0հ. աձ. Երգեսցուք: Հրց. աձ, Որ եկիր ի փրկութիւն: Հմբ. աձ. Ընդ լուսանալ: Նախա-տօնակ. Դկ. Անձինք նուիրեալք: Հարսանիք:	4 20
ԺԷ 24	ԲԶ. Ակ. Սրբոց կուսա-նացն Հռիփսիմեանց: 0հ. Դկ. Անձինք նուիրեալք. Հրց. Այսօր զանյաղթելի: սր: Մկ. Դկ. Յիշատակ Գրիստոստոսի, ձշ. (Ողբով). Դկ.	5 21

Հ. Թ.	ՄԱՅԻՍ	Ն. Լ.
	Քրիստոս Աստուած, Հմբ. ղկ. Անսկիզբն բան: Նախաստեօնակ. ղկ. Ան- ձինք նուիրեալը. ք. սր: Յ. եւ Ռ. Հոգեգալուստ:	
ԺԸ 25	ԳԶ. ԲԶ. Սրբոց կուսա- նացն Գայիանեանց: Օհ. ղկ. Անձինք նուիրեալը. սր: Մկ. ղկ. Յիշատակ Քրիստոսի: ձշ. (ՈՂՐԺ) ղկ. Քրիստոս Աս- տուած, Հմբ. ղկ. Ա. նըսկիզբն բան:	6 22
	☾ Վ. քո. Ժ. 22. ր. 25: Ախորժելի օդ:	
յԹ 26	ԳԶ. ԲԿ. սկ: Հրց. Ապշ. աւ. Որ հայիս քաղցրու- թեամբ: Մկ. եւ Հմբ. Ապշ. ի Զայնէն: Նախաստեօնակ. գձ. Զմարգարէ բարձ- րելոյն:	7 23
Ի 27	ԵԶ. ԳԿ. Սրբոցն Յովհան- նու կարասիտին եւ	8 24

Հ. Թ.	ՄԱՐԵՐԻ	Ն. Լ.
	Աթանագինեայ եպիս- կոպոսին: Օհ. գձ. Զմար- գարէ բարձրելոյն. սր: Մկ. եւ Հմբ. ղկ. Մար- գարէից գերագոյն: ձշ. ղկ. Այսօր ցնծայ:	
ԻԱ 28	Ուր, ԳԿ: Պհ: Հրց. Հնգ. աւ. Գոհաբանմբ: Մկ. Խշ. (ի Զայնէն) Նախաստե- օնակ. րձ. Ով երջանիկ տէր:	9 25
ԻԲ 29	✠ ՇԵ ԳԶ. Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւոր- չին մերոյ եւնի վերա- պէն: Օհ. բձ. Ով երջա- նիկ տէր. սր: Մկ. ղձ. Հրաշափառ, եւ Որ կո- չեցար: Հմբ. գձ. Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի: (Յատեանն ասեւ):	10 26
ԻԳ 30	✠ Կեր. ԳԿ. Բ. զկնի Հոգ. ՏՕՆ ԿԱԹՈՒՂԻ- ԿԵ ՍՐԲՈՅ ԷԶՄԻԱԾ- ՆԻ: Օհ. գձ. Ուրախ	11 27

Հ. 0.

ՄԱՅԻՍ

Ն. Լ.

լեր սուրբ եկեղեցի: Հրց.
գձ. Այսօր պայծառ:
Մժ. գձ. Անսկզընակա՛ն
բանին: ձշ. և Հմբ. գձ.
Այսօր ուրախացեալ:
(Կատարի հանդէս յամե-
նայն եկեղեցիս Հայաստա-
նեայց): Հարսանիք:
Լ. Բառնաբայ առաքե-
լոյն:

ԻԴ 31

ԲՁ. ԽՁ. Սրբոց ման-
կանցն Բէթղեհեմի, եւ
Ուկակիոսի վկային, Մով-
կիմայ քահանային, եւ
Կոտրատիոսի զինաւո-
րին: Օհ. Մբ. աձ. Ժո-
ղովեալքս: Հրց. դձ.
Այսօր անմեղ. սր, Մկ,
և Հմբ. դկ. ստ. Երա-
նելի սուրբ մանկունք:
ձշ. Պարծեսցին:

12 28

Հ. 0.

ՄԱՐԵՐԻ

Ն. Լ.

ՅՐԲԵԼՍ

ԻԵ

1

ԳՁ. Ա.Կ. Սրբոց Կոստա-
նացն Նուհեայ եւ Մա-
նեայ, Օհ. դկ. Անձինք
նուիրեալք, սր: Մկ. և
Հմբ. դկ. Յիշատակ Բը-
րիստոսի: ձշ. դկ. Բը-
րիստոս Աստուած:

13 29

ԻԶ

2

ԴՁ. ԲՁ. Պհ: Հրց. Ա.Կ. և
աձ. Որ Համագոյից:

14 30

Մն. Լս. Ժ. 7. Բ. 57:

Հողմ. անձրեւ:

Հ. 0.	ՅՈՒՆԻՍ	Ն. Լ.
ԻԷ 3	ԵՁ. ԲԿ. Սրբոց Էշխա- նացն Սահակայ եւ Յով- սեփայ. եւ սրբոց վկա, յիցն Սարգսի եւ Բա- ղասի: Օհ. Մրտ: ԲԿ. Շնորհեա մեզ: Հրց. Մրտ. աճ. Զքեղ ար- դար: ՄԿ. ԲԿ. Ի փառս պարծեացին: Ճշ. ԲԿ. Հրաշափառ: Հմբ. ԲԿ. Որ պըսակիչդ ես: Հր. Սիվան: (30): Մհմ. Զիշիհիհի: (29):	15 1
ԻԸ 4	Ուր. ԳԶ. Պհ. Հրց. Հնգ. բձ. Որ Թաղաւորդ: ՄԿ. Խշ. Գձ. Փայտ կե- նաց.	16 2
ԻԹ 5	Շբ. ԳԿ. Սրբոց Ներ- սիսի մեծի հայրապե- տին մերոյ եւ Խաղայ Եպիսկոպոսին: Օհ. ԲԿ. Որ զլոյս անճառ: Հրց. ԴԿ. Ս. յսօր տօնէ եկեղ. «ր. ՄԿ. Դձ. Որ ընտ- րեցար: Ճշ. ԴԿ. Ս. յսօր	17 3

Հ. 0.	ՄԱՐԳԱՅ	Ն. Լ.
	ցնծայ: Հմբ. աճ. Սուրբ եւ տէր:	
Լ 6	✠ Կեր. ԳԶ. Գ. զկնի Հոգ: Օհ. Դձ. Օրհնեա- ցուք Հրց. աճ. Պայ- ծառացիք: Մձ. աճ, Որ ընտրեցար: Հմբ. Դձ. Փառաբանակից, Բարե- կեղյան Լուսաւորչի պա- հոց:	18 4
Ա 7	ԲՁ. ԳԿ. պհ: Սրբոցն Ե- պիսիմառ Կիպրացւոյն, Բաբելայ հայրապետին, եւ երից աշակերտաց նորին: Օհ. Մրտ. ԴԿ. Ի յեշատակս վկայից: Հրց. Դձ. Ս. քանչեւա- դործ. «ր: ՄԿ. Հմբ. Գձ. Նմանեալ մովսիսի: Ճշ. Դձ. Ս. յսօր երկնայ- նոցն: Տօմ. Ե Յայտ. ՄԱՐԿԱՅ.	19 5
Բ 8	ԳԶ. ՍԶ. պհ: Սրբոցն՝ Կոստանդիանոսի Թա- ղաւորին եւ մօրն նորա	20 6

Հ. 0.	ՅՈՒՆԻՍ	Ն. Լ.
	Հեղինեայ: 0հ. ալ. Որ ղերկնաւոր: Հրց. աձ. Օրհնեմք զքեզ. որ: Մեծ. աձ. Երանելի: Մկ. Հմբ. բկ. Ով երանելիդ, ձշ. (Ողորհ) բձ. Աս- տուած փրկիչ մեր:	
Դ 9	Դ2. Ակ. Պհ: Հրց. Սսլ. 21 7 աձ. Որ յամենայնի: Յ. եռ Ռ. Կիւրդի Աղէք- սանդրացոյն: Ամսունամուտք և արեւա- դարձ Խեցգետնի: Տիւն սկսանի կարճանալ. և գի- շերն երկարել: Մհմ. Խնդրապը սայֆի: Սկեզբն առատութեան ջուրցն Նե- ղոսի: ☼ Ի Խեցգետինն: ☾ Առ. քռ. Ժ. 46: ք. 48: Փոթորիկը:	
Դ 10	Ե2. Բ2. Պհ: Թէողոսո- 22 8 նի Գաղատացւոյն. Թա- լիկեայ բժշկին, եւ եօ-	

Հ. 0.	ՄԱՐԳԱՅ	Ն. Լ.
	Թըն կուսանացն որք յԱնկիւրեայ կատարե- ցան. 0հ. Մրտ. բձ. Օրհնեն զքեզ: Հրց. Մրտ. ալ. Սուրբ Աս- տուած: Մկ. բձ. Փա- ռաւորեալդ փառ: ձշ. բձ. Ուրախանան հրեշ- տակը: Հմբ. բձ. Զքեզ տէր օրհնեն:	
Ե 11	Ուր. Բկ. Պհ: Հրց. Հնգ. 23 9 բկ. Արարիչ եւ մարդա- յախառն. զկ. Լերինք ամենայն: Թ. եռ Ռ. Բայդուդի- մեռուս առաքելոյն:	
Զ 12	✠ Եբ. Գ2. Գիւտ նըշ- 24 10 խարաց Սրբոյն Գրի- գորի Լուսաւորչին մե- րոյ. 0հ. զկ. Լերինք ա- մենայն: (Փառաւօք Ս. Յաղոբայն): Թագ. Այսօր դասը: Հրց. բձ. Որ ա- ռաքեցեր: Մկ. դձ. Հը- րաշափառ. եւ Որ կո-	

Հ. 0.

ՅՈՒՆԻՍ

Ն. Լ.

ջեցար: ձշ. գկ. Հովիւ
քաջ: Հմբ. աձ. Սուրբ
ես տէր:

Լ. Ենդեղ. Յովհաննէս
Մկրտիկ:

Է 13 ✱ Կեր. Գկ. Դ. զկնի 25 11

Հոգ. Հրց. ակ. Որ եկեր
ի փրկութիւն: Մժ. ակ.
Որ զկեանքն անմահա-
րար: Հմբ. գկ. Յարեալ
Տէրն: Հարսանիք:

Ը 14 ԲՅ. ԴՅ. Սրբոց վկայիցն՝ 26 12

Անտոնինոսի. Թէոփիլո-
սի. Անիքտոսի եւ Փո-
տինոսի: Օհ. Մբ. դձ.
Այսօր յիշատակ: Հրց.
Մբ. բձ. Անոխակալ:
Մկ. դձ. Զքեզ կարգա-
յին: ձշ. դձ. Ճգնու-
թիւնք սրբոց: Հմբ. դձ.
Յիշատակ է այսօր:

Թ 15 ԳՅ. Դկ. Սրբոցն՝ Դանի- 27 13

էլի մարդարէին. եւ ե-
րեց մանկանցն՝ Սեղրա-

Հ. 0.

ՄԱՐԳԱՅ

Ն. Լ.

կայ. Միսաքայ եւ Ա-
բեղնադովի: Սհ. ակ.
Որ զաստուածային: Հրց.
ակ. Որ բարձրեալդ ես:
(Ոգորմա եւ տէր երկ-
նիցքն զմարգարէիցն ասա
աձ. յ: Մկ. Հմբ. դձ. Որ
զյառաջադոյն: ձշ. աձ.
Ճառադայթ մանճառ:
Թ. եւ Ռ. Սմովսայ մար-
գարէին:

Ժ 16 ԴՅ. ԱՅ. Պհ. Հրց. Ապ. 28 14

աձ. Երգէին մանկուն-
քըն:

ԺԱ 17 ✱ ԵՅ. Ակ. Սրբոց Թարգ- 29 15

մանջացն մերոց ՍԱՀԱ-
ԿԱՅ եւ ՄԵՍՐՈՎՊԱՅ:
Օհ. ակ. Որք զարդա-
րեցին. սր. Մկ. եւ Հմբ.
գձ. Նմանեալ Մովսիսի.
ձշ. (Ոգորմ) դձ. Որ
զշնորհս:

Լ. Առաքելոցն Պետրոսի
եւ Պողոսի:

Ⲅ Լր. Լս. Ժ. Գ. Բ. 59:

Ջերմագին եղանակ:

Հ. Օ.	ՅՈՒՆԻՍ	Ն. Լ.
ԺԲ 18	Ուր. ԲԶ. ՊՀ. ՀՐԳ. ՀՆԴ. ԳՃ. Օրնեմք զքեզ: ՄԿ. Խ. ԲՃ. Ապաւինեցաք ի խաչ քո:	30 16
ԺԳ 19	ՇԲ. ԲԿ. Սրբոցն Տրդա- տայ թագաւորին մերոյ եւ Աշխէն տիկնոջն եւ Խոսրովիդխտոյն: Օհ. աԿ. Որ զերկնաւոր. սր: ՄԿ. դՃ. Որ զԵրազոյն: ՃԶ. ԲՃ. Աստուած փր- կիչ: ՀՄԲ. աՃ. Սուրբ ես Տէր, հախատօն աԿ. աԿ. Որ նախիմաց: Թ. եռ Ռ. Յռչդայի ա- ռաքեղոյն տեսաւ եղբօր: Ազ. Նախայ. (1): Ն. Տ. Յռչիս:	1 17
ԺԴ 20	Ճ Կեր. ԳԶ. Ե. զկնի Հող: Գիւտ տիւոյ Ս. Աստուածածնի: Օհ. ԳԿ. Երգեցէք սրդեր. սր: ՀՄԲ. դՃ. Նոր սիօն: Հարսանիք:	2 18

Հ. Օ.	ՄԱՐԳԱՅ	Ն. Լ.
ԺԵ 21	ԲԶ. ԳԿ. Սրբոցն Կալիս- տրատոսի, եւ քառա- սուն եւ ինն վկայիցն, եւ Ղուկիանոսի քա- հանային: Օհ. ՄԲ. ԳԿ. Այսօր հրեշտակաց դասք: ՀՐԳ. ՄԲ. ԲՃ. Ընդ սուրբ քո: ՄԿ. ԳԿ. Ընդ զուարթունս երկ- նից: ՃԶ. ԳԿ. Ճգնաւորք ճշմարիտք: ՀՄԲ. ԳԿ. Այսօր մարտիրոսացն դասք:	3 19
ԺԶ 22	ԳԶ. ԳԶ. Սրբոցն Զաքա- րիայ մարգարէին. Օհ. աԿ. Որ զաստուածա- յին: ՀՐԳ. աՃ. Որ երկ- նային. սր: ՄԵԺ. Զքեզ երեւեալ: ՄԿ. ՀՄԲ. դՃ. Որ զյառաջագոյն: ՃԶ. աՃ. Ճառագայթ ան- ճառ:	4 20
ԺԷ 23	ԳԶ. ԳԿ. պՀ: ՀՐԳ. Ապշ. աՃ. Բարեբանեալ ես թագաւոր:	5 21

Հ. Օ.	ՅՈՒՆԻՍ	Ե. Լ.
ԺԸ 24	ԵԶ. ԱԶ. Սըբոյն Եղիսէի մարգարէին: Օհ. ահ. Որ դատուածային: Հրց. դձ. Որ ընդ հողերդէն: Մհծ. դձ. Որ ի բարձրութիւնս: Սկ. դկ. Այսօր ցնծայ: Ճ. ած. Ճառադայթ: Հմբ. դձ. Որ զյառաջագոյն: Թ. եւ Ռ. Թեոեկ. Թով-նաննու Մկրտչի.	6 22
	Ա. Զ. քա. ժ. 11. ք. 10: Զովաղին հոգմ:	
ԺԹ 25	Ուր. Ահ. ահ: Հրց. Հնգ. դկ. Բանդ Աստուած, Մկ. Խ. ահ. Սեղան ըստէր:	7 23
Ի 26	Շբ. ԲԶ. Սըբոյ երկոտա-սանից առաքելոցն Քըրիստոսի, եւ Պօղոսի երեքտասան առաքելոյն: Ս. դձ. Երոմեի սուրբ. սր: Մկ. ա. դկ. Առաքեալք Աստուծոյ,	8 24

Հ. Օ.	ՄԱՐԳԱՅ	Ե. Լ.
	ճ. ահ. Ի յանսահման ծովէն: Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր եւ ի քէն հայ-ցեմք:	
ԻԱ 27	✠ Կիր. Բկ. Զ. զկնի Հող: Հրց. Թար. բկ. Որ վասն մերոյ լիբի: Մհծ. ահ. Նոր խորանիդ: Հմբ. Թար. բկ. Քո յարու-թեանդ: Բարեկեհան Վարդապետի պանոց:	9 25
ԻԲ 28	ԲԶ. ԳԶ. ա. օր Վարդ. ահ: Հրց. Ա. դ. ած. Բարեբանեալ ես ի յաւիտեան: Գ. եւ Ռ. Գիւտ հիւսա-րաց առարծաթ բժշկացն կիւրղի եւ Յովնաննու:	10 26
ԻԳ 29	ԳԶ. Գկ. բ. օր Վարդ. ահ: Հրց. Ա. դ. ահ. Զա-նուն ըս Քրիստոս: Թ. եւ Ռ. Պետրոսի եւ Պօղոսի:	11 27
ԻԴ 30	ԳԶ. ԳԶ. գ. օր Վարդ. ահ: Հրց. Ա. դ. ած. Զա-նուն ըս Քրիստոս: Թ. եւ Ռ. Պետրոսի եւ Պօղոսի:	12 28

Հ. 0.

ՅՈՒՆԻՍ

Ն. Լ.

պհ: Հրց. Ապլ. ահ. Որ
խոնարհեցար ի տկարու-
թիւնս մեր:
Յ. և ռ. Ո. երկուսն ալ
առաքելոցն:

ՅՈՒՆԻՍ

ԻԵ 1 ԵՉ. Գ. Դ. Դ. օր վարդ. 13 29
պհ: Հրց. Ապլ. ահ. Աս-
տուած հարցն մերոց:

● Մի. 1. 20. ր. 2 |:
Ձեքմ:

ԻԶ 2 Ուր. Ա. Ե. օր վարդ. 14 1

Հ. 0.

ՄԱՐԳԱՅ

Ն. Լ.

պհ: Հրց. Հեդ. Դ. Որ
փառօք հօր:
Յ. և ռ. Գիւտ. Տփոյ
|| Աստուածածնի:
Հր. Թամուգ. (29):
Մեմ. Մռահարեմ (50)
և տարեւոյս 15-11
քոչականիւն երցա:

ԻԵ 3 Հր. Ա. Գ. Յիշատակ ՏԱ. 15 2
ՊԱՆԱԿԻՆ ՀՆՈՅ ԵԻ
ՏՈՆ ՆՈՐՈՅՍ ՍՈՒՐԲ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ: Օհ. ահ.
Զքեղ քաղաք Աս-
տուծոյ. սր: Մհ. ձշ.
ահ. Որ խկզբանէ: Հմբ.
աճ. Որ ի Լերինն. (յառ-
հանն ասեւ):
Նաւակատիք:

ԻԸ 4 ✠ Կեր. Բ. Զ. ՎԱՐԴԱ. 16 3
ՎԱՌ: Հեւ. Երկ. Դ.
Յնծայ պսօր. Օհ. աճ.
Որ ի Լերինն: Հրց. ահ.
Զանճառելի. սր: ձշ.
բճ. Ուրախացիր պսակ
կուսից: Հմբ. Դ. Այ-

Հ.	Օ.	ՅՈՒԼԻՍ	Ն.	Լ.
		սօր իւերինն. (Եստեանն):		
ԻԹ.	5	✠ ԲԶ. ԲԿ. Բ. օր Վարդ. 0հ. ԲԿ. Ճառագայթ փառաց. սր: ՄԷԺ. դժ. Աստուածածին գերագոյն: ՄԿ. ՀԺ. ԲԿ. Օրհնեցէք մանկունք: (Յառեանն ասել): ձշ. ԲԿ. Ճառագայթ փառաց: Յիշատակ մեռելոց:	17	4
Լ.	6	ԳԶ. ԳԶ. Գ. օր Վարդ. 0հ. դժ. Այսօր որ էնն. սր: ՄԷԺ. դժ. Աստուածածին պայծառ: ՄԿ. ՀԺ. ստ. ԴԿ. Լերինք ամենայն: ձշ. դժ. Այսօր որ էնն:	18	5
Ա.	7	ԴԶ. ԳԿ. պհ: Հրց. Ապշ. աԿ. Օրհնեալ եւ փառաւ որեալ: Տօմ. եւ Յայսմ, ՀԻՈՏԻՑ:	19	6
Բ.	8	ԵԶ. ԴԶ. Սրբոյն Եսայ. եայ մարգարէին: 0հ.	20	7

Հ.	Օ.	ՀԻՈՏԻՑ	Ն.	Լ.
		աԿ. Որ զաստուածային. Հրց. աժ. Որ յերկնային. սր: ՄԷԺ. աժ. Չքեղ երեւեալ: ՄԿ. ՀԺ. դժ. Որ զյառաջագոյն: ձշ. աժ. Ճառագայթ:		
Գ.	9	Ուր. ԴԿ. պհ: Հրց. ՀԿ. դժ. Յաւիտենից Աստուած. Յերեկ. Կախառնեալ դժ. Երանելի սուրբ առաքեալք. սր:	21	8
		Առ. քռ. ժ. 5 ր. 52: փոփոխական:		
Դ.	10	✠ ՇԲ. ԱԶ. Սրբոյն ԹԱ. ԴԵՈՍԻ առաքելոյն մերոյ եւ Սանդխտոյ կուսին: 0հ. դժ. Երանելի սուրբ առաքեալք. սր: Թապ. Այսօր դասք. ՄԷԺ. աժ. Որ զքանն Աստուած. ՄԿ. դժ. Քեւ պարծի: ձշ. աԿ. Որ սիրողը էք: ՀԺ. աժ. Սուրբ ես տէր եւ Իքէն Հայցեմք:	22	9

Հ.	Օ.	ՅՈՒԼԻՍ	Ն.	Լ.
Ե	11	✠ Կիր. Ա. Կ. Բ. զկնի Վարդ. Հրց. Յար. ԲՃ. Որ ի յերկնից իջեր, Մեծ. Զքեզ կոյս: Հմբ. ա. Կ. Առաքեցար ի Հօրէ: Հարսանիք:	23	10
		☀ Յառիմն:		
Ձ	12	ԲԶ. ԲԶ. Սրբոցն՝ Կիսրի- անոսի եպիսկոպոսին, եւ քառասուն եւ Հինգ վկայիցն, եւ սրբոց կու- սանացն՝ Յուստիանեայ, Եւփիմեայ, եւ Քրիստի- նեայ, օհ. Բ. Օրհնեմք զքեզ Աստուած: Հրց. Մր. Բ. Կ. Օրհնեմք ըզ- քեզ: Մ. Կ. Հմբ. Դ. Յի- շատակ քրիստոսի: Ճ. Բ. Ուրախանան հրեշ- տակք:	24	11
Ե	13	ԳԶ. Բ. Կ. Սրբոցն Աթա- նազիկեայ եպիսկոպոսին եւ տասն աշակերտացն եւ Հինգ վկայիցն: օհ. Բ. Ծնորհեա մեզ քը-	25	12

Հ.	Օ.	ՀՐՈՏԻՅ	Ն.	Լ.
		րիստոս: Հրց. Մր. Բ. Կ. Ուր ի մարտի, Մ. Կ. Ի փառս պարծեացին: Ճ. Գ. Զառաջնորդա: Հմբ. Բ. Այսօր տօնեմք: Լ. Յակոբայ առաքելոյն:		
Ը	14	ԴԶ. ԳԶ. ՊՀ: Հրց. Ա. Կ. Զ. ա. Կ. Փառաւորեալ յա- ւիտեան:	26	13
Թ	15	ԵԶ. Գ. Կ. Սրբոց Նախա- հարցն Աղամայ, Աբե- լի, Սեթայ, Ենովսայ, Ենովքայ: Նոյի, Մեւ- քիսեղեկի. Աբրահա- մա, Իսահակայ, Յա- կովքայ, Յովսեփայ, Մովսիսի, Ահարօնի, Ե- ղիազարու, Յեսուայ, Սամուէլի, Սամիսոնի, Յեփթայեայ, Բարակայ, Գեղէօնի, եւ ալոց սրբոց նախահարցն: օհ. ա. Կ. Որ զաստուածային: Հրց. Մր. Գ. Կ. Առ քեզ Աստուած: Մ. Կ.	27	14

Հ. Օ.	ՅՈՒՆԻՍ	Ն. Լ.
	հաճապեալացն. Ողորմե և Տէր Երկնից. (Մարգ) Դձ. Որ աւետաւորս եւ Այսօր ժողովուրդք: ՄԿ. Հմբ. ԳԿ. Այսօր ցնծայ զուարճացեալ: Ճշ. աձ. ճառագայթ:	
Ժ 16	Ուր. ԳԶ. պհ: Հրց. Հնգ. աձ. Օրհնեալ ես զու քրիստոս: ՄԿ. Խշ. Դձ. Զօրութիւն: ☉ Լր. Լս. Ժ. 14. ր. 15: Հողմունք:	28 15
ԺԱ. 17	Շք. ԴԿ. Սրբոց Որդւոց եւ Թուանց Սրբոյն ԳԸ- րիԳՈՐԻ Լուսաւորչին մերոյ, Արիստակէսի, Վրդանիսի, Յուսիաննի, Գրիգորիսի եւ Դանիէլի: Օհ. ԴԿ. Արմատ ճշմա- րիտ: Հրց. աԿ. Որ զԼոյս աստուածային. Եր. ՄԿ. ԳԿ. Աստուածային հա- ւատոյ: Ճշ. ԳԿ. Հոպիւ	29 16

Հ. Օ.	ՀՐՈՏԻՑ	Ն. Լ.
	քաջ: Հմբ. աձ. Սուրբ ես տէր: Յ. եւ Ռ. Մա- րիանեայ կուսին: ՄԽմ. Էվդիէի Էյամ, Իւշ պանուր: Սկիզբն աւաքց Շնիկ սուսեղ:	
ԺԲ 18	Ք Կեր. ԱԶ. Գ. զինի Վարդ: Հրց. Յաւ. բձ. Անապական: Հմբ. Յաւ. աձ. Փառք յարութեան, Հաւասնիք:	30 17
ԺԳ 19	Բշ. ԱԿ. Սրբոց Մակա- րայեցւոցն, Եղիազարու քահանային, եւ Շա- մունեայ եւ Եօթն որդ- ւոց նորին: Օհ. աԿ. Յա- մունայն ժամ օրհնեմք զքեզ. Հրց. Մրա. Գձ. Ուր զտանջանա: ՄԿ. աԿ. ճգնաւորք Գրիստոսի: Ճշ. աԿ. Ի տաճարի հմն- քըստեան, Հմբ. աԿ. Պարծանք հաւատոյ: Ոգ. Դամար. (1):	31 18

Հ.	Օ.	ՅՈՒԼԻՍ	Ն.	Լ.
ԺԴ	20	ԳԶ. ԲԶ. Սրբոց երկու- տասան մարգարէիցն. Ովսեայ, Ամովսայ, Մի- քիայ, Յովեղեայ, Աբ- դիու, Հաւուամայ, Ամ- բակումայ, Յօնանու, Սոփոնեայ, Անդեայ, Զաքարիայ եւ Մաղա- քեայ: Օհ. ահ. Որ զաս- տուածային: Հրց. դժ, Որ ընդ հողեղէն, սր: Մեծ. դժ. Որ ի բարձ- րութիւնս, ճշ. աժ. Ճառագայթ անձ: Հժբ. դժ. Որ զյառաջագոյն: Յ. եւ Ռ. Եղիայ մար- գարէիւ: Ն. Տ. Օգոստոս:	1	19
ԺԵ	21	ԴԶ. ԲԿ ՊՀ: Հրց. Ապշ. աւ. Զանճառ Էութիւն,	2	20
ԺԶ	22	ԵԶ. ԳԶ. Սրբոցն Սոփի- այ. եւ երկից դատերացն Պիատոսի, Ելպիսի, եւ Ա- գապի: Օհ. գժ. Զարիա- կան մահ: Հրց. դժ.	3	21

Հ.	Օ.	ՀՐՈՏԻՅ	Ն.	Լ.
		Յուսացեալ քն. Մկ. գժ. Այսօր յիշատակ: Ճշ. գժ. Պայծառացիր, Հժբ. գժ. Զանյաղթելի ճըգ- նաւորացն: Յ. եւ Ռ. Մարիամոռ Մագքարիկացոյն. Եւ գիշտ եշխարացն փոկա- սոռ հայրապետիւ:		
ԺԵ	23	ՈԼԲ. ԳԿ. ՊՀ. Հրց. Հնգ. աւ. Գոհաբանեմք: Մկ. Խշ. ԳԿ. Ով քառաթեւ: ☾ Վջ. քռ. ժ. 25, ր. 54: Անհաստատ:	4	22
ԺԸ	24	ՇԸ. ԴԶ. Սրբոցն Ան- տօնի ճգնաւորին: Օհ. աժ. Որ գերազանցեալ. սր: Հժբ. աժ. Սուրբ ես տէր: Մհմ. Ախբըր Էայր իշ պանոռ: Վիքր աւոռք Շճիկ աս- տեղ:	5	23
ԺԹ	25	Ճ Կեր. ԴԿ. Դ. զկնի	6	24

Հ. 0.

ՅՈՒՂԻՍ

Ե. Լ.

Վարդ. Հրց. Բկ. Որ
յերկնային: Հր. ԴԿ.
Յորժամ եկին. էջ հը-
րեշտակն: Հարստիք:
Յ. եւ Ռ. Անգլի. մօրճ
Ս. Աստուածածնի:
Լ. Վարդ. ավառ:

Ի 26 ԲԶ. ԱԶ. Սրբոցն Թէո- 7 25

դոսի Թագաւորին. եւ
մանկանցն Եփեսոսի: Ոհ.
ակ. Որ զերկնաւոր. ար:
Մժ. աճ. Երանելի աս-
տուածասէր ճշ. բժ.
Աստուած փրկիչ: ՄԿ.
Ե. հր. Բկ. Ով երանի-
ւելի:

ԻԱ. 27 ԳԶ. ԱԿ. Սրբոցն Կերա- 8 26

կոսի եւ մօրն Յուդի-
տայի Ոհ. ակ. Յամե-
նայն ժամ: Հրց. գժ.
Սուրբ ես տէր: ՄԿ.
Բկ. Յարմատոց ճարեաց:
Հր. Բկ. Վարդապետ:
Յ. եւ Ռ. Պանգլի-
ստի բժիկի:

Հ. 0.

ՀՐՈՏԻՅ

Ե. Լ.

ԻԲ 28 ԴԶ. ԲԶ. Պհ. Հրց. Ա. ԿԶ. 9 27

բժ. Օրհնեալ տէր:

ԻԳ 29 ԵԶ. ԲԿ. Սրբոցն Վահա- 10 28

նայ գողթնացողն. եւ
Գորգիոսի. Պորգիոսի.
եւ Գրիգորիսի: Ոհ. Բկ.
Շնորհեա մեզ: Հրց. ԴԿ.
Աւ քեղ Աստուած: ՄԿ.
Ե. Հր. բժ. Ջարմանա-
ւելի:

ԻԴ 30 ՈԼ. ԳԶ. Պհ. Հրց. Հնգ. 11 29

բժ. Որ Թագաւորի ես:
ՄԿ. ԽԶ. գժ. Անուանեալ
փայտ գիտ:
Յ. եւ Ռ. Շիղալի առա-
քելի:

ԻԵ 31 ԾԶ. ԳԿ. Սրբոց հայրա- 12 30

պետացն. Սթանասի եւ
Կիւրդի. եւ Գրիգորի
աստուածաբանին: Ոհ.
ակ. Որք զարդարեցին:
Հրց. գժ. Աբանելա-
գործ: ՄԿ. գժ. Ման-
կունք նոր: ճշ. բժ. Որ
լուսով: Հր. աճ. Սուրբ
ես տէր.
Հր. Աբ. (ՅՈ):

Հ. 0.

Ն. Լ.

ՕԳՈՍՏՈՍ

ԻԶ 1 ✠ ԿԻՐ. ԴԶ. Ե. զԼՆԻ 13 1

Վարդ. 0: ղձ. Օրհ-
նեսցուք. Հրց. բկ. Ա-
նըսկիզբն Աստուած:
Հմբ. գձ. Կանանցն կան-
խելով: Հաբասնիք:
Մհմ. Սեֆեթ. (29):

● Սն. Լս. ժ. Գ. ր. 5:

Հողմունք:

ԻԷ 2 ԲԶ. ԴԿ. Սրբոցն Եւգին- 14 2

Հ. 0.

ՀՐՈՏԻՅ

Ն. Լ.

Եայ կուսին, եւ հօրն
նորա Փիլիպպոսի, եւ
մօրն Կղողեայ, եւ եր-
կուց եղբարցն Սերգեայ
եւ Ապիստոնի եւ երկուց
ներքինեացն, 0: ղկ.
Ի յիշատակս. Հրց. ղկ.
Որ զհրաշափառ. Մկ.
ղկ. Որք եկեալ եմք,
Հմբ. ղկ. Երբորդուք եա-
նըն սիրողք:

ԻԸ 3 ԳԶ. ԱԶ. Սրբոց ճգնա- 15 3

ւորացն Տրիփոնի, Պար-
սամայ եւ Ոնոփրիոսի:
0: ւձ. Որ գերադան-
ցեալ. յի: Մկ. Հմբ.
բձ. Պարծաւք եկեղեց:
Լ, Վերափոխումն Ս.
Աստուած ւձ ւձ ւձ:

ԻԹ 4 ԴԶ. ԱԿ. ՊՀ. Հրց. Ապշ. 16 4

բձ. Որ ապրեցուցեր:

Լ 5 ԵԶ. ԲԶ. սրբոց վկայեցն 17 5

Եւգինէոսի, Մակարիոսի,
Վաղերիոսի, Կանդիտոսի
եւ Ակիւղասայ: 0: Բձ.

Հ. Թ.	ՕԳՈՍՏՈՍ	Ն. Լ.
Գ 13	Ուր. ԲԶ. Ե. օր Աստուածածնի սկզ: Հրց: Հնգ. Գձ. Օրհնեմք զքեզ: Մկ. Խչ. Բձ. Այսօր խնդրի: ձշ. ԴԿ. Որ յառնէից:	25 13
Գ 14	ՇԲ. ԲԿ. Տօն Շողակաթի Ս. Էջմիմիսի, ըստ տեսլեան Ս. Գրեգորի Լուսաւորչին մերոյ: Օհ. Դձ. Ուրախ լեր. սր: ՄԵԺ. Ուրախացիր աստուածածին: Մկ. ԴԿ. Էջմիածինն ի Հօրէ: ձշ. Դձ. Որ հաստատեցեր լանիւ: ՀԻՐ. Դձ. Այսօր Ժողովեալ սրբոցն. սր: (Յատեանն ասիւ) Նախատեսակ. Որ զնախամօրն: Նաւահաւիք:	26 14
Ե 15	✠ Կիր. ԳԶ. ՎԵՐԱՓՈԾՈՒՄՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ: Հեռ. Շրկ. ԴԿ. Արեւելք գերարփին: Օհ. Դձ. Այսօր Ժողով-	27 15

Հ. Թ.	ՆԱԽԱՍԱՐԴ	Ն. Լ.
Գ 15	Եալ սրբոցն ի միասին: Հրց. Դձ. Որ զնախամօրն: ձշ. Բձ. Անթառամ ծաղիկ: ՀԻՐ. ԴԿ. Այսօր զանճառելի: (Ինն օր Նախատեսակ): Զկնի սուրբ Պատարագին կատարի օրհնութիւն խաղողոյ: Յերեկ. Նախատեսակ. Որ զմիածնի որդւոյ ըր: Թ. Եւ Ռ. Վերափոխումն սոչրբ Աստուածածնի:	28 15
Զ 16	✠ ԲԶ. ԳԿ. Բ. օր Վերափ: Օհ. ԴԿ. Այսօր զանճառելի ծննդեան: (Զարեհէլէն զհետն ասա): Հրց. ԴԿ. Որ զմիածնի. սր: ձշ. ԴԿ. Աստուածածին ամալ լրսաւոր: ՀԻՐ. Դձ. Այսօր հրաշափառ: Նախատեսակ. Դձ. Որ զդատախնիք: Յիշատակ մեռելից:	28 16

Հ. 0	ՈԳՈՍՏՈՍ	Ն. Լ.
Է 17	ԳԶ. ԳԶ. Գ. օր վերափ. 0հ. դձ. Այսօր հրաշա- փառ. սր: ձյ. դձ. Աս- տուածածին գերազգյն: Հմբ. դձ. Այսօր ժողով- եալ: (Ձգատկեր երկդ տարբ վերափոխման կրկնել ժին- լե յիններդ օրն): Լ. Գլխատուռնն Յովնան- եռւ կարապետին:	29 17
Ը 18	ԳԶ. ԳԿ. Գ. օր վերափ. սհ: 0հ. դձ. Այսօր ժո- ղովեալ. սր: ձյ. դձ. Խորանայարկ: Հմբ. ԳԿ. Այսօր զանճառելի: Ագ. Նաղար, (1):	30 18
Թ 19	ԵԶ. ԱԶ. Ե. օր վերափ. 0հ. ԳԿ. Այսօր զանճա- ռելի. եւ Արեւելք. սր: ձյ. ԳԿ. Աստուածածին ամկ լուսաւոր: Հմբ. դձ. Այսօր հրաշափառ:	31 19
Ժ 20	ԱԷ. ԱԿ. Գ. օր վերափ. սհ: 0հ. դձ. Այսօր հը-	1 20

Հ. 0	ՆԱՍՏԱՍԱՐԴ	Ն. Լ.
	րաշափառ. սր: ձյ. դձ. Աստուածածին գերա- զգյն: Հմբ. դձ. Այսօր ժողովեալ: Ն. Տ. Սեպտեմբր:	
ԺԱ 21	ՇԲ. ԲԶ. Ե. օր վերափ. 0հ. դձ. Այսօր ժողով- եալ. սր: ձյ. դձ. Խո- րանայարկ: Հմբ. ԳԿ. Այսօր զանճառելի: Յ. եւ Թ. Թաղեոսի ա- ռաքելոյն:	2 21
ԺԲ 22	Ճ Կեր. ԲԿ. Ը. օր վե- րափ. 0հ. ԳԿ. Այսօր զանճառելի, եւ Արեւելք: սր: ձյ. դձ. Աստուա- ծածին ամկ լուսաւոր: Հմբ. դձ. Այսօր հրա- շափառ:	3 22
	Շ վջ. քո. ժ. 12, ր. 58: Ջովագին հողմ:	
ԺԳ 23	ԲԶ. ԳԶ. Թ. օր վերափ. 0հ. դձ. Այսօր հրաշա- փառ. սր: ձյ. դձ. Աս-	4 23

Հ.	Օ.	ՕԳՈՍՏՈՍ	Ե.	Լ.
		տողածածին գերագոյն: Հմբ. դձ. Ուրախ լեր մայր: Յ. եւ Ռ. Թ. օր Վերս- փոխման:		
ԺԴ	24	ԴԶ. ԴԿ. Սրբոցն՝ Յովա- կիմայ եւ Աննայի՝ ծը- նողաց սուրբ Աստուա- ծածնի, եւ կանանցն իւղաբերից: Օհ. ալ. Որ նախիմաց. սր: Մկ. ալ. Աշակերտք Գրիստոսի: ձշ. դձ. Որ ի բարձրու- թիւնս: Հմբ. դկ. Իւղա- բերից: Հարսանիք: Յ. եւ Ռ. Գիշտ եղիսա- րացն Բարդուղիմէոսի եւ Տիտոսի առաքելոցն:	5	24
ԺԵ	25	ԴԶ. ԴԶ. Պհ. Հրց. Առշ. բկ. Մանկունքն գե- րեալք:	6	25
ԺԶ	26	ԵԶ. ԴԿ. Սրբոյն Երեմի- այի մարգարէին: Օհ. ալ. Որ զաստուածային: Հրց. աձ. Որ յերկնային.	7	26

Հ.	Օ.	ՆԱԽԱՍԱՐԴ	Ե.	Լ.
		սր: Մեծ. Զքեղ երեւ- եալ: ձշ. աձ. Ճառա- գայթ: Հմբ. դձ. Որ զյա- ռաջագոյն:		
ԺԷ	27	Ուր. ԱԶ. Պհ. Հրց. Հեգ. դձ. Որ փառօք: Մկ. Խչ. աձ. Սուրբ խաչն: Լ. Ծնունդ. սուշրք Աս- տուածածնի:	8	27
ԺԸ	28	Շբ. ԱԿ. Սրբոց առա- քելոցն Թովմայի, Յա- կովբայ, եւ Շմաւօնի: Օհ. դձ. Երանելի սուրբ. սր: Հմբ. աձ Սուրբ ես տէր. եւ ի քէն հայ- ցեմք: Նախաստօնի. ալ. Որ նախիմաց:	9	28
ԺԹ	29	Ճ Կիր. ԲԶ. Գ. զկնի Վերի. Գիթ ՊՕՏԻՈՅ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ: Օհ. դկ. Երգեցէք որ- դեք. սր: Հմբ. դձ. Նոր սիօն ծնեալ մանկունք: Հարսանիք: Յ. եւ Ռ. Գլխատուեմն	10	29

Հ. 0.

ՕԳՈՍՏՈՍ

Ն. Լ.

Յոգիմանենա Կարապետին
էւ պահք նոցա:

● Մն. Լս. ժ. 21. ր. 49:
Աննատատ

Ի 30 Բ2. ԲԿ. Սրբոյն Ստե-

փաննոսի Ունեցւոյն,
եւ վկայեցն Գոհա-
րինեայ. Ծամիղէսի.
Տուքիկոսի եւ Ռատիկո-
սի: Ոհ. ԲԿ. Շնորհեա
մեղ: Հրց. աԿ. Սաւրբ
Աստուած: ՄԿ. դժ.
ցնծայ այսօր: ՀԻԲ. դԿ.
Մարտիրոս եւ վկայ:

Հր. Իւսչ: (29): Մճճ.
Բեպիշ Էվիշ: (50):

ԻԱ 31 Գ2. Գ2. Սրբոյ Մարգա-

րէիցն, Եղեկեէի, Եզրի,
եւ Զաքարիայի հօրն
Յովհաննու մկրտչի: Ոհ,
աԿ. Որ զաստուածային
սր. ԿԵԺ. դժ. Անարատ
կոյս: ՄԿ. ՀԻԲ. դժ. Որ
զյառաջագոյն: ձշ. աԺ.
Հառազայթ:

Յ, էւ Ռ. Գիւտ Գօաշոյ
Ս. Աստուածաճնի:

Հ. 0.

Ն. Լ.

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԻԲ 1 Դ2. ԳԿ. Պհ. Հրց. Աղշ. 13 3

ԲԿ. Տէր Աստուած:

Յ. էւ Ռ. Սիմեօնի Սիւ-
նակեցչոյն: Եկեղեցու-
կան տարկմոշտ Է նոցա:

ԻԳ 2 Ե2. Գ2. Սրբոյն Յովհան-

նու Կարապետին եւ
Յորայ արդարոյն: Ոհ.
գժ. Զմարգարէ բարձրե-
ւոյն. սր: ՄԿ. ՀԻԲ. դԿ.
Մարգարէից զերագոյն:
ձշ. դԿ. Այսօր ցնծայ:
Լ. Խալիկբայ:

Հ.	0.	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Ն.	Լ.
ԻԴ	3	Ուր. Դկ. պհ: Հրց. Հնդ. դկ. Յաւիտենից: Մկ. Խչ. դկ. Խաչի քո Գրիս- տոս:	15	5
ԻԵ	4	Շք. ԱԶ. Նիկիոյ Սուրբ Ժողովոյն երեք Հարիւր տասն եւ ութ Հայրապե- տացն: Ոհ. դձ. Այսօր սրբոց Հայրապետացն: սր: Մկ. դձ. Ու Հրաշա- լի եւ ի սուրբ երրոր- դութ ենէն. (յստեանն ասեւ): ձշ. դձ. Այսօր երկնայնոցն: Հմբ. աս. Սուրբ ես տէր:	16	6
ԻԶ	5	✠ Կիր. Ակ. Դ. զԼնի Ս. Աստուածածնի: Հրց. Յար. Գկ. Անճառելի: Հմբ. ակ. Յարուցեալ: Բարեկենդան Ս. Խաչի պահոց:	17	7
ԻԷ	6	Բշ. ԲԶ. պհ. Ս. Խաչի: Հրց. Ապ. Բկ. Ման- կանցն զձայն:	18	8

Հ.	0.	ՆՍԻՍՏԱՐԴ	Ն.	Լ.
		Յ. Էշ Ռ. Միքայելի հը- րեշտակապետին եւ ի գիշորայս տօն արմօ- րեհից:		
		☾ Առ. քռ. ժ. Դ. ր. 0: Հոգւմ, անձեւ:		
ԻԸ	7	Գշ. Բկ. պհ: Հրց. Ապշ, գձ, Փառաւորեալ ան, Յերեկ. Նախատօնակ. ակ. Որ նախիմաց. սր:	19	9
ԻԹ	8	✠ Դշ ԳԶ. պհ: ՏՕՆ ԾՆՆԳԵԱՆ Ս. ԱՍ- ՏՈՒԱԾԱԾՆԻ Ի ՅԱՆ- ՆԱՅԷ: Օհ. գկ. Երգե- ցէք. սր: ձշ. գկ. Ծառ- կենաց: Հմբ. դձ. Նոր սիօն: Յ. Էշ Ռ. Տօն Ծննդեան Սուրբ Աստուածածնի:	20	10
Լ	9	Եշ. Գկ. պհ: Հրց. Ապշ, գձ, Փառաւորեալ է: Լ. Մատթեոսի աշեսու- րանցին:	21	11
Ա 10	10	Ուր. ԴԶ. պհ: Հրց. Հնդ.	22	12

Հ. 0.

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Գ. Լ.

աճ. Որհնեալ ես դու:
 Մկ. Խչ. դժ. Ի ստու-
 շանելն: ձշ. դկ. Որ
 յանէից,
 Տօմ. և Յայտմ. Հոռի:

Բ 11 ԴԵ. ԴԿ. ՏՕՆ ՍՈՒՐԵ Ե- 23 13

կեղեցւոյ ի նաւակատիս
 Ս. Խաչի: Օհ. բկ. Ի
 վերայ վիմի հաւատոյ.
 սր: Մեծ. աճ. Մեծա-
 ցուցանեմք: Մկ. ձշ.
 ալ, Սեղան քո տէր:
 Հմբ. աճ. Որ զանարատ
 բազում քո: (Յառեանն
 ասեւ): Նաւակատիք:
 Աշնանամուտ և հաարա-
 կած. ախ. և գիշեր հա-
 ւաար: Տիւն սկսանի կար-
 ճանալ: և գիշերն յերկա-
 բել:
 Մհմ. Իրիտաշի հարիֆի.
 որ եւ աշնանաշին աւիսք
 եւ սկիզբն նոշադոչքեան
 յոչոյցն Նեղոսի:

 Ի կշիռն:

Հ. 0.

ՀՈՌԻ

Գ. Լ.

Գ 12 ✠ Կիր. ԱԶ. ԽԱԶԿԵ- 24 14
 ՐԱՅ: Հեա. Շրկ: դժ:
 Զօրութիւն Ս. Խաչի:
 Օհ. աճ. Որ զանարատ
 բազում քո. սր: ձշ:
 դկ. Յաղթող եւ զնոր.
 Յերկկ. Թափօր: Հմբ. դժ.
 Զօրութիւն:

Գ 13 ✠ ԲԶ. ԱԿ. ՏՕՆ ԽԱՅԻ: 25 15

Օհ. դժ. Զօրութիւն Ս.
 Խաչի. սր: Մեծ. Մայր
 լուսոյ: Մկ. (Խաչի) ալ.
 Խաչ քո եղիցի: ձշ. դժ.
 Ի յերկնից իջեր: Հմբ.
 Դկ. Խաչն կենարար:
 Սիշատակ մեռելոց:

 Լր. Լս. Ժ. 16. Բ. 11:
 Փոփոխական:

Ե 14 ԴԶ. ԲԶ. ՏՕՆ ԵԿԵՂԵՍԵՐՈՅ 26 16

Օհ. բկ. Խաչն կենարար.
 եւ Որ յաթուռ եւ Աը-
 բութիւն որբոց. Հրց.
 դժ. Ուրախ լեր այսօր.
 սր: Մծ. Ուրախ լեր Աս-

Հ.	Օ.	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Ն.	Լ.
		տոռածածին Վերորհն: Մկ. քձ. Ապաւինեցաք: Հմբ. գձ. Ուրախ լեր, Յ. եռ Ռ. Խաչիկոսց: որոց եռ պառնք աշօօր: 2 15 Գ2. Բկ. պհ. Տօն եկե- 27 17 ղեցւոյ: Օհ. գձ. Ուրախ լեր սուրբ եկեղէ: Հրց. դձ. Այսօր պայծառ. սր: Մկ. Բկ. Խաչն կե- նարար: Հմբ. Բկ. Ան- պատումն կառք:		
Է	16	Ե2. Գ2. Տօն Եկեղեցւոյ: Օհ. Բկ. Անպատումն եւ Որ Համապոյդ: Հրց. գձ. (Տապահ.) Այսօր ցնծան. սր: Մկ. գձ. Սրբութիւն սրբոց: Ճ2. գձ. Այսօր ցնծան: Հմբ. Բձ. Անա- պական:	28	18
Ը	17	Ուր. Գկ. պհ: Տօն Խա- չի: Օհ. Բձ. Անապական. սր: Մեծ. գձ. Մայր լու- սոյ: Մկ. Գկ. Ող քառա- թեւ: Հմբ. գձ. Որ ծա- գեցեր:	29	19

Հ.	Օ.	ՀՈՌԻ	Ն.	Լ.
		Լ. Միքայելի հրեւոս կապետին: Ագ. Թիբայ. (1):		
Թ	18	ՇԲ. Գ2. Տօն Խաչի: Օհ. 30 20 գձ. Որ ծագեցեր. սր: Մեծ. Աստուածածին պայծառ: Մկ. սո. Գկ. Պարունակեալ: Ճ2. Գկ. Սուրբ զխաչքո: Հմբ. Գկ. Այսօր երեւումն: Լ. Տօն Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ ի սահմանս Հոռուայ եռ Նեապոլի եռ Հերոնիմոսի վարդապետին:		
Ժ	19	Ք Կեր. Գկ. Բ. զկնի Ս. Խաչի: Օհ. Գկ. Յաղթա- կան: Հրց. գձ. Որ եկեր կամաւ: Հմբ. Գկ. Հրեշ- տակացն դասք: Բարեկենդան Վարադայ Ս. Խաչի: Ն. Տ. Հոկտեմբեր:	1	21
ԺԱ	20	Բ2. Ա2. պհ: Սրբոցն Մամնասոյ եւ Փիլիկոսի-	2	22

Հ. 0.	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
ԺԵ 26	✠ ԿԻՐ. ԴԶ. Գ. զԼՆԻ Ս. Խաչի: ՏՕՆ ՎԱՐՍ. ԳԱՅ Ս. ԽԱԶԻ: ՕՆ. ա. Կ. Նշանաւ ամենա- յաղԹ. սր: ձշ. Դձ. Քեղ քրիստոսի կաթնուղիկէ: Հմբ. Դձ. Հրաշափառ տեսութիւն: Հարսանիք: 8. Է. Ռ. Ներշնչման Յոյ. հանձնոչ կարասիքսին:	8 28
ԺԸ 27	ԲԶ. ԴԿ. Սրբոցն Գաւթի դախեցւոյն, եւ սրբոց վկայիցն Ղամբէտոսի եւ Ղամբէտուհւոյն: ՕՆ. ԴԿ. Ի յիշատակս Հրց. Բձ. Ընդ սուրբս քո: ՄԿ. Հմբ. ԲԿ. Լցեալ աս- տուածային: ձշ. ԴԿ. Այսօր եկեղեցի:	9 29
ԺԹ 28	ԳԶ. ԱԶ. Սրբոցն Եւս- տաթէտոսի, եւ կնոջ նո- րա թէոփիստոսի, եւ եր- կուց որդւոցն: եւ ողբ- բոց կուսանացն Երմո- նեայ եւ Ներտառի- նեայ: ՕՆ. ա. Ժողո-	10 30

Հ. 0.	ՀՈՌԻ	Ն. Լ.
	վեաւքս: Հրց. ԲԿ. Օրհ- նեմք զքեզ: ՄԿ. ա. Զ ճգնութիւն: Հմբ. ա. Զ Առաքինասէր վարուք: Հր. Թշրի (50). Է. Զ Տարեմուտ 365 4 րոշա- կանին հոցս աշոշրս Երկունս:	
	● ՄՆ. Լ. ժ. 40. ր. 55. Անձրեւ:	
Ի 29	ԴԶ. ԱԿ. պհ. Հրց. Ապշ. Դձ. Հարցն մերոց: Մհմ. Բեպիլ ախրր: (29):	11 1
ԻԱ 30	ԵԶ. ԲԶ. Սրբոց Իշխա- նացն. Սահակայ եւ Հա- մազասպայ: ՕՆ. Բձ. Օրհնեն զքեզ: Հրց. ԲԿ. Ողբ Ի մարտի: ՄԿ. Հմբ. ԴԿ. սա. Արիա- ցեալք: 8. Է. Ռ. Լուսաշորի մերոյ Ս. Գրիգորի, Է. Զ կոշսանացն Հոփսի- մեանց Է. Գայեանեանց:	12 2

ՀԱՎՏԵՄԲԵՐ

- ԻԲ 1 Ուր. Բկ. պհ: Հրց. Հիդ. 13 3
 Բկ. Արարիչ: Մկ. Խհ.
 Բկ. Անպատումն կառք:
 Յ. Ե. Ռ. Անտեսայ ...
 Եւ քիւրց:
- ԻԳ 2 Շք. Գ. Սրբոց եօթա- 14 4
 նասուն եւ երկու աշա-
 կերտացն Բրիտտոսի: Օհ.
 Դկ. Իմաստութիւն երկ-
 նային. սր: Մկ. ստ. Դկ.
 Առաքեալը Աստուծոյ:
 Ճ. ա. Որ սիրողը էր:
 Հմբ. ա. Սուրբ ես տէր,
 եւ Ի քէն Հայցեմք:
- ԻԴ 3 ✠ Կիր. Գկ. Դ. զկնի 15 5

Ս. Խաչի: Օհ. ա. Եր-
 գեցէր: Հրց. Յար. Դհ.
 Որ բարեբանեալ: Մհ.
 Աստուածածին գերա-
 գոյն: Հմբ. Դկ. Զ. ք
 յարութիւնը:
 Հարսանիք:

- ԻԵ 4 Բ. Գ. Սրբոցն՝ փոկա- 16 6
 սու Հայրապետին, եւ
 Երանոսի Հետեւողին
 առաքելոցն: Օհ. Դհ.
 Այսօր յիշատակ: Հրց.
 Դհ. Որ զտանջանս:
 Մկ. Դհ. Զ. քեղ կարդա-
 յին: Հմբ. Դհ. Յնծու-
 թիւն է:
- ԻԶ 5 Գ. Դկ. Սրբոց կուսա- 17 7
 նացն, Թեղի. վառ-
 վառեայ, եւ Պեղիգեայ:
 Օհ. Դկ. Ի յիշատակս
 վկայից, Հրց. Դհ. Յու-
 սացեալքն: Մկ. Հմբ.
 Դկ. Քեւ պարծի:

Առ. քռ. Ժ. 49, Բ. 44.
 Խառն օդ:

Հ. 0.	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
ԻԷ 6	ԳԶ. ԱԶ. տՀ: ՀՐԳ. ԱՊԶ. ԳՃ: ՍՂԳ. ՕՐՀՆԵՐԱԷ ԷՍ տԷՐ ԿՍՍՈ: Զ. ԷԶ Ռ. Թ. ՈՂԻՄԱՅԻ ԿՍ ԴԵՂԱՅԻ: Լ. ԴԱԶԿԱՍՈՒԷ ԿՍԶԵՍԱՐԱՆԳԻՆ:	18 8
ԻԸ 7	ԵԶ. ԱԿ. ՊԱՆԴԱԷԼԵՆԻ ԲԺՉԼԻՆ: ԵՐՄՈՂԵԱՅ ԲԱՀԱՆԱՅԻՆ, ԵԼ ԵԼԱՐԱՔՍԵԱՅ ԿՈԼՍԻՆ: ՕՃ. ԿԿ. ՅԱՄԵՆԱՅԻՆ ԺՈՒՄ: ՀՐԳ: ԴՃ. ՍՈԼՐԸ ԷՍ տԷՐ: ՄԿ. ՀԻՔ. ԴԿ. ՅԻԶԱՍՏԱԿ ԲԵՐԽԱՍՏՈՍԻ:	19 9
ԻԹ 8	ՈԼՐ. ԲԶ. տՀ: ՀՐԳ. ՀՆԳ. ԳՃ. ՕՐՀՆԵՐԱՔ ԳՔԵԳ, ՄԿ. ԽԶ. ԲՃ. ԱՅՈՐ ԼՆՈՂԵՐԻ:	20 10
Լ 9	ՇԹ. ԲԿ. ՍՐԸՈՅ ԹԱՐԳՄԱՆԶԱՅ ՎԱՐԳԱՍԵԼՏԱՅԻՆ, ՄԵՐՈՅ՝ ՄԵՍՐՈՒԱՅ, Ե՝ ՂԻԶԷԼԻ ՄՈՎՍԻՍԻ ԵՐԵՐԹՈՂԻՆ, ԴԱԼԹԻ ԿՆԿԱՂԹՎԻԼԻՍՏՈՒԱՅԻՆ, ԳՐԻԳՈՐԻ ՆԱՐԵԿԱՅԵՂԻՆ, ԵԼ ՆԵՐՍԻՍԻ ԿԼԱՅԵԳԵՂԻՆ: ՕՃ.	21 11

Հ. 0.	ՍՍՀՄԻ	Ն. Լ.
	ԿԿ. ՈՐՔ ԳՐԱՐԵԱՐԵՅԻՆ. ԱՐ: ՄԿ. ԳՃ. ՆԵՄԱՆԵԱԷ ՄԻՆԻՍԻ: ՃԶ. (ՈՂՐԱՄ) ԳՃ. ՈՐ ԳԶՆՈՐՀԱ: ՀԻՔ. ԿՃ. ՍՈԼՐԸ ԷՍ տԷՐ: Զ. ԷԶ Ռ. ՏԵՍՈՆԵ ԵՊԹՈՐ:	
Ա. 10	Ք ԿԵՐ. ԳԶ. Ե. ՂԵՆԻ Ս. ԽԱՅԻ: ՕՃ. ԳՃ. ՕԳՆԱԿԱՆ: ՀՐԳ. ԴՃ. ՈՐ Ի ԲԱՌԱԿԵՐԱԿԱՆ: ՄԻԺ. ԽՈՐԱՆԱՅԱՐԻ: ՀԻՔ. ԳՃ. ԻԼՂԱՐԵՐ, ԱՅՈՐ յԱ ԲՈԼԹԻԼՆ, ԵԼ Ի ԼԱՅԱՆԻԶ: ՀԱՐԱՆԻՔ: ՏՈՒՄ. ԷԶ ՅԱՅԻՄ, ՍՍՀՄԻ	22 12
Բ. 11	ԲԶ. ԳԿ. ԳԵԼՏԻ ՆԶԽԱՐԱՅ ՍՐԸՈՅ ԳՐԻԳՈՐԻՍԻ ՊՈՐԼԱՆԻՅ ԿԱԹՈԼԻԿՈՍԻ, ԵԼ ՍՐԸՈՅ ՀԱՐԵՆ՝ ԹԱԹԼՅ, ՎԱՐՈՍԻ, ԵԼ ԹՈԼՄԱՍՈԼ. ԱՆՏՈՆԻ. ԿՐՏԻԳԵԱՅ ԵԼ ԽՈԹՆ ԼՈՒՏԱԾԱՐԱԿԱՅԻՆ, ՍՐԸ յԻՆՆԱԼԻՆԵԱՅ ՎԱՆՍՆ ԿԱՏԱՐԵՏԱՆ: ՕՃ. ԳԿ. ԱՐ-	23 13

Հ. 0.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Ն. Լ.

մատ ճշմարիտ: Հրց.
(գթոռանցի) ահ. Որ ըզ-
լոյս աստուածային, Մկ.
դկ. Աստուածային Հա-
ւատոյ: Ճշ. գկ. Հովիւ
քաջ: Հմբ. բմ. Յաւուրս
վերջին:

Յ. եւ Ռ. փշիպոյտի
առաջելոյն:

Ի կարիմն:

Գ 12

Գշ. Դշ. Սրբոց առաքե-
լոցն, Անանիայի, Մատ-
թէի, Բառնաբայ, Փի-
լիպպոսի, Յովհաննու,
Նիկայի, եւ Սիւղիանո-
սի: Օհ. դկ. Իմաստու-
թիւն երկնային, սր:
Ծկ. Հմբ. ահ. Աշա-
կերտք քրիստոսի: Ճշ.
ահ. Որ սիրողը էր:

Գ 13

Գշ. Դկ. սլհ: Հրց. Ապշ.
գմ. Օրհնեալ ես տէր
Աստուած:

Լր. Լս. Ժ. 4. ր. 35:
Հողմ, անձրեւ.

24 14

25 15

Հ. 0.

ՍՍՀՄԻ

Ն. Լ.

Ե 14

Եշ. Աշ. Սրբոց Դիոնի-
սիոսի արիստաբաղաւոյն-
եւ առաքելոցն Տիմո-
թէոսի եւ Տիտոսի: Օհ.
դկ. Իմաստութիւն երկ-
նային, սր: Մկ. Հմբ.
ահ. Աշակերտք քրիս-
տոսի: Ճշ. ահ. Որ սի-
րողը էր:

26 16

Զ 15

Ուր. Ակ. սլհ: Հրց. Հնգ.
գկ. Բանդ Ստուած:
Մկ. Խալ. ահ. Սեղան
քո Յէր:

27 17

Ի 16

Շբ. Բշ. Սրբոց աւետա-
րանչացն, Մատթէոսի,
Մարկոսի, Ղուկասու եւ
Յովհաննու: Օհ. գմ. Ե-
րանելի սուրբ, սր: Մեծ.
Այսօր նոր: Մկ. ահ.
Աշակերտք քրիստոսի
Ճշ. ահ. Որ սիրողը էր:
Հմբ. ահ. Սուրբ եւ
տէր, եւ Ի քէն Հայ-
ցեմք:

28 18

Հ. 0. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ Ն. Լ.

Յ. ԷՁ Ռ. Ղոռնկիւսնոսի
հարիւրապետին:

Լ. Առաքելոցն Սիւրհոբի
ԷՁ Թուդալի:

Ը 17 ✠ Կեր. Բկ. Զ. զկնի 29 19

Խաչի: Օհ. բկ. Փարա-
ւօն: Հրց. դժ. Յորժամ
ի խաչին: Մժ. Մայր
լուսոյ Հմբ. բկ. Քրիս-
տոս յարեալ. եւ Առա-
ւօտեան, Հաբոսնիք:
Ազ. դամայ (1):

Թ 18 ԲՁ. ԴՁ. Սրբոցն Ղուն- 30 20

կիանոսի հարիւրապե-
տին որ հաւատաց ի
խաչելութիւնն Քրիս-
տոսի, Յովնէիայ սու-
տուածահօրն, Յովսե-
փայ արեմաթացւոյն. եւ
բարեկամին Քրիստոսի
Ղազարու, եւ քերցն
նորա Մարթայի եւ Մա-
րիամի: Օհ. դկ. Իմաս-
տութիւն երկնային: սր,
Մկ. ստ. դկ. Յովնէի

Հ. 0. ՍՍՀՄԻ Ն. Լ.

քեզ հաւատացեալ: Ճշ.
գժ. Յովնէի ճշմարիտ:
Հմբ. դկ. Խղաքերից
կանանցն:

Յ. ԷՁ Ռ. Ղուկասոռ
աւետարանէին:

Ժ 19 ԳՁ. Գկ. Սրբոցն Թէո- 31 21

դիստոնի քահանային.
Զենոնի զինաւորին, Մա-
կարայ, Եւդոքսեայ եւ
Ռամելայ: Օհ. գկ. Սյ-
սօր հրեշտակաց, Հրց.
դկ. Առ քեզ Աստուած:
Մկ. գկ. Ընդ զուար-
թունս, Հմբ. Սյսօր մար-
տիրոսաց:

Յ. ԷՁ Ռ. Թովեյեայ մար-
գարէին:

ԺՍ 20 ԴՁ. ԴՁ. պհ: Հրց. Ապշ. 1 22

գկ. Սուրբ Աստուած:
Ն. Տ. Նոյեմբեր:

☾ վջ. քռ. ժ. 14, ր. 6:
Անհոստատ:

ԺԲ 21 ԵՁ. Դկ. Սրբոց Խարիթ- 2 23

Հ. Օ.	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
	եանց, եւ վկայեցն՝ Արտեմեայ եւ Քրիստափոսի, եւ երկուց կանանցքն, Կալինիկեայ եւ Ակիւլինեայ: Օհ. դ. Ի յեշատակս: Հրց. դ. Որ ՂՏրաշախառ: Մկ. Հմբ. դ. Այսօր ընդ անմարմը հոցն:	
ԺԳ 22	Ուր. ԱԶ. պհ: Հրց. Հնգ. դ. Որ փառօք: Մկ. Խչ. ա. Հրաշակերտ: Թ. եւ Ռ. Հրաշա. գործ պատկերին Ս. Աստուածածինն Ղազանոց:	3 24
ԺԻ 23	Շք. Ա. Սրբոց երկոտասանից վարդապետացն՝ Ռէթէսի, Դիմեոսի, Սեղբեստրոսի, Աթանասի, Կիւրղի երուսողէմուցւոյն, Եփրեմի խուրին առուելոյ, Բարսղի կեսարացւոյն, Գրիգորի նիւսուցւոյն, Գրիգորի աստուածաբանին, Եպի-	4 25

Հ. Օ.	ՍԱՀՄԻ	Ն. Լ.
	փանու կկարացւոյն, Յովհաննու ոսկեբերանին, եւ Կիւրղի աղէքսանդրացւոյն: Օհ. ա. Որ զարդարեցին. սր: Մկ. գ. Հանդիսացեալք: Ճշ. դ. Այսօր երկնայնոցն: Հմբ. ա. Հրաշակերտ, (յոսեանն ասեւ),	
ԺԵ 24	Ճ. Կեր. ԲԶ. Է. զկնի Ս. Խաչի: ԳԻԻՏ ԽԱԶ. Օհ. ա. Հրաշակերտ. սր: Ճշ. բ. Այսօր խնդրի: Հմբ. բ. Ապակնեցաք: Հարսանիք:	5 26
ԺԶ 25	ԲԶ. ԲԿ. Սրբոց Անաստասայ քահանային, եւ Վարդի եւ Թէոդորի տեայ եւ որդւոց նորա, եւ որք ընդ նմա կատարեցան: Օհ. բ. Շնորհեա մեղ, Հրց. ա. Լճքեղ արդար:	6 27
ԺԷ 26	ԳԶ. ԳԶ. Սրբոց Հիպերիքեանցն՝ որք Ի Սամու-	7 28

Հ. Օ.	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Շ. Լ.
	սատ կատարեցան: 05. գձ. Չարիական մահ. Հրց. ալ. Սուրբ Աս- տուած: Մկ. գձ. Այ- սօր յիշատակ: Յ. եւ Ռ. Դ/մետրիայ վկային: Մձմ. Գառնի. գառնի ֆուրքուսի:	
ժԸ 27	Դ2. Դկ. պհ: Հրց. Ապշ. գկ. Աստուած բարձ- րեալ:	8 29
	● Մն. Լս. ժ. 25. ր. 17: Անախորժ եղանակ:	
ժԹ 28	Ե2. Դ2. Սրբոցն Սեւե- ռիանոսի Սեբաստաց- ւոյն, Բաբելայ ծերոյն, Եւ ուրիշսուն եւ չորս ա- շակերտաց նորին: 05. դձ. Այսօր յիշատակ: Հրց. ալ. Որ բարձրեալը ես: Մկ. դձ. Չքեզ կար- դային: Հմբ. Յիշատակ է: Հր. Խիստեան, (29): Մձմ. ձեմաղիւշ եղեղ. (50):	9 1

Հ. Օ.	ՍԱՀՄԻ	Շ. Լ.
Ի 29	Ուր. Դկ. պհ: Հրց. Հնգ. դկ. Յաւիտենից: Մկ. Խչ. դկ. Խաչիքո. քրիստոս:	10 2
ԻԱ 30	Շբ. Ա2. Սրբոյն Յովհան- նու ոսկերերան հայրա- պետին: 05. ալ. Որք զարդարեցին. սր: Մկ. ստ. դկ. Որ յանսկիզբն ի հօրէ: Հմբ. աձ. Սուրբ ես տէր:	11 3
ԻԲ 31	✠ Կեր. Ակ. Ը. զկնի Ս. Խաչի: Հրց. Եւր. գգ. Որ զամենապօր: Հմբ. ալ. Սքանչելի հրեշտ: Հարսանիք.	12 4

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԻԳ 1 ԲԶ. ԲԶ. Սրբոցն Ստեփաննոսի Հռոմայ Հայրապետին, եւ քահանայիցն, եւ սարկաւազացն եւ ժողովրդացն: 05. ԲՃ. Օրհնեն զքեզ, ՀԲԳ. ԲՃ. Անոխակալ: ՄԿ. ԴՃ. Յնծայ այսօր: ՀԲԲ. ԴԿ. Մարտիրոս եւ վկայ քրիստոսի:

Յ եւ Ռ: Կողմայի եւ Դամիսկոսի.

ԻԳ 2 ԳԶ. ԲԿ. Սրբոցն Ակիւի սիւնայ եպիսկոպոսին, 14 6

Յովսէփայ քահանային, Այլեթալայ ոսրկաւագին եւ Պղատոնի վրկային: 05. ԲԿ. Շնորհեամեզ: ՀԲԳ. ԲՃ: Ընդսուրբս քո: ՄԿ. ԲԿ. Ի փառս սարծեսցին:

ԻԵ 3 ԳԶ. ԳԶ. ահ: ՀԲԳ. Ս. ԿԶ. ԴՃ. Հարցն մերոց Աստուած որ սարեցուցեր: 15 7

ԻԶ 4 ԵԶ. ԳԿ. Սրբոց Հայրապետացն, Մետրովանոսի, Աղէքսանդրոսի, Պօղոսի խոստովանողին, եւ սրբոց նօտարացն՝ Մարկիանոսի եւ Մարտիրոնի: 05. ԳԿ. Այսօր հրեշտակաց: ՀԲԳ. ԴՃ. Ողբ հաղորդեցան: ՄԿ. ԴՃ. Այսօր երկնայնոցն ընդ մեզ: ՀԲԲ. ԳՃ. Հանդիսացեալք: 16 8

Սո. քո. ժ. 8. Բ. 28: Հողմուր:

Հ.	Օ.	ՆՈՅՆՄԲԵՐ	Ն.	Լ.
ԻԷ	5	Ուր. ԴԶ. պհ: Հրց. Հնգ. Եւ. Սրհնեալ ես դու: Մկ. Խ. Դ. Գաւազան զօր: Յերեկ. Նխառնակ, բի. Որ յանէից. ալ:	17	9
ԻԸ	6	✠ Շք. Դկ. Սրբոց Հը-րեշտակապետացն, Գաբ-րէէլի եւ Միքայէլի, եւ ամենայն երկնային զօ-րացն: Ս. բի. Որ յա-նէից. ալ: Մեծ. Մայր եւ կոյս: Մկ. Եւ. Դկ. Երկնաւոր հօտ: Ճշ. Դկ. Այսօր ուրախացեալ: Հիբ. Եւ. Սուրբ ես տէր:	18	10
ԻԹ	7	✠ Կիր. ԱԶ. Թ. զինի Ս. Խաչի: Հրց. Եւ. Դկ. Այսօր ցնծան, Մեծ. Աստուածածին սլալ-ծառ: Հիբ. Եւ. Ընդ կանայսն. եւ Որ անձ: Հարսանիք:	19	11
Լ	8	ԲԶ. Ակ. Սրբոցն Մեղի-տոսի անտիոքայ հայրա-	20	12

Հ.	Օ.	ՏՐԷ	Ն.	Լ.
		պետին, եւ Մինասայ եղիստացւոյն, եւ միւս Մեղիտոսի եպիսկոպո-սին, Բուրայ քահանա-յին եւ Շինու ոսրկա-ւադին: Ս. Եւ. Յամե-նայն ժամ: Հրց. բի, Որհնեմք զքեզ: Մկ. Եւ. Ճգնաւորք: Հիբ. Եւ. Պարծանք հաւատոյ: Ե. եւ Ռ. Միքայէլի ճը-րեխակապետին Եւ. Դկ. Եւ. Երեմիային զօ-րացն:		
Ա.	9	ԴԶ. ԲԶ. Սրբոցն Դեմե-տրեայ վկայն, եւ Բա-սիլիսկոսի քահանային: Ս. բի. Որհնեն զքեզ Աստուած: Հրց. բի. Որք ի մարտի: Մկ. Բ. Փա-ռաւորեալդ փառօք: Հիբ. բի. Զքեզ տէր օրհնեն:	21	13
		Լ. Ընծայումն Ս. Աս-տուածածնի: Տօմ. եւ Յայտն, ՏՐԷ:		

Հ. 0.	ՆՈՅԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
Բ 10	ԴՉ. ԲԿ. պՀ: Հրց. Ապշ. ԴՃ. Հարցն մերոյ Աստուած որ ի ներդու:	22 14
	 Յաղեղնաորն:	
Գ 11	ԵՉ. ԳՉ. Սրբոցն Գուրի-ասայ, Սամուհասայ, եւ Աբելայ սարկաւազին, Ռոմանոսի միայնակեցին: Մանկանն խոստովանողի, եւ Հիւսիքոսի զինաւորին: Օհ. գՃ. Զարիական մահ: Հրց. գՃ. Որք զտանջանս: ՄԿ. գՃ. Այսօր յիշատակ: ՀԲ. գՃ. Զպսակիչն:	23 15
	 ԼԲ. Լս. ժ. 17. Բ. 59:	
	Փափուական:	
Դ 12	ՈԼԲ. ԳԿ. պՀ: Հրց. ՀԿ. Կ. Գոհաբանեմք: ՄԿ. ԽՉ. ԳԿ. Ով պահապան:	24 16
Ե 13	ՇԸ. ԴՉ. Սրբոց առաքելոցն Անդրէի եւ Փիլիպպոսի: Օհ. գՃ. Երա-	25 17

Հ. 0.	ՏՐԷ	Ն. Լ.
	Ների սուրբ առաքեալք. սր: ՄԿ. Կ. Աշակերտք: ՀԲ. աՃ. Սուրբ Եստէր. եւ Իքն Տայցեմք:	
	Յ. եւ Ռ. Յովհաննէս Ոսկեբերանի:	
	Լ. Կատարիեայ կոնսի:	
Զ 14	Ճ Կեր. ԴԿ. Ժ. զինի Ս. Խաչի: Օհ. ԴԿ. Յաղթական: Հրց. աՃ. Որ եկիր ի վերու: ՀԲ. ԴԿ. Հրեշտակ քո տէր. (ցըվերջն): Հարստիք:	26 18
	Յ. եւ Ռ. Փիլիպպոս. առաքելոյն, եւ Բարեկեհի: Կատարիեայ պահոց ծննդեան:	
Է 15	ԲՉ. ԱՉ. Սրբոցն Անդրէի զօրավարին, եւ բանակի նորին, եւ Կալինիկայ եւ Դոմէտեայ վկայիցն: Օհ. աՃ. Ժոզովեալքո: Հրց. ԳԿ.	27 19

Հ.	Օ.	ՆՈՅՆՄԻՆԵՐ	Ն.	Լ.
		Զինուորութիւնըք: Մկ. աճ. Զճճնութիւն: Հմի. աճ. Որք զհանդէս: Թ. էւ Ռ. Սկիզբն քա- ռասնօրեայ պատգմեմ- դիւս:		
Ը	16	ԳԶ. ԱԿ Սրբոցն Անդ- րիանոսի եւ կնոջ նորա Անատուայ, եւ թէոփո- րոսի եւ Եղիսթիւրոսի վկայիցն: Օհ. ահ. Յա- մենայն ժամ: Հրց. դժ. Յուսացեալքն: Մկ. ահ. ճգնաւորք: Հմբ. ահ. Յաղթող նահատակքն: Յ. էւ Ռ. Մատթեոսի աշխատանքիս: Ազ. Համիրայ (1):	28	20
Թ.	17	ԴԶ. ԲԶ. ԿԶ. Հրց. Ապշ. դժ. Օրհնեալ ես ի յա- ւիտեան:	29	21
Ժ.	18	ԵԶ. ԲԿ. Սրբոցն Աբրա- համեւ եւ Խորենայ, եւ անարժաթ բժշկացն Կողմայի, եւ Դամիա-	30	22

Հ.	Օ.	ՏՐԷ	Ն.	Լ.
		նոսի, եւ Աստուածատ- րոյ վկային: Սհ. բի. Շը- նորհեա մեզ: Հրց. դժ. Սուրբ ես տէր: Մկ. բի. Ի վիառս պարծեսցին: Հմբ. բի. Այսօր տօնեմք: Լ. Անդրեի աշխատեցն:		
ԺԱ.	19	ՈԼր. ԳԶ. ԿԶ. Հրց. Հնդ- բժ. Որ Թադաւորդ ես, Մկ. գժ. Բեզ քրիստոսի: Ն. Տ. Գեկտեմբեր:	1	23
		Վջ. ըս. Ժ. 2. ր. 50: Հողմ. ժիւն:		
ԺԲ.	20	✠ Շը. ԳԿ. Ամենայն սրբոց, Հնոց եւ Հորոց, յայտից եւ անյայտից. Օհ. գժ: Երանելի սուրբ առաքեալք: Հրց. դի. Առ քեզ Աստուած: Մկ. դի. Նահապետացն: Ող. դժ. (Մրգրեից). Որ աւետ- անէր Երկնիցն (Վարդ): դժ. Այսօր երկնայնոցն: Մկ. (Կուս). դի. Յիշա- տակ քրիստոսի, և	2	24

Հ. 0. ՆՈՅԵՄԲԵՐ Ն. Լ.

(Մարտ) Որք եկեալեմք:
ձշ. րձ. Պարծանք եկե-
ղեցւոյ: և (Թագ). Աս-
տուած փրկիչ մեր: Հմբ.
...ձ. Սուրբ ես տէր:
Յերեկ. Նախատեսակ. ալ.
Ոց նախիմաց. սր:

ԺԳ 21 ✠ Կեր. ԴՁ. ԺԱ. զկնի 3 25

Ս. Խաչի. Ընծայուժն
սուրբ Աստուածածնի ի
տաճարն: Օհ. գկ. Եր-
զեցէք որդիք սիօնի, սր:
Հմբ. դձ. Նոր սիօն ծը-
նեալ: Բարեկենդան Յիս-
նակի պահոց:
Յ. եռ Ռ. Ընծայուժն
Ս. Աստուածածնի:

ԺԴ 22 ԲԶ. ԴԿ. պհ: Հրց. Ապշ. 4 26
դձ. Որ յամենայնի ցու-
ցեր:

ԺԵ 23 ԳԶ. ԱԶ. պհ: Հրց. Ապշ. 5 27
դձ. Ճշմարտապէս:
Մձմ. Ետփլագ տեօքիւ-
միւշ Գուրբուհեան:
Ըմբ. նոզ:

Հ. 0. ՏՐԵ Ն. Լ.

ԺԶ 24 ԴԶ. ԱԿ. պհ: Հրց. Ապշ. 6 28
դձ. Տէր Աստուած մեր:
Լ. Նիկողայոսի հայրա-
պետի, պաշտպանի
հաշտարաց:

ԺԷ 25 ԵԶ. ԲԶ. պհ: Հրց. Ապշ. 7 29
դձ. Որ զերիս մանկուն:
Յ. եռ Ռ. Նեքտառիսեայ
կուսի:

ԺԸ 26 ՈԼ. ԲԿ. պհ: Հրց. Հնդ. 8 30
բկ. Արարիչ: Մկ. Խշ.
բկ. Խաչն կենարար:
ձշ. դկ. Որ յամենայն:
Լ. Յղոշքիւն Ս. Աս-
տուածածնի: Հր. Բաս-
դիւշ. (50):

ԺԹ 27 ՇԲ. ԳԶ. Սրբոցն Գրի- 9 1
գորի սքանչելագործին,
Նիկողայոսի հայրապե-
տին, եւ Միւռոնայ ե-
պիսկոպոսին: Օհ. ալ.
Որք զարդարեցին. սր:
Մկ. ձշ. բձ. Որ լուսով:
Հմբ. ...ձ. Սուրբ ես տէր:

Հ. 0.	ՆՈՅԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
	ՄՏԺ. ձեմադիշ ախբր: (50):	
	● Մն. 10. ժ. 12, ր. 1: Անհաստատ:	
Ի 28	✠ Կիր. Գ. Կ. Ա. Յիսն: 0հ. Գ. Երգեցեք: Հրց. ա. Կ. Անսկիզքն բանդ: Հմբ. Գ. Առեալ եւ մեր: Հարսանիք:	10 2
ԻԱ. 29	ԲԶ. Գ. Զ. Սրբոց կուսա- նացն, Յուլիանեայ եւ Վասիլուհու, եւ Իսդո- սի, Դոմնայի, Գղերիկո- սի քահանային, եւ եր- կուց բիւրոցն, որք այ- րեցան յեկեղեցին Նի- կոմիդացոց: 0հ. Դձ. Այսօր յիշատակ: Հրց. Գ. Առ քեզ Աստուած, Մ. Դ. Յիշատակ քը- րիստոսի: Հմբ. Գ. Այ- սօր ընդ անմարմնոցն:	11 3
ԻԲ. 30	ԳԶ. Գ. Կ. Սրբոց Ղաւն- կիանոսի քահանային:	12 4

Հ. 0.	ՏՐԷ	Ն. Լ.
	Եւ սրբոցն Տարագրո- սի, Պրոպոսի, Անդրոնի- կոսի, եւ Ռնեսիմեայ եւ այլոց աշակերտացն Պո- ղոսի: 0հ. ԴԿ. Իմաստու- թիւն. ա. Ե. Զմբ. ա. Կ. Աշակերտք քրիստոսի: ձշ. ա. Կ. Որ սիրողը էք: Յս էւ Ռ. Անդրիէի առա- քի լոյսն:	
		
	ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ	
ԻԳ. 1	ԳԶ. Ա. Զ. Կ. Հրց. Ա. Կ. Զ. Դ. Աստուած հարցն մերոց:	13 5

Հ. 0.	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
	Յ. ԷԶ Ռ. ՆԱՇՈՒՄԱՅ ՄԱՐԳԱՐԻԿԵ:	
ԻԻ 2	ԵԶ. ԱԿ. ՍՐԵՐՈՅՆ ԿՂԷՄԱՅ ՀԱՅՐԱՍԵՏԻՆ, ԵԼ ԲԱ- ՔԱՐԱՄԱՅ ՍՈՈՈՈՒՆՈՅ ԵԿԵԼԿՈՒԹՈՒՆ: ՕՆ. ՍԿ. ՅԱՄԵՆԱՅՆ ԺԱՄ: ՀՐԳ. ԴՃ. ՈՐ ՂԱՆՆԱԿԻ ԶՈ: ՄԿ. ՀՎԷ. ԴՃ. ՄԱՆԿՈՒՆՔ ՆՈՐ ՍԻՇՆԻ: ՃՆ. ԳՃ. ՉԱՌԱՋ- ՆՈՐՂԱ:	14 6
	Յ. ԷԶ Ռ. ԱՄՔԱԿՈՇՄԱՅ ՄԱՐԳԱՐԻԿԵ:	
ԻԵ 3	ՈԼՐ. ԲԶ. ԱՀ: ՀՐԳ. ՀՆԴ. 15 ԴՃ. ՕՐՀՆԵՄՔ ԳՔԵՂ: ՄԿ. ԴՃ. ԱՍԱԼԻՆԵՂԱՔ Ի ԽԱՋ ՔՈ: ՅԻՐԵԿ. ՆԱԽԱՍՈՇՆԱԿ. ԴՃ. ԵՐԱՆԵԼԻ ՍՈՒՐՔ. ՍՐ. Յ. ԷԶ Ռ. ՍՍԻՈՆԻԿԱՅ ՄԱՐԳԱՐԻԿԵ:	7
	Ա. ԲՈ. Ժ. 2 Ի. Բ. 12: ՏԵՂ ՕԻՆ ՄԵՂ ԱՆՈՐԵԼ.	
ԻԶ 4	Ճ. ՇԵ. ԲԿ. ՍՐԵՐՈՅ Մ. 16 Յ	8

Հ. 0.	ՏՐԷ	Ն. Լ.
	ՈԱՔԵԼՈՅ ԵԼ ՍՈՒՋԻՆ ԼՈՍԱԼՈՐՀԱՅՆ ՍԵՐՈՅ. ԹԱԴԷՈՍԻ ԵԼ ԲՍՐ- ԴՈՒՂԻՍԷՆՈՍԻ: ՕՆ. ԴՃ. ԵՐԱՆԵԼԻ ՍՈՒՐՔ. ՍՐ. ԹԱԳ. ԱՍՍՈՐ ՂԱՍՔ: ՄԿ. ՍԿ. ԱՇԱԿԵՐԱՔ ԶՐԽԱ- ՄՈՍԻ: ՃՆ. ՍԿ. ՈՐ ՍԻ- ՐՈՂՔ ԵՔ: ՀՎԷ. ՍՃ. ՍՈՒՐՔ ԵՍ ՄԵՐ. ԵԼ Ի ՔԵՆ ՀԱՅՑԵՄՔ:	
ԻԼ 5	Ճ. ԿԻՐ. ԳՉ. Բ. ՂԼՆԻ ՅԻՄՆԱԿԻ: ՕՆ. ԴՃ. ՕՂ- ՆԱԿԱՆ: ՀՐԳ. ԴՃ. ՈՐ ԹԱ- ՂԱԼՈՐՔ. ԵՍ: ՀՎԷ. ԳՃ. ՓԱՌԱԼՈՐԵՄԼ Ե: ՀՈՐՍԱՆԻՔ:	17 9
ԻԸ 6	ԵԶ. ԳԿ. ՍՐԵՐՈՅՆ ԳԵՆԱ- ՐԻՈՍԻ ԵԿԵԼԿՈՒԹՈՒՆ, ԵԼ ՄԵՐԿԵՆԻՈՍԻ ՂԼՆԱԼՈՐԻՆ: ՅԱԿՈՎԿԱՅ ԵԼ ԻՐԱԼԱ- ՎԱՌԱՅ: ՕՆ. ԴԿ. ԱՍՍՈՐ ՀՐԵՇՄԱԿԱՅ: ՀՐԳ. ԴԿ. ՉԽՈՒՐՈՒԹԻՒՆՔ. ՄԿ. Է ՀՎԷ. ՍՃ. ՉԽԱԼՈՐՆ ԶՔ.	18 10

Հ. 0.	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
	ընտոսի: ձ: ձգնաւո- րըք ճշմարիտ: Թ. Է. Ո. Նիկողայոսի « քաւելեյագործ և աշխա- տիտի: »	
ԻԹ 7	ԳԶ. ԴԶ. Սըբոց հարցն Եգիպտացւոց, Պողոսի Պողայ, Մակարայ, Եւ- սաքի, Յովհաննու գը- նեցւոյն, Յովհաննու կարճահասակին, Նեղո- սի, Արսէնի, Սիսիանու, Դանիէլի, Սրապիոնի, Մակարիոսի, Պիմէնի, Եւ ալլոց սըբոց հարցն: Օհ. աճ. Որ գերազան- ցեալ. սր: Մկ. Հմբ. բժ. Պարծանք եկեղե- ցւոյ: ձշ. (Ողորմ). բժ. Որ ամամարմնական վա- րուք:	19 11
Լ 8	ԳԶ. ԴԿ. սլհ: Հրց. Աղշ. դի. աղց. Օրհնեալ տէր, Նախատօնակ ահ. Որ նախիմաց. սր:	20 12

Հ. 0.	ՔԱՂՈՅ	Ն. Լ.
Ա 9	✠ ԵԶ. ԱԶ. ՅԴՈՒԹԻՒՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ Ի ՍՆՆԱՅԷ: Ոհ. գկ. Երգեցէք. սր: ձ. գկ. Ծառ կենաց, Հմբ. դժ. Նոր սիօն: Թ. Է. Ո. Յղոշքիւն Ս. Աստուածածնի. Լ. Թոշ- մայի առաքելոյն: Տօմ. Եւ Յայւմ, ՔԱՂՈ- Յի: Չմեռնամուտ և արեւադճ Այծեղջեր: Յերեկն ակամի երկարիւ և գիւշերն կար- ճանալ: Մճմ. Ինգրասյը Շիրէվի, կամ Էլվիշի արպայիկն, որ Է սկիզբն քառասնօ- րեայ Ա. մասին ձմե- րան, Գալստգըլ: Կիւն տեօնիշմիւ փոշրոշ- նասը:	21 13
Բ 10	✠ Յայծեղջիւրն: Ուր. ԱԿ. սլհ: Հրց. Հնգ. գկ. Բանդ. Աստուած:	22 14

Հ. 0. ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ Ն. Լ.

Սկ. Խ. Կ. Սեղան քո
տէր:

Գ 11 ՇԲ. ԲԶ. Սրբոցն Նիկո- 23 15
ղայոսի Զմիւռնացւոյ
սքանչեւագործ հայրա-
պետին. 05. Կ. Որք
զարդարեցին. Կ. Սկ.,
Կ. Դկ. Հիացան: Ճ. Բ.
Որ լուսով. Հմբ. Կ.
Սուրբ Ես տէր:

⊕ Լր. Լս. Ժ. 6, Բ. 55:
Հողմունք.

Գ 12 ✠ Կեր. Բկ. Գ. զկնի 24 16
Յիսնակի: 05. Բկ. Փա-
րաւօն: Հրց. Բկ. Որ զծա-
ռայի: Հմբ. Բկ. Կան-
խեցին կանայքն: Բարե-
կենդան սաւրբ Յակոբայ
սլահոց:

Ե 13 ԲԶ. ԳԶ. սկ: Սրբոցն Մի- 25 17
նասայ. Երմուգինեայ, եւ
Գրաբոսի, եւ կամաւոր
աղքատացն Յովհաննու

Հ. 0. ԳԱՂՈՅ Ն. Լ.

եւ Աւերսիանոսի: 05.
Գձ. Զարիսիան մահ:
Հրց. Դկ. Որ զհրաշա-
փառ: Մկ. Հմբ. Բկ.
Զիշատակ վկայից:
Լ. Երեւոյ Տեառն Յի-
սուսի:

Զ 14 ԳԶ. Գկ. սկ: Ս. Կուռ- 26 18
նէշիոսի հարիւրապետին,
եւ Շմաւօնի ազգակա-
նին քրիստոսի, որ խա-
չեցաւ յերուսաղէմ: Պո-
ղիկարպոսի հայրապե-
տին զմիւռնոյ, եւ վը-
կայեցն, որք յարեւ-
ելա կատարեցան: 05.
Գկ: Այսօր հրեշտակաց:
Հրց. Դկ. (Եօթանասեցն)
Որ ի Հօրէ: Մկ. Ե Հմբ.
Կ. Սշակերտք քրիս-
տոսի: Ճ. Գկ. Ճգնա-
ւորք:

Լ. Ստեփաննոսի Նա-
խա վկայի:

Հ. 0.	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
Ի 15	ԴԶ. ԴԶ. ԿԶ. ՀՐԳ. ԱԿԶ. ԴԿ. Հարդն մերոց, Ի. Յովհաննէս առեա- րանցի:	27 19
Ը 16	ԵԶ. ԴԿ. ԿԶ. Սրբոցն Եւստրատիոսի, Օգսեն- տիոսի, Եւգենէոսի, Ու- րէստոսի, եւ Մարդա- րիոսի: Օհ. ԴԿ. Ի յի- շատակս: ՀՐԳ. աճ. Չքեզ արդար: ՄԿ. Հմբ. ԲԿ. Որ զհոռ սիրոյ քո: ՃԶ. Դճ. Այսօր եկեղեցի: Լ. Մանկանցն Բեք-դե- հեմի: Ազ. Արամ (1).	28 20
Թ 17	Ուր. ԱԶ. ԿԶ. ՀՐԳ. Հնգ. Դճ. Որ փառօք հօր: ՄԿ. ԽԶ. աճ. Հրաշակերտ եւ զօրեղ: Յերեկ. Նա- խատօնակ, ԴԿ. Յաղթող եւ սուրբ. սր: Յ. եւ Ս. Գանիւլի մար- գարեի:	29 21
Ժ 18	ՇԵ. ԱԿ. Սրբոցն՝ Յակո-	30 22

Հ. 0.	ՂՈՅ	Ն. Լ.
	բայ մծբնայ հայրապե- տին, Մարուգէի ճըզ- նաւորին, եւ Մելիտոսի Եսլիսկոստին: Օհ. ԴԿ. Յաղթող. սր: ՄԿ. ԴԿ. Հայրապետ սուրբ եւ ամբիծ: ՃԶ. ԴԿ. Որ յա- նապատէ: Հմբ. աճ. Սուրբ եւ տէր:	
	Է Վ. քո. Ժ. 15. ր. 44: Փոփոխական:	
ԺԱ 19	Ճ Կեր. ԲԶ. Դ. զկնի Յիսնակի: ՀՐԳ. Յար. Դճ. Փառաւորեալ որդի: Հմբ. Բճ: Ի գերեզման. Եկկն ի գերեզման. Ձայն ա- ւետաւոր. եւ Այսօր զուարճացան: Հարստիք: Լ. Սեղբուստիոսի Հռո- մայ ձայրապետին:	31 23
ԺԲ 20	ԲԶ. ԲԿ. Սրբոց հայրա- պետացն, Իգնատիոսի, Ադգէի, եւ Մարուգա-	I 24

Հ. 0.

ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ն. Լ.

յի եւ թէոպոմպայ ե-
պիսկոպոսացն, եւ թէոմ-
նայ վկային, եւ չորեք
զինուորացն Բաստսի:
Եւսեբի, Եւսիդի, եւ
Բասիլիդեայ: Օհ. Բկ.
Շնորհեա մեզ: Հրց.
Մրա. դժ. Որք հաղոր-
դեցան: Մկ. Հմբ. դժ.
Որ հրաւիրեցեր ձշ. գժ.
Զառաջնորդս: Ն. Տ.
Յոռնիս, եւ տարեման
489 թուականին: Եւ
տե՛ն տե՛ն Թեոփիլոս Եւս-
բն:

ԺԳ 21

ԳՁ. ԳՁ. Սրբոյն Աբգա-
րու նախավկայ եւ ան-
դրանիկ թագաւորին
մերոյ: Օհ. ա.կ. Որ զերկ-
նաւոր. սր. Մկ. Բկ.
Ով երանելիդ: ձշ. Բժ.
Աստուած փրկիչ մեր:

2 25

ԺԴ 22

ԳՁ. Գկ. պհ: Հրց. Ապշ.
դկ. Որհնեալ տէր Աս-
տուած հարցն մերոց:

3 26

Հ. 0.

ՔԱՂՈՅ

Ն. Լ.

Յերեկ. Նախատեսակ, դժ.
Յաղթող գտաւ. սր:

ԻԵ 23

ԵՁ. ԳՁ. Սրբոյն Դաւ-
թի մարգարէին, եւ Յա-
կոբայ առաքելոյն: Օհ.
դժ. Յաղթող գտաւ.
սր: (Թագ). Այսօր
գասը: Մհժ. Առաւօտ
խաղաղութեան: Մկ.
Հմբ. գժ. Օրհնեցէք ըզ-
տէր: ձշ. (Ողորմ) դժ.
Անսկիզբն:

4 27

ԺԶ 24

Ուր. Գկ. պհ: Հրց. Հնդ.
դկ. Յաւիտենից: Մկ. Խշ,
դկ. Խաչի քո քրիստոս,
Յերեկ. Նախատեսակ, գկ.
Նահատակ. սր:
Թ. Եւ Ռ. ձրադալոյց
չեմք դեմք:

5 28

ԺԷ 25

Շբ. ԱՁ. Սրբոյն Ստե-
փաննոսի նախավկային
եւ առաջին մարտիրո-
սին: Օհ. գկ. Նահա-
տակ. սր: (Թագ). Այ-

6 29

Հ. 0.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ն. Լ.

սօր դասք: Մկ. գկ.
Նախասարկաւադ: ձշ.
գկ. Յնծայ այսօր: Հմբ.
...ձ. Սուրբ եւ տէր:
Յ. եւ Ռ. Ծնունդ տեա-
ռըն մերոյ. եւ ուտիքի
նոցա միւսիւն ի չորսն
Յունիսիս:
Լ. Յայտնոշրիւն Տեառն:

ԺԸ 26

✠ Կեր. Ակ. Ե. զկնի
Յիսնակի: Օհ. ակ. Եր-
զեցէք տեառն: Հրց. գկ.
Նախայաւախեան, Հմբ.
...կ. Հրաշալի զյարու-
թիւն: Յերեկ, Նախա-
սունսկ, դձ. Յնծայ այ-
սօր. սր: Հարսանիք.
Յ. եւ Ռ. Բ. օր Ծնըն-
դեան:
Հր. Թեբեր. (9):

7 30

Մն. 10. 4. 0. ր. 53:
Զիւնարեր Հողմ:

ԺԹ 27

Բշ. Բշ. Սրբոց առաքե-
լոցն, Պետրոսի եւ Պօ-

8 I

Հ. 0.

ՔԱԼՈՑ

Ն. Լ.

ղոսի: Օհ. դձ. Յնծայ
այսօր. սր: (Թագ). Այ-
սօր դասք: Մկ. սո. գկ.
Որ արփիհաճաշ: ձշ.
(Ողորմ). դձ. Ամիլք հա-
ւատոյ: Հմբ. սո. դկ.
Որ անալարադիրն:
Յերեկ. Նախասունսկ, գկ.
Որ էնն յէութեան. սր:
Յ. եւ Ռ. գ. օր ծնըն-
դեան եւ Ստեփաննոսի
վկայիւն:
Մհմ. Բեձեպ. (9):

Ի 28

Գշ. Բկ. Սրբոց Որդւոցն
Որոտման, Յակոբայ ա-
ռաքելոյն եւ Յովհան-
նու աւետարանչին: Օհ.
գկ. Որ էնն յէութեան.
սր: (Թագ). Այսօր
դասք: Մհմ. Աստուա-
ծածին ամս: Մկ. Հմբ.
սո. դկ. Որ յանստուեր:
ձշ. դկ. Որդիքն որոտ-
ման:
Բարեկենդան Ծննդեան
պահոց:

9 2

Ի Ծննդենէ Գրիստոսի . . .	1895
Ի հաւատարկ Արքայրու թագաւորին մերոյ ի Գրիստոս եւ ի մտանկւոյ Գրիստոնէութեան ի Հայս . . .	1861
Ի շինութենէ Վարարչապետու ի Վաղարշակայ	1696
Ի Ծննդենէ Ս. Գրիգորի երկրորդ Լուսաւորչին մերոյ	1656
Ի շինութենէ Մայր Աթոռոյ Հայաստանեայց Սրբոյ Էջմիածնի . . .	1590
Ի Նիկիոյ Ս. Ժողովոյն	1568
Գիւտ Խաչին ի Հեղինեայ	1566
Ի Կ. Պօլսոյ Ս. Ժողովոյն	1512
Ի գիւտոյ Հայերէն ժայնաւորատոյց	1487
Ի բարձմանէ Արշակունի թագաւորութեան Հայոց	1465
Յեփեսոսի Ս. Ժողովոյն	1462
Ի թարգմանութենէ Աստուածաշունչ գրաց ի Հայ	1460
Ի նահապարհութենէ Սրբոց Վարդանանց .— Ազգային քաջ խոյնից	1442
Ի սկզբնաւորութենէ շիրմագործութեան ի Հնդկաստանէ յերոպայ	1556
Ի նորոգութենէ Տօմարիս Հայոց	1542

Ի սկզբ. թուականի Տաճկաց	1544
Ի բաժանմանէ Վրաց ի Հայոց	1297
Ի դառնալոյ Անդղիացւոց ի քրիստոնէութիւն	1296
Ի սկզբնաւորութենէ պատրիարքութեան Հայոց Երուսաղէմի յԱբրահամ եպիսկոպոսէ	1271
Ի գրաւելոյ Մահմադականաց գեււ.	1266
Ի սկզբնաւորութենէ տէրութեան Ռուսաց	1052
Ի դառնալոյ Ռուսաց ի քրիստոնէութիւն	1024
Ի սկզբնաւորութենէ Բագրատունի թագաւորութեան Հայոց յԱշոտոյ	1008
Ի բարձմանէ Բագրատունի թագաւորութեան Հայոց	848
Յաճմանէ Երուսաղէմի ի Խաչակրաց	794
Ի վերջին տեղամ տիրապետելոյ Օսմանցւոց Ս. Երուսաղէմի	706
Ի սկզբնաւորութենէ Ռուբինեանց թագաւորութեան Հայոց ի Կիլիկիայ ի Լեւոնէ Ռուբինեան	695
Յերեւելոյ ձինկիւ խանին	694
Ի գիւտոյ Գիտակին	625
Ի սկզբնաւորութենէ Օսմանեան թագաւորութեան	595
Ի գիւտոյ Կողմնացուցին	594

ի կործանմանէ Անի քաղաքի . . .	564
ի գիւտոյ վառօդի . . .	554
ի բարձմանէ Ռուբինեանց թագաւո- րութեան մերոյ որ ի Կիլիկիա, եւ ի գիւտոյ թղթաշինութեան.	518
ի գիւտոյ թնդանօթին . . .	512
ի Հայս յարշաւելոյ Լանկթամուրայ	506
ի գիւտոյ տապաքութեան . . .	455
ի վերջին տեղափոխութենէ եւ ի վե- րահաստատութենէ Ընդհանրական Հայրապետական Աթոռոյ ամենայն Հայոց ի Ս. Էջմիածինի Վղրշպու.	452
Յառմանէ Կ. Պօլսոյ յՕսմանցւոց . .	460
ի սկզբնաւորութենէ պատրիարքու- թեան Հայոց ի Կ. Պօլիս ի Յո- վակիմայ եպիսկոպոսէ Պրուսայու	450
ի գիւտոյ Ամերիկայի . . .	404
ի գիւտոյ անուաւոր ժամացուցի	590
ի սկզբնաւորութենէ ազանդոյ Լու- տերականութեան . . .	576
ի սկզբնաւորութենէ տապաքութեան ի Հայս. յետ 127 ամաց գիւտի նորա.	526
ի գիւտոյ շոգեշարժ մեքենայից.	205
ի հաստատութենէ Տպարանի եւ տպագրութեան Ս. Էջմիածնի	122
ի գիւտոյ օդապարիկ գնտոյն . . .	115

ի գիւտոյ Ստէրէօտպի	96
ի գիւտոյ Կալվանութեան	96
ի գիւտոյ յաւատուաստի մարմնոյ	92
ի գիւտոյ վիմագրութեան	91
ի գիւտոյ շոգեհաւի	89
ի նարմանէ արագատիպ մեքենայի	84
ի շինութենէ Լազարեան ձեմարանի ի Մոսկուա,	77
ի բացմանէ Ներսիսեան ուսումնա- րանին ի Տփլիս	68
Յառմանէ Ռուսաց երեւանի եւ նահանգաց նորին.	66
ի հաստատութենէ պալատենիային.	57
Յայցելութենէ Օգոստ. մեծի կայսեր Նիկողայոսի ի սահմանս Հայաս- տանի եւ այլն.	56
ի գիւտոյ Լուսանկարի	54
ի կործանմանէ Ակոռոյ.	53
ի գիւտոյ ելեքտրական հեռագրին . .	44
Յայցելութենէ Օգոստ. մեծի կայսեր Ռուսաց Ալեքսանդր Բ-ի ի Հայ- աստան.	43
ի հաստատութենէ Ազգային Սահմա- նադրութեան Հայոց ի Ցածկաստան.	33
ի կարգաւորութենէ մատենադարանի Ս. Էջմիածնի.	35

- Ի հաստատութենէ Մարգարապետական
ընկերութեան յանուն Ս. Գրիգորի
Լուսաւորչին մօրոյ ի Բագու. . . 30
- Ի շինութենէ Թանգարանաց Ս.
Էջմիածնի. , . . . 25
- Ի հրատարակութենէ Արարատ ամսա-
գրոյ Ս. Էջմիածնի 25
- Ի բացմանէ Սուէի շրանցից 24
- Ի բացմանէ Ճեմարանի Ս. Էջմիածնի. 49
- Ի անպարտութենէ Ճպնադրեալ Շա-
րականին. 47
- Ի վերջին դաշնադրութենէն, որ ի
Գերլին (1878) 15
- Ի Շինութենէ Տպարանի Ս.
Էջմիածնի. 5

Կ Ա Յ Ո Ւ Ր Ա Կ Ա Ն

ՏՕՆՔ ԹՈՒՍԱՅ.

ՅՈՒՆՎԱՐ

- 1 ՄԵ. Ն. Կ. Բ. Ալէքսէյ Ալէքսանդրով-
չի:
- 10 ՄԵ. Ն. Կ. Բ. մեծ Իշխան Պետր
Նիկոլայեւիչի:
- 24 ԱՆ. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխանուհւոյ Կսենեայ
Ալէքսանդրովիչի:

ՓԵՏՐՎԱՐ

- 5 ՄԵ. Ն. Կ. Բ. Նիկոլայ Կոստանդի-
նովիչի եւ ամեն ասպետական նշանաց
սրբոյն Աննայի:
- 4 ՄԵ. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխանուհւոյ Վէ-
րայ Կոստանդինովիչի:
- 26 ՄԵ. Օգոստափառ Կայսեր Ալէքսանդր
Ալէքսանդրովիչի:

ՍԱՐՏ

- 2 Գահակալ. Օգոստ. Կայսեր Թուսաց Ա-
լէքսանդր Ալէքսանդրովիչի:
- 25 ՄԵ. Ն. Կ. Բ. Կսենեայ Ալէքսանդրովիչի:

ԱՊՐԻԼ

- 1 ՄԵ. Ն. Կ. Բ. Բարեպաշտ Թագ. Մեծ
Իշխան Ալէքսանդր Միխայելովիչի:
- 10 ՄԵ. Ն. Կ. Բ. Վլադիմիր Ալէքսանդր-
ովիչի:
- 17 ՄԵ. Մեծ Իշխան Նիկոլայ Միխայե-
լովիչի:
- 25 ԱՆ. Ն. Կ. Բ. մեծ Իշխ. Ալէքսանդրայեւ-

սիֆովնի, եւ Ալէքսանդրայ Պետրովնի:
27 Ծն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխանի Գէորգ.
Ալէքսանդրովնի:

29 Ծն. Ն. Կ. Բ. Սերգէյ Ալէքսանդրովնի

ՄԱՅԻՍ

- 6 Ծն. Ն. Կ. Բ. Ժառանգի Կայսեր Նի-
կոլայ Ալէքսանդրովնի:
11 Ան. Ն. Կ. Բ. Կիրիլ Ալէքսանդրովնի
14 Ծն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխ. Մարիի
Պաւլովնայի:
15 Թագադրութիւն Նոցին ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ
Մեծութեանց Օգոստափառ Կայսեր
ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ Գ. ԱԼԷՔՍԱՆԴՐՈՎՅԻ
եւ Կայսրուհւոյ ՄԱՐԻԱՅ ՖԵՈԴՈՐՈՎ-
ՆԱՅԻ:
20 Ան. Ն. Կ. Բ. Ալէքսէյ Ալէքսանդրովնի
եւ Ալէքսէյ Միխայէլովնի:
21 Ան. Մեծի Գրս. Կոստանդին Նիկոլա-
յեւիչ եւ Կոստանդին Կոստանդինովիչի.
Եւ Ծն. Ալէքսանդրա Պետրովնի:

ՅՈՒՆԻՍ

- 1 Ծն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխ. Գիմիաբի
Կոստանդինովնի:
26 Ծն. Ն. Կ. Բ. Մեծի Իշխանուհւոյ Ա-
լէքսանդրայ Եստիֆովնի:
29 Ան. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխ. Պաւել Ալէք-
սանդրովնի. եւ Պետր Նիկոլայեւիչի:

ՅՈՒԼԻՍ

- 5 Ան. Ն. Կ. Բ. Սերգէյ Ալէքսանդրովնի
11 Ան. Ն. Կ. Բ. Օլգայ Նիկոլայեւիչի եւ
Օլգայ Կոստանդինովնի:
15 Ան. Ն. Կ. Բ. Վլադիմիրայ Ալէքսան-
դրովնի:

16 Ծն. Ն. Կ. Բ. Բար. Թագ. Մեծ Իշխա-
նուհի Անատատի Միխայէլովնի

22 Ան. Ն. Կ. Բ. Թ. Կայսրուհւոյ Մարիա
Ֆէոդորովնի, եւ Մարիա Ալէքսանդ-
րովնի:

24 Ան. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխ. Բարիս
Վլադիմիրովնի:

27 Ան. Ն. Կ. Բ. Նիկոլայ Նիկոլայեւ-
չի Կրտսերոյն:

ՕԳՈՍՏՈՍ

- 10 Ծն. Ն. Կ. Բ. Կոստանդին Կոստանդի-
նովնի:
11 Ծն. Ն. Կ. Բ. Գէորգի Միխայէլովնի:
16 Ծն. Ն. Կ. Բ. Եկատարինեայ Միխա-
յիլովնի:
22 Ծն. Ն. Կ. Բ. Օլգայ Կոստանդինովնի:
50 Անուանակոչ. Օգոստ. Կայսեր. Ալէք-
սանդր Ալէքսանդրովնի, եւ Մեծ Իշ-
խան Ալէքսանդր Միխայէլովնի: Ծն. Ն.
Կ. Բ. Օլգայ Նիկոլայեւիչի: Նաեւ սո՛ւ
ասպետութեան Ա. Ալէքսանդրի Նեվա-
ցոյն:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

- 9 Ծն. Ն. Կ. Բ. Կոստանդին Նիկոլայեւիչի:
17 Ան. Ն. Կ. Բ. Մեծի Իշխանուհւոյ Վէ-
րայ Կոստանդինովնի:
21 Ծն. Ն. Կ. Բ. Պաւել Ալէքսանդրովնի
եւ Ան. Ն. Կ. Բ. Գիմիաբի Կոստան-
դինովնի:
25 Ծն. եւ Ան. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխանի
Սերգէյ Միխայէլովնի:
30 Ծն. Ն. Կ. Բ. Կիրիլ Վլադիմիրովնի:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

- 4 Ծն. Ն. Կ. Բ. Բար. Թագ. Մեծ Իշխան
Մխիթայել Մխիթայելովի:
5 Ծն. Ն. Կ. Բ. Մարիայ Աղէքսանդրովնի:
15 Ծն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխան Մխիթայել
Նիկողայելովի:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

- 6 Ծն. Ն. Կ. Բ. Նիկողայ Նիկողայե-
լիչի կրտսերոյն:
8 Ան. Ն. Կ. Բ. Մխիթայել Նիկողայելի-
նէ Մխիթայել Մխիթայելովի: Տօն ամե-
նայն ասպետական նշանաց Խուսափ:
14 Ծն. Ն. Կ. Բ. Մ. Թ. Կայսրուհւոյ Մա-
րիայ Ֆէօդորովնի:
16 Ծն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխ. Բարիս Վը-
լադիմիրովի:
22 Ծն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխ. Մխիթայել
Աղէքսանդրովի:
24 Անուանակոչ. Ն. Կ. Բ. Եկատարինէ
Մխիթայելովնի:
26 Ան. Ն. Կ. Բ. Գէորգի Աղէքսանդրովի
եւ Գեօրգի Մխիթայելովի:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

- 6 Ան. Ն. Կ. Բ. Ժառանգ Նիկողայ Աղէք-
սանդրովի, Նիկողայ Կոստանդինովի եւ
Նիկողայ Մխիթայելովի:
16 Ծն. Ն. Կ. Բ. Ալեքսէյ Մխիթայելովի:
22 Ան. Ն. Կ. Բ. Անատոսայ Մխիթայելովի:

ՏՕՆՔ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆՔ

Ա. Փետր. 26 Ծնող. Ն. Կ. Մ.
Աղէքսանդր Աղէքսանդրովի:

Բ. Մարտի 2 Գահակալութիւն Ն.
Կ. Մ. Աղէքսանդր Աղէքսանդրովի:
Գ. Մայիսի 6 Ծնող. Ն. Կ. Բ.
Ժառանգի Կայսեր Նիկողայ Աղէք-
սանդրովի:

Դ. Մայիս 15 Թագադրութիւն
Նոյնի Կ. Մեծութեանց Օգոստ. Կայ-
սեր Աղէքսանդր Աղէքսանդրովի եւ
Կայսրուհւոյ Մարիայ Ֆէօդորովնայի:

Ե. Յուլիս 22 Անուանակոչութիւն
Ն. Կ. Մ. Կայսրուհւոյ Մարիայ Ֆե-
օդորովնայի:

Չ. Օգոստ. 30 Անուանակոչութիւն
Օգոստափառ Կայսեր Աղէքսանդր
Աղէքսանդրովի:

Ի. Նոյեմբ. 14 Ծն. Ն. Կ. Մ. Կայս-
րուհւոյ Մարիայ Ֆէօդորովնայի:

Լ. Դեկտ. 6 Անուանակոչութիւն
Ն. Կ. Բ. Ժառանգի Կայսեր Նիկո-
լայ Աղէքսանդրովի:

ԴՊՐՈՅԱԿԱՆ ԱՐՁԱԿՄՈՒՆՔ.

ՏՕՆՔ ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆՔ

Ա. 5. 6. 7. եւ 13 Յոննվարի
տօնք Ծննդեան: եւ Անուակոչութեան
Քրիստոսի:

Բ. Փետր. 14 Տօն Քառասնօրեայ
Գալստեան Տեառն ի Տաճարն:

Գ. Տօն Ս. Վարդանանց զօրավա-
րացն:

Դ. Ապրելի 7. տօն Աւետեաց Ս.
Աստուածածնի:

Ե. Տօն Մտին ի վիրապն Ս. Գրի-
գոր Լուսաւորչին:

Զ. Տօն Ելեցն ի վիրապէ Ս. Գրի-
գոր Լուսաւորչի:

Է. Տօն Գիւտի նշխարաց Ս. Գրի-
գորի Լուսաւորչի:

Ը. Տօն սրբոց Թարգմանչացն Սա-
հակայ եւ Մեսրոբայ:

Թ. Տօն Ս. Աւարելոյն Թաղէոսի
եւ Ս. Սանդխտոյ կուսին:

Ժ. Տօն Սրբոց առաքելոցն Թա-
ղէոսի եւ Բարդուղիմէոսի:

ԺԱ. Սեպ. 8. տօն Ծննդեան Ս.
Աստուածածնի ի յԱննայէ:

ԺԲ. Նոյեմբ. 21 տօն Ընծայման
Ս. Աստուածածնի ի տաճարն:

ԺԳ. Տօն Յղութեան Ս. Աստուա-
ծածնի ի յԱննայէ:

ԿԱՐԳ ԺԱՄԱՍԱՅՈՒԹԵԱՆ՝)

Ա. ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐԳ ՈՒԹԻՒՆ,

Առաջ երիցու դաս*): Հայր մեր.
Տէր եթէ զշրթունս. Օրհն-
նեալ համագոյ:

Առկերտի դաս: Տէր զի բազում.
(Ի հանդիսաւոր աւուրս յԱ-
տեան տոբի միաբան ճայնիւ):

Առաջ. Յիշեցուք. Զարթիք:

Առկ. Զարթուցեալքս:

Առաջ. Աշխարհ տմենայն կամ Ա-
ւաւօտ լուսոյ. Զքէն գոհա-
նամք. Կանոնագլուխք. Հան-

(*) Ըստ հրահանգի Տօնացոցի տպիրոյ
ի Ս. Էջմիածին ի 1862 ամի:

(**) Աւագ երիցու դասն այն դասն է
որ նոյն օրն ըստ աւուր ժայնին կարգ է
վարում, իսկ աշակերտի դասն է, ճետեւող
որ միւս օր լինում է Աւագ երիցու դաս
չարունակ օր քստ օրէ միմեանց յաջորդելով

գատեան Շարականք: Աւե-
տարան: Այսօր անճառ կամ
Աստուած անեղ:

Առկ. Երբ՝ Արարիչ, Վասնի վե-
րուտ, Վասն ի գիշերի. Վա-
սըն ուղղելոյ. Վասն գառ-
նելոյ:

Առաջ. Տէր տունջեան. Ի գիշեր-
եւ ի տունջեան. Տէր երկնի
եւ երկրի. Գոհանամք զքէն.
Թագաւոր յաւիտեան. Ալէ-
լուք: Սկսուածք Հետեւակ Շա-
րականաց:

Առկ. Սկսուածք Օրհնութեան Շա-
րականաց:

Բ. ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳ.

Առկ. Օրհնեալ ես Տէր Աստուած
փոխի եւ Հարցի Շարականաց
սկսուածք. Եկեալքս ամենե-
քեան:

Առաջ. Մեծացուցէ փոխի եւ Մե-

Ժացուսցէ Շարականի սկսու-
ածք. Ս. զԱստուածածինն.
Ընկալ Տէր. Գու հս թագա-
ւոր. Էղիցի անուն Տեառն.

Աչակ. Վասն Ս. տեղւոյս. Արի Տէր.

Աւագ. Արի եւ մի մերժեր.

Աչակս թագաւորեսցէ.

Աւագ. Աւետարան. Ամենակեցոյց.

Աչակ. Զուարճացեալքս.

Աւագ. Ողորմեա փոխի եւ Ողորմեա
Շարականի սկսուածք. Երկըր-
պագեմք քարոյ.

Աչակ. Օրհնեցէք զՏէր փոխի եւ
Տէր երկնից Շարականի սկս-
ուածք. Փառք ի բարձունս.

Աւագ. Էւ յամենայն ժամ. Զյա-
րութիւն զփրկչին.

Աչակ. Ասացուք ամենեքեան. կամ
Աստուած մեծ. կամ Առաջ-
նորդ եղին. կամ Զճգնու-
թիւն. կամ Մայր սուրբ. կամ
Փառաւորեսցուք.

Աւագ. Գոհանամք զքէն. Սուրբ Աս-
տուած. Վասն լսելի. Կերք.
Էղիցի անուն Տեառն օրհնեալ.

Աչակ. Աւետարան.

Աւագ. Նորաստեղծ եալ կամ Արար-
չական.

Աչակ. Խնդրեսցուք հաւատով.

Աւագ. Կեցո Տէր.

Աչակ. Բում մահնազօր կամ Թագա-
ւոր խաղաղութեան.

Աւագ. Մանկունք փոխի եւ Մանկուն-
Շարականի սկսուածք. Վասն
խաղաղութեան ամենայնաշն
խարհի. Սիրեցի զի լուիցէ--
կամ Բանից իմոց փոխերի
սկսուածք.

Աչակ. Սուրբ հս Տէր.

Աւագ. Սուրբ ճգնաւորօք. Որ ընտ-
րեցեր կամ Պապիչ.

Աչակ. Տէր ամենակալ. Էկեալքս ի
խոստովանութիւն.

Աւագ. Տէր Աստուած փրկուեթեան
մերոյ.

Աշակ. Աղաչեսցուք զամենակալն.

Աւագ. Օգնեա մեզ.

Գ. ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԺԱՄԵՐԳ.

Աշակ. Եղիցի անուն Տեառն.

Աւագ. Յարեւելից երգի սկսուածք,
Յարեւելից քարոզ.

Աշակ. Յարեւելից աղօթք.

Աւագ. Աղաղակեցէք փոխի սկսուածք
Ճգնաւորք երգի սկսուածք Ս.
Ճգնաւորք. Սուրբ ես Տէր.

Աշակ. Աստուած Աստուած իմ փո-
խի սկսուածք. Լոյս արարիչ
երգի սկսուածք. Անեղանե-
լիդի սկսուածք. Փառաւորե-
ցուք. Զառաւօտու աղօթք.

Աւագ. Տէր հովուեսցէ փոխի սկզ-
բուածք. Ճանապարհ երգի
սկսուածք. Աղաչեսցուք զա-
մենակալն. Առաջնորդ կե-
նաց. կամ Որհնեալ ես Տէր.

Գ. ԱՆՇՈՒ ԺԱՄԵՐԳ ՈՒԹԻԻՆ.

Աշակ. Ողորմեա ինձ Աստուած.

Աւագ. Օրհնեմք զեզ շայր քնն-
կիզքն.

Աշակ. Եւ յամենայն ժամու աղա-
չանք իմ.

Աւագ. Միաբան ամենեքեան.

Աշակ. Որ ի քրովքեական. Տէր Աս-
տուած օրհնեալ օրհնեալ.
Խնդրեսցուք.

Աւագ. Առաջնորդեա.

Աշակ. Տէր հովուեսցէ փոխի սկզ-
բուածք.

Աւագ. Գոհաբանելով քարոզ.

Աշակ. Խաղաղութեամբ քով. Բ. Ո-
ղորմեա փոխի սկսուածք. Խա-
ւարեցաւ. Յամենայն ժամու
աղաչանք. Արթուն մտօք.

Աւագ. Զգեցո մեզ Տէր Աստուած.
Տէր մի՛ յիշեր. Վասն հիւան-
դաց.

Աշակ. փարատեա. Երանի որ Խորհր
փոխի սկսուածք. Խնդրե ս-
ցուք հաւատով.

Առաջ. Հայր գթութեանց. Գ. Սոբ-
մեա փոխի սկսուածք. Սար-
չարակցեալ.

Աշակ. Յամենայն ժամու աղաչանք
իմ.

Առաջ. Սուրբ սրտիւ. հաւատեալն
երգ.

Աշակ. Տէր զօրութեանց. Տէր մի.
մատներ. Սղաչեցուք. Սի-
րեցի փոխի սկսուածք.

Առաջ. Սնկեալ աւաջի քո. Շարա-
կան հանգստեան. (յաւուրս
ուտեաց).

Աշակ. Ժամամուտ.

Առաջ. Ճաշու փոխ. Շարական.

Աշակ. Գիրք. (յաւուրս ուտեաց).

Առաջ. Սւետարան. Հաւատովք.

Աշակ. Եւ եւս հաւատովք.

Առաջ. Տէր մեր եւ փրկիչ.

Ե. ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳ.

Առաջ. Խոնարհեցս փոխի սկսուածք.

Աշակ. Սարեցո փոխի սկսուածք.

Լոյս զուարթ.

Առաջ. Եկեալքս ի մատնել արեգա-
կան.

Աշակ. Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս.
Քարոզ. Հասեալքս ի ժամ.
աղօթքն.

Առաջ. Սեսեղեքի սկսուածք. Ուղիղ
եղիցին.

Աշակ. Սատոցուք. կամ Սղաչեցուք
կամ Սայր սուրբ.

Առաջ. Լուր ձայնից. Ս. Ստուած.
Վասն լսելի լինելոյ. Համ-
բարձի փոխի եւ Շարականի
սկսուածք.

Աշակ. Վասն խաղաղութեան. Հայր
գթած. Որ բնակեալն կամ
Ստօրհնեցէք. Եւ մեր միաբ.

Առաջ. Յոյս կենաց.

Աշակ. Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս,
Խնդրեացուք. կամ Ս. Խաչիւս,
Քոմ մահնազօր. կամ Թա-
գաւոր կամ պահպանեալ
Գիրքն:

Աւագ. Աւետարան:

Աշակ. Ամբիծքի Հանգստեան Շարա-
կան Սաղմոսն եւ Աւետարան:

Աւագ. Շարական Աստուածածնի.
Խաչի. Սաղմոս եւ Աւետարան:
եւս Նախատօնակի Շարակա-
նաց սկսուածք.

Զ. ԽԱՂԱՂԱԿԱՆԻ ԺԱՄԵՐ-
ԳՈՒԹԻՒՆ.

Աւագ. Ի Կարգալ ի մում փոխի
սկսուածք. Շնորհա մեզ
Տէր.

Աշակ. Գոհացաբուք. Տէր բարեբար
Նայեաց սիրով:

Աշակ. Աղաչեացուք:

Աւագ. Շնորհատու բարեաց.

Աշակ. Երանեալ հնամբէք: Ի աժիշ-
եւ Արարի իրաւունս փոխի
սկսուածք. Ի քէն հայցեմք:
Շարական Երկնաւոր հօտ ընտ-
րեալ. Վասն հանգուցեալ.
Քրիստոս որդի:

Է. ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳ.

Աւագ. Առաքեա Տէր զԼոյս քո:

Աշակ. Եկեացէ փոխի սկսուածք:

Աղաչեացուք քարոզ.

Աւագ. Տէր Աստուած. Խաղաղու-
թեամբ յայս. Աւետարան:

Աշակ. Ընկալ քաղցրութեամբ կամ
Առտուած յաւիտենական կամ
Որդի Աստուծոյ:

Աւագ. Հաւատով խոստովանիմքի ըն-
կսուածք:

Աշակ. Ս. զԱստուածածին,
Աւագ. Հնկաւ Տէր. Փառք քեզ Տէր
Աստուած մեր *):

ՅԱՆԵԼՈՒԱԾ

ՕՐԱՅՈՒՅԻ

1893 ԱՄԻ

(*) Թէ սկսուածքի եւ թէ արժակման Հայր
մեր աղօթքներն նոյն պէս եւ մաղթանքներն
վերաբերին երկրագոյն քահանային կամ Ժամ
օրհնողին:

ՕՄԵԱԼ ՓՐԿՉԻՆ

ՍՈՐՂԵՑՈՒՑԱԾ ՆՈՐ ԿԵԱՆՔՆ

Ա.

« Քանզի երևեցաւ շնորհն Աստուծոյ Փրկիչ ամենայն մարդկան. որ խրատէն զմեզ. զի ուրասցուք զամբարշտութիւն և զաշխարհական ցանկութիւնս, զդաստութեամբ և արդարութեամբ և աստուածապաշտութեամբ կեցցուք յաշխարհիս, և ակնկալցուք երանելի յուսոյն և յայտնութեան փառաց մեծին Աստուծոյ և Փրկչին մերոյ Յի-

սուսի Գլխտոսի, որ և տ զանձն
վասն մեր, զի փրկեսցէ զմեզ
յամենայն անօրէնութենէ, և
սրբեսցէ իւր ժողովուրդ սեպ-
հական, նախանձաւոր գործոց
բարութեան »: (Պօղոս առ Տի-
տոս. Բ 11-14):

Աստուածաշունչ պատգամները կու-
սուցանեն, թէ Աստուած ստեղծեց
զմարդն եւ դրտիտի ամեն բարեք-
ները վայելելու երջանկութեան մէջ
դրաւ: Եւ թէ նախաստեղծ մարդն՝
այս երջանկութիւնը կորսնցուց՝ Աս-
տուծոյ սահմանած ճանապարհէն խո-
տորելով: Աստուծոյ պատուիրանը
չպահելն՝ սուտ խորհրդի մը թելադը-
րութիւնն էր: Ստուգութիւնն՝ սատանայի
ծնունդն է: Որպէս զի մարդիկ՝ իրենց
կորսնցուցած երջանկութիւնը վերջա-
տին զսնեն, հարկ է դառնալ ստու-

թեան ճանապարհէն, եւ ճշմարտու-
թեան հետեւել: Օճեալ Փրկիչը
մարդացաւ. որպէս զի ուսուցանէ
մարդկան, թէ ինչպէս պիտի դառ-
նան ստուգութենէ ի ճշմարտութիւն: Եւ
որովհետեւ կուսուցանէր թէ օրինակով
եւ թէ խրատով նախ անձամբ կրկա-
տարէ ստուգեան յաղթելու եւ ճըշ-
մարտութեան հետեւելու յաղթանա-
կըն, որ մարդկան աչքին անկարելի
կերեւէր: Այս յաղթանակն՝ որչափ
որ անկարելի կերեւէր, այնչափ եւս
դիւրատար եւ զօրաւոր է փրկչին ներ-
կայացուցած հանդէսումն, եւ որ դիւ-
րամբոնելի է ամեն մարդու. ըստ այնմ
եւ արդարեւ Աստուծոյ՝ Աստուածոր-
դւոյ գործ եւ օրինակ: Այս օրինակն
հանդիսացնելէն անմիջապէս ետքը
կսկսի փրկիչն ուսուցանել ամեն դա-
սակարգի ժողովուրդներումն: Փրկչին՝
այսպէս իւր անձին օրինակովն ու խը-
րատով սորվեցուցած կեանքն՝ նոր
Կեանք կանուանեն տուարեալներն- ո-

ըոյ բուն նշանակութիւնն է Զգաստոռ-
քեամբ եւ արդարութեամբ եւ աս-
տուած պաշտօնքեամբ ապրել այս աշ-
խարհումս. եւ յոսով սպասել Օծեալ
Փրկիին յայտնուելուն. այն քրիստոսն՝ որ
իշր անձը տուաւ մեզ համար, որ ամեն
տեսակ անօրէնութեան վրիկէ զմեզ եւ
արքե. եւ իրեն սեպնական ժողովոցդ
առհաս ու բարի գործերու նախան-
ձաւոր լինիլը: Այս նոր կեանքի բուն
բարոյականի պատկերն կը ներկայացնենք
այս տեղ Սուրբ Աւետարանի հատու-
ածներէն:

Բ.

«Յայնժամ վարեցաւ Յիսուս
յանապատ ի Հոգւոյն փորձել ի
սատանայէ: Եւ պահեալ զքա-
ռասուն տիւ և զքառասուն գի-

շեր, ապա քաղցեաւ: Եւ մա-
տուցեալ փորձիչն, ասէ ցնա-
եթէ որդի ես Աստուծոյ, աս-
ղի քարինքս այսդքիկ հաց լի-
նիցին, նա պատասխանի ետ և
ասէ ցնա. գրեալ է. Թէ ո՛չ հա-
ցիւ միայն կեցցէ մարդ, այլ ա-
մենայն բանիւ՝ որ ելանէ ի բե-
րանոյ Աստուծոյ: (Մատ Դ.
1—4):

Մարդիկ առհասարակ՝ հացի խնդրի
դժուարութիւններէն ազատելու նպա-
տակով՝ ստուգեան կմետին. Օծեալ Փրո-
կիչն այս դժուարութեան ամենապերին
աստիճանումը կը հանդիսացնէ իւր
օրինակն. այսինքն՝ քառասուն օր եւ
քառասուն գիշեր անհաց եւ անջուր
կենալէ ետքն քաղածութիւն զգա-
լու վտանգումն: Սովի այսպիսի ամե-

նադժուար վտանգէն զերծանելու հա-
մար՝ մի թեթեւ (ըստ երեւութին
թեթեւ) ստույգիւն կառաջարկուի-
այսինքն՝ մտքը գտնուած քարերուն
ասել՝ որ հաց լինին, Այս առաջար-
կութիւնը՝ մարդկային մտքի առաջ մի
թեթեւ գործ է. մինչեւ անգամ յան-
ցանք չհամարելի. բայց՝ Աստուծոյ ու-
սած մարդը՝ կարող է իմանալ թէ
այս առաջարկութիւնն՝ Աստուծոյ պա-
տուիրած ճանապարհին ընդդէմ է.
կարող է իմանալ թէ Աստուած հը-
րամայեց՝ գործել եւ ապրել — երկ-
րագործութիւն անել եւ հաց ունենալ.
Իսկ եթէ երկրագործութեան արդիւն-
քը պիտի չկարողանանք հասցնել վե-
րահաս թշուառութեան վտանգէն ա-
զատելու, Աստուծոյ խնամքին պիտի
դառնանք, որ արագահաս է եւ ա-
մենայն տեղ պատրաստ. ձեռք այս
օրինակը կտայ Փրկիչը՝ կրկնելով Աս-
տուծոյ պատգամն. «նչ միայն հացիւ
կեցցէ մարդ, այլ աւետանայ բանիւ որ

եւանէ ի բերանոյ Աստուծոյ՝ կեցցէ
մարդ. » (Բ. Օրի. Ը. 3): Աստուածա-
շունչ պատգամն կը կրկնէ այս պա-
տուէրը՝ մանանայի պարգեւն յիշեցը-
նելով:

Փրկչին այս յաղթական օրինակին
հետեւելով, կազատենք այն ամեն
ստույգիւններէն, որոց տեղի կտան
աստուածանդէտ մարդիկ՝ որպէս թէ
թշուառութենէ զերծանելու նպատա-
կով. յայց միեւնոյն ժամանակ աւելի
եւս թշուարութիւններու պատճառ
կլինին իրենց ընկերներուն: Փրկչին
այս խօսքովն կհեռանայ ստույգեան
հայրը սատանայ:

Գ.

«Յայնժամ առեալ ածէ զնա
սատանայ ի քաղաքն սուրբ. և
կացուցանէ զնա ի վերայ աշտա-

րակի տաճարին, և ասէ ցնա. ե-
թէ որդի ես Աստուծոյ. արկ
զքեզ աստի ի վայր. զի գրեալ
է թէ Հրեշտակաց իւրոց պա-
տուիրեալ է վասն քո, և ի վե-
րայ ձեռաց բարձցեն զքեզ, զի
մի երբէք հարցես զքարի զոտն
քո: Ասէ ցնա դարձեալ Յիսուս,
գրեալ է. թէ Ո՛չ փորձեսցես
զտէր Աստուած քո»: (Մատ.
Դ. 5—7):

Մարդիկ՝ որ հացի խնդրի դժուա-
րութեան չեն պատահած՝ ստույգեան
կմետին Աստուծոյ հաւատքը փորձե-
լու ստուգելու անհաւատութիւնում,
այս վտանգն եւս յաղթանակով կան-
ցունէ փրկիչը: Դարձեալ Աստուծոյ
պատգամն յիշելով, թէ գրեալ է,
« Ոչ փորձեսցես զտէր Աստուած քո »:

(Բ. Որ: Զ. 16): Աստուծոյ հաւատ-
քը փորձելու անհաւատութիւնն՝ ա-
մենամեծ վտանգն է մարդկան՝ ստու-
թեան մէջ ընկնելու կամ ճշմարտու-
թենէ մոլորուելու, որուն կյաղթէ
Փրկիչն՝ Աստուծոյ խօսքին հաւատքն
անպայման կերպով պահելով, եւ չը-
փորձելով, որուն հետեւողն երբէք
չխոտորիր Աստուծոյ պատուիրանէն
կամ նորա սահմանած ճանապարհէն:
« Բո տէր Աստուածդ չփորձես » պատ-
գամն կերկրորդէ Մովսէս. յիշելով
այն փորձութիւնը՝ զոր կփորձէին Իս-
րայէլի՝ որդիքը ծարաւուտ անապա-
տում ջուր խնդրելով եւ տրանջելով,
թէ առանց ջրի պիտի մեռնեն անա-
պատումն: Այս տրտունջն՝ Աստուծոյ
խօսքին ճշմարտութեամբ չհաւատալ-
նուն հետեւանքն էր. չէին հաւատար-
թէ մարդկան հացն ու ջուրն՝ Աս-
տուծոյ պարգեւն են, Այս անհաւա-
տութեան վտանգը կանհետանայ, ե-
թէ անպայման կերպով հաւատանք

Աստուծոյ ամենակարող զօրութեան,
որուն օրինակը տուաւ Փրկիչը՝ «Մի
փորձեսցէս զոէր Աստուած քո՝ պա-
տուէրն յիշելով:

Դ.

«Դարձեալ առնու ածէ զնա
սատանայ ի լեառն մի բարձր
յոյժ, և ցուցանէ նմա զամե-
նայն թագաւորութիւնս աշխար-
հի, և զփառս նոցա. և ասէ
ցնա. Զայս ամենայն քեզ տաց,
եթէ անկեալ երկիր պագանիցես
ինձ: Յայնժամ՝ ասէ ցնա Յի-
սուս. Ե՛րթ յետս իմ՝ սատանայ,
զի՛ գրեալ է. Տեառն Աստուծոյ
քում՝ երկիր պագցես, և զնա
միայն պաշտեսցես: Եւ պա եթող

զնա սատանայ. և ահա հրեշ-
տակք մատեան և պաշտէին ըզ-
նա»: (Մատ. Դ. 8--11):

Մարդիկ ստուգեան կմտեն նաեւ
իշխանութիւն ձեռք բերելու խոր-
հուրդներումն. եւ որ եւ իցէ իշխա-
նութիւն ձեռք բերելու համար, գրե-
թէ կաստուածացնեն իրենց միջնորդ-
ներն եւ իշխանութիւն տուողներն:
Ստուգեան միտելու այս վտանգին
եւս ամենամեծը կներկայանայ Փրկչին,
— Աշխարհիս ամեն թագաւորութիւն-
ներն ու նոցա փառքերն կցուցնէ
սատանան, եւ կխոստանայ. «Զայս
ամենայն քեզ տաց, եթէ անկեալ եր-
կիր պագանիցես ինձ»: Այս փորձան-
քին եւս կյաղթէ Փրկիչը, դարձեալ
Աստուծոյ պատգամն յիշելով. «Տեառն
Աստուծոյ քում՝ երկիր պագցես, եւ
զնա միայն պաշտեսցես» (Ի. Որ. Ժ.
20): Իշխանասիրութեան վտանգն՝

խալառ անտեղի է մարդկան սրտերում-
մըն, եւ ստուգենէ յառաջ կգայ, ե-
թէ մարդիկ ճշմարտութիւնը պահեն,
իշխելու դժուարութիւններն իսպառ
պիտի անհետանան, եւ մարդն իսկա-
պէս իշխան պիտի լինի երկրի բարիք-
ներուն, եւ երջանկութեամբ պիտի
վայելէ. ինչպէս որ աստուածաշուջ
պատգամները կվճռեն:

Ուրեմն՝ ճշմարտութեան ճանա-
պարհներումն ընթանալու համար՝ եւ
ստուգեան փորձանքներէն վերժանե-
լու համար՝ պէտք է հնազանդենք
աստուածաշունչ պատգամներուն, եւ
Փրկչին տուած օրինակին հետեւենք:
Որոյ հետեւանքը կլինի իսկապէս ճշ-
մարիտ ընկերներէ՝ շրջապատուելու
երջանկութիւնն, եւ եթէ պակասին
մարդիկ ճշմարտասիրին շուրջը բո-
ւրելու, Աստուծոյ հրեշտակները
կշրջապատեն, եւ ստուգիւնն իսպառ
կհալածուի, զոր իրօք ցոյց տուաւ

Փրկիչը՝ քարոզելու եւ ուսուցանելու
սկսել է յառաջ,

Այս է հոր կեանքի իմաստութիւնը,
զոր համառօտիւ կսահմանեն սուրբ
գիրք. — Եկի՛ղքն իմաստութեան երկիւղ
տեառնը հանձար բարի ամենեցուն՝
որ առնեն զնա: Այս հաւատքն է,
զոր կուսուցանէ Փրկիչն իւր քառաս-
նօրեայ ծովապահութեան փորձու-
թիւններումն: Անպայման հաւատալ
Աստուծոյ ամենակարող զօրութեան
եւ թէ հա է արարիչ եւ խնամիչ, եւ
պարգեւիչ ամեն բարիքներու՝ որ պէտք
են մեզ: Այս հաւատքէն կախումն
ունի կատարեալ աստուածաբնութիւ-
նըն, եւ նորա սահմաններումն ուղիղ
ընթանալու զգուշաւորութեան երկիւ-
ղըն, եւ որ մարդու հոգին՝ Աստուծոյ
իմաստութեանն հաղորդ անող զօրն է
իսկապէս:

« Եւ իբրեւ լուաւ Յիսուս, ե-
թէ Յովհաննէս մատնեցաւ, մեկ-
նեցաւ գնաց ի Գալիլեա: Յայ-
նըմհետէ սկսաւ քարոզել Յի-
սուս եւ տսել. Ապաշխարեցէք.
զի մերձեալ է արքայութիւն
երկնից: Եւ շրջէր Յիսուս
ընդ ամենայն կողմն Գալիլեաց-
ւոց. ուսուցանէր ի ժողովուրդս
նոցա, եւ քարոզէր զաւետարանն
արքայութեան, եւ բժշկէր զա-
մենայն հիւանդութիւնս եւ զա-
մենայն ախտս ի ժողովրդեանն:
. . . . Եւ երթային զհետ նորա
ժողովուրդք բազումք ի Գալիլեէ
եւ Գեկապօլեայ եւ յԵրուսաղէ-

Տէ եւ ի Հրէաստանէ եւ յայնկոյս
Յորդանանու. եւ բժշկեաց զնո-
սա: (Մատ. Գ. 22, 17, 23, 25):

Յովհաննէս Մկրտիչ՝ Աստուծոյ շը:
նորհաց Նոր Կեանքի ճանապարհն
հարթող կարապետն էր: Նա իւր պաշ-
տօնն աւարտել էր քարոզելով ժողո-
վըրդեան ամեն դասակարգին — փա-
րիսեցիին, մաքսաւորին, աղնուակա-
նին, ռամկին, երկրագործին եւ զի-
նուորին: Հերովդէսի երկրապետ եւ շը-
նացող բարքն չհանդուրժեց Յովհան-
նիսի քարոզած արդարութեան եւ
սրբութեան, եւ բանդարկեց զՅով-
հաննէս:

Այս բանտարկութեան համբաւն ա-
ռաւ Փրկիչն, եւ իսկոյն հասաւ ի Գա-
լիլեայ, եւ շարունակեց Յովհաննէս
Մկրտչի հարթած ճանապարհի քա-
րոզն, քառասնօրեայ փորձութիւննե-
րու գործնական օրինակն՝ կեցեալին

բարբառով ուսուցանելով այն ամօյ ժողովուրդներին՝ որ մահու (աշխարհիս սպանող իշխանութեան) ստուգենք-բռնմն կը նստէին, եւ Մեսիայի դա-լուն եւ կատարելիք փրկութեանը կը-սպասէին: Փրկիչը կուսուցանէ, րէ-նրկէրի րաւաւարի իւնն մօտեցի, ե-ադդէն. եւ սկիտի վերնայ աշխարհիս անաստուած թագաւորութեան միլը-թիւնն եւ անարգարութիւնն. «Ամեն ճորերն սկիտի լեցուին, եւ ամեն լեռ-ներն ու բլուրներն սկիտի խոնարհին» մարգարէութեան՝ կատարումն տուող հաւասարութիւնը կը քարոզէր. պարտքի եւ իրաւունքի հաւասարութիւնն, որոյ ճանապարհէն՝ կեանքի ճանապարհէն շեղուել էր աշխարհ, եւ մահու իշ-խանութեան կծառայէին: Աստուած է կեանքի տէրն ու իշխանն. կեանք կը-տայ այն ամեն մարդուն եւ ազգին՝ որ նորա սահմանած պատուիրանները կպահեն Աստուծոյ թագաւորութեան

Հրամայած վաստակը՝ քաղցր է եւ
բեռն՝ թեթեւ:

Կշռքի փրկիչն ամեն կողմերէն անց-
նելով, եւ ահա ամեն կողմէն կգան
կարօտեալներն, որոնք մահու իշխա-
նութեան արդարացուցած քարոյսկա-
նի մի մի տեսակ դառն ճաշակներովն
իրենց կեանքն աղէտներու մատնած
էին, հիւանդներ, խտուաւորներ, աղ-
քատներ, սգաւորներ, կոյրեր, կաղեր,
գոսարածներ, անդամաւրջներ, լուս-
նոտներ, դիւահայրներն, որոնք լսե-
լով երկնքի արքայութեան աւետարա-
նն, եւ հաւատալով Աստուծոյ որդ-
ւոյն յօհալ փրկչին, կբժշկուէին,
կեանք կատանային, մահու ճիրանե-
րէն կաղատուէին, հիւանդը կառող-
ջանար, խտուաւորը կսրբուէր. կոյրը
կլրասաւորուէր, կաղը կգնար, անդա-
մաւրջը կբկադդուրուէր, խուլը կլսէր,
համբը կխօսէր, իեռեւն յարուածն
կառնուր, աղքատն անկարօտ կլինէր,
քաղցածը կգօրանար, սգաւորը կմխի-

Թարուէր, զրկեալն արդարութիւն եւ իրաւունք կգտնէր, մահացնող իշխանութեան գերին՝ կեանք կժառանգէր եւ Աստուծոյ շնորհաց որդեգիր կլինէր: Գալիլիոյ շրջակայ գաւառներէն եւս կգան շատ Ժողովուրդներ, երկնքի արքայութեան աւետարանի քարոզն կլսեն, Աստուծոյ ամենազօր ու մըշտընջեանաւոր արքայութեան կհաւատան, նորա խոստացած կեանքի առհաւատչեայն կընդունին, սիրով կըկապուին կմիանան. եւ Աստուծոյ արքայութեան օրէնքներն ու պատուիրաններն ճշգրութեամբ կատարելու ուխտով կզինուորին, եւ Աստուծոյ ամենազօր տէրութեան հաւատքովն ըստպառազինուած, մինչեւ ի մահ կքաջալերուին, որ այն արդարութիւնն արդիւնաւորեն ամեն ազգերու եւ ամեն Ժողովուրդներու սրտերումն: Կըսըռւին աշխարհիս մոլորութիւններէն ու ախտերէն, եւ կեանքի ճանապարհներումն համարձակ կգնան: Իսպառ

Թօթ ավելելով իրենց սրտէն խաւարի իշխանութեան ստույգութիւններն, եւ արհամարհելով նորա գործած սպանութիւններն:

Միայն մի հաղորդութիւն է հոգւոյ Աստուծոյ արքայութեան ուսում. ինչպէս զվառուած ճրագն իսկոյն կըվառուի եթէ վառուած ճրագի լուսին մերձեցնես, այնպէս կուսանին ունկնդիրներն: Աստուծոյ աւետարանը: Աստուծոյ արքայութեան օրէնքներն ու պատուիրաններն՝ լրսաւոր կերպով կամփոփուին մի համառօտ հատուածում. — Սիրես քս սիր Սատաճը՝ բոլոր սրտովդ ոչ հոգովդ եւ քո ընկերս սիրես քո անձիկ սիրես — :

«Եւ տեսեալ զԺողովուրդսն ել ի լիառն, և իբրեւ նստաւ անդ. մատեան առ նա աշակերտքն նորա. եւ բացեալ ըզբերան իւր ուսուցանէր զնոսա. և ասէր.

«Երանի՛ աղքատաց հոգւով զի նոցա է արքայութիւն երկնից: Երանի՛ սգաւորաց, զի նոքա միսիթարեցին: Երանի՛ հեզոց, զի նոքա ժառանգեսցին զերկիր: Երանի՛ որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն արգարութեան, զի նոքա յագեսցին: Երանի՛ ողորմածաց, զի նոքա ողորմութիւն գտցին: Երանի՛

այնոցիկ՝ որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱստուած տեսցեն: Երանի՛ խաղաղարաց, զի նոքա որդիք Աստուծոյ կոչեսցին: Երանի՛ որ հալածեալ իցեն վասըն արգարութեան, զի նոցա է արքայութիւն երկնից: (Մատթ. Ե. 1—10):

Աստուծոյ արքայութեան աւետարանին քարոզը լսելու հետեւող ժողովրդին պատկերն է այս, զոր համառօտիւ, բայց միանգամայն եւ լրիւ կպատկերացնէ Փրկիչը: Աշակերտները կ'կամին աւելի բացայայտ բառաբառով լսել Աստուծոյ արքայութեան աւետարանը, եւ փրկիչն այլ եւս կբանայ իւր բերանն, այսինքն՝ յայտնապէս կխօսի:

Աշակերտները կգարմանային, թէ ինչպէս կարող է աղքատն երջանիկ

լինել՝ Աստուծոյ արքայութեան հա-
ւատալով, քանի որ ոչինչ չունի: Փո-
կինչն՝ աշակերտներուն այս զարման-
քը կհասուցանէ, վճռելով թէ հոգի
ունեցող աղքատն՝ աշխարհի մարտ-
կան աջքին կերեւի իբրեւ ոչինչ չու-
նեցող: Բայց նա՝ Աստուծոյ թագա-
ւորութիւնն ունի, որով եւ ամեն
բան ունի, ըստորում՝ Աստուած՝ այն-
պիսի մի թագաւոր է որ քաղցածին
զօրութիւն կտայ, եւ ցաւ չունեցողին
տրտմութիւն կտայ. այսինքն՝ քաղ-
ցածին դիմացկունութիւն կտայ՝ մին-
չեւ հաց դսնէ, իսկ աշխարհի հա-
րուստին՝ որ հոգս չունի եւ անհոգի
է՝ տրտմութիւն կտայ, հիւանդութիւն
կտայ եւ անմարտութիւն: Աստուծոյ
հոգին ունեցող աղքատն երբ հաց
չգտնէ, բանջար կգտնէ, եւ ախոր-
ժակով կուտէ կանանի, երբ գինի չգտ-
նէ, ջուր կիմէ, ծարաւն ու պապակը
կանցունէ, կզուարթանայ, եթէ ջուր
եւս չգտնէ տանը պատրաստ, ա ղ

բիւրը կգնայ կամ գետը, կիմէ եւ
կզուարթանայ: Իսկ անհոգի հարուս-
տըն՝ ասլբանք շատ ունի, ուտելու
ախորժակ չունի, նորա ասլբանքը՝ ծա-
ռաները կուտեն եւ կմարսեն, եւ
ինքը կնախանձի, համեմներ կգործա-
ծէ, որ ախորժակը գուգուռի, բայց
աւելի եւս կիրքերը կգրգռուին, եւ
հիւանդ կլինի, հացն առաջեւն է,
համատամները պատրաստ են, բայց
նա ախորժակ չունի, թէպէտ եւ
քաղցածէ: Բայց չէկարող ուտել, եւ
այն պատրաստութիւններն՝ եթէ ար-
գելուին ծառաներէն՝ կնեխուին ու
դուրս կձգուին, թռչուններու, անա-
սուններու եւ գաղաններու բաժին կը-
լինին: Աղքատն՝ հեծնելու ձի չունի,
եւ ոչ վարելու կառք, բայց՝ անձին
զօրութիւնն ամբողջ ունի, ոտքով կը-
գնայ ձիաւորին կհասնի, ախորժակով
կտէ կիմէ, հանգիստ քուն կլինի,
եւ յոգնածութիւնը կանցնի, մինչդեռ
հարուստն հիւանդ է, թէպէտ ձիով

եւ կառքով կճանապարհորդէ՝ բայց
անհանգիստ է, վրասն զի վաստակա-
ւորի քոյն հանգիստը չունի. որուն
վերայ՝ ձիուն, կառքին եւ ծառային
հոգան եւս աւելի: Այսպէս դժբախդ-
է աշխարհասէր հարուստն՝ որ Աս-
տուծոյ հոգւոյն հաղորդ լինելու լոյսը
չունի, թէպէտ եւ ամեն բարիքները
սլատրաստ ունենայ եւ շտեմարանած
շատ տարիներու համար: Իսկ Աս-
տուծոյ հոգւոյն հաղորդակցութեան
լոյսն ունեցող աղքատը՝ թէպէտ ոչ
մի բարիք չունենայ սլատրաստ, եւ
խալառ զուրկ երեւի աշխարհասիրի
աչքին, սակայն երջանիկ է՝ ըստ ո-
րում ամեն վայելչութիւն կվայելէ
իւր ժամանակին, կլշտանայ քաղցա-
ծութեան դէպքում մինչեւ իսկ ցա-
մաք հացով կամ քարդուով, կհանգ-
չի յոգնութենէն մինչեւ իսկ քարէ
բարձում, եւ կուրախանայ, կմխի-
թարուի տրտմութենէն, վրասն զի
հանդերձեալ կեանքի՝ յաւիտենական

կեանքի յոյսն ունի հաստատուն հա-
ւատքով:

Ս'իւրեւոյն երանութիւնը կտայ Փր-
կիչը նա եւ հոգի ունեցող սգաւո-
րին. այն սգաւորին՝ որոյ տան ժա-
ռանգներէն մին կամ միւսն մահա-
ցուցել է մահու իշխանը: Այն սգա-
ւորն՝ որոյ հոգին հաղորդ է Աստու-
ծոյ հոգւոյն, եւ յաւիտենական
կեանքի յուսովն Աստուծոյ արքայու-
թենէն հովանաւորուած է, նա դի-
տէ, թէ մահու իշխանը կմեռցնէ մի-
այն մարմինը, կյարուցանէ Աստուած
անմահարարն, եւ յաւիտենական ար-
քայութեան մէջ կընդունի իբրեւ ժա-
ռանգ: Այս սգաւոր հոգին կմխի-
թարուի եւ նոյն իսկ մահն իւր ա-
ռաջն ունեցած միջոցին, եւ երբէք
չխտորիւր Աստուծոյ սահմանաց
կիանքի ճանապարհէն, կթաղէ իւր
մեռեալն՝ Աստուծոյ վճռին հնազան-
դելով. եւ կմխիթարուի իւր սլարտ-
քը կատարելով: Թէ հոգւոյլ աղքա-

տն եւ թէ սգաւորն՝ Աստուծոյ հոգւոյն հաղորդ եղող լորսաւորութիւնումն՝ մի են եւ հաւասար, որոց երկուքն եւս իրենց երջանկութեան թերին լմնցած կղզան Աստուծոյ արքայական խումբի ամենազօր զօրութեամբն: Հետեւապար եւ երանելի են:

Միեւնոյն երանին կկարդայ Փրկիչը նա եւ հեղերուն, եւ այս երանին կբացատրէ, թէ նոքա սլիտի ժառանգին երկիրը: Այսինքն՝ թէ հեղերն իսկապէս աստուծոյ սահմանած մարդկային յատուկ բարոյականի շաւղներումն անխոտոր կգնան, որով եւ երկրի տէրը պիտի լինին, ինչպէս որ իսկզբանէ վճռել է Աստուած նախաստեղծ մարդուն օրհնութեանը մէջ. «Աճեցէ՛ք եւ բազմացարուք եւ լցէ՛ք գերկիր եւ տիրեցէ՛ք դմա»:

Աստուծոյ այս օրհնութիւնն արդեամբք պիտի կատարուի հեղերուն վերայ, նոքա իրենց հեղութեամբն՝

իրենց եղբայրներէն կսիրուին, եւ կսիրեն փոխադարձ երախտագիտութեամբ, եւ որովհետեւ կսիրեն իրենց ընկերներն, ուրեմն թէ կօգնեն նոցա, եւ թէ կզգուշանան որ եւ իցէ վնաս հասցնելէ նոցա: Այսպէս նոցա կեանքի ժամերը կանցնին միայն այնպիսի ջանքերում, որովք եռանդուն սիրով կջանան ճշտութեամբ կատարել իրենց պարտքն առանց որ եւ իցէ փոքրիկ զանցառութեան, եւ այս ջանքն է նոցա զբօսանքն ու զուրճախառն բերկրանքն, եւ այս զուրճալի զբօսանքներում կգործեն երկիրը ճշմարիտ վաստակասիրի անխոջ արիութեամբ, եւ կլիանան ու կառաւելուն աստուծոյ պարգեւած բարիքներով թէ կալէն, թէ հնձանէն, եւ թէ փարախէն, թաթաղուն դեղուն եւ շարժուն չափով կչափեն իրենց նուէրն ընկերսիրութեան զոհաբերութիւններումն, մինչեւ անգամ անասունին կողորմին առանց խնայե-

ըսէ: Իսկ ամբարիշտները կպատերազմին եւ մէկզմէկ կկոտորեն մօյն ազահովթեան մտքով՝ որ երկրի բայրիքները միայնակ վայելեն, եւ սոցա կոտորածն ինչքան տարածուի երկու կողմն, այնքան աւելի կթառամնգին հեղեր նահւ նոցա ձեռք եղած երկիրներն: Այս է հեղերուն ժառանգութիւնն, որ իսկական բարեվայելչութիւն է այս աշխարհում:

Ամեն հեղահոգի մարդ՝ աստուծոյ հոգւոյն հաղորդ է, վասն որոյ եւ անսպաշար կզնայ մարդկային կեանքի ուղիղ բարոյականումն, եւ ուղղութիւն ու արդարութիւն կսիրէ, եւ կգործէ:

Երանի կկարգայ փրկիչն նահւ արդարասէրներուն, որ անարդարներու մէջ բնակելով երբէք արդարութիւն չեն տեսներ, եւ գրէ թէ քաղցածութիւն մի եւ ծարաւ կզգան, այս քաղցն ու ծարաւն՝ այն արդար

արտմոռութիւնն է, զոր սաղմոսներն կբացատրեն. «Սհա մեղաւորք են եւ յաջողեալ է նոցա, կան եւ ունին դմեծութիւն աշխարհի» զոր կսրտմտին անարդարներուն վերայ, ողջ հակառակ արդարութեան կգործեն եւ կտիրեն աշխարհի մեծութեան: Այս արդարասէրներուն կերանէ փրկիչը. խոստանալով թէ պիտի յազենան իրենց քաղցէն եւ ծարաւէն, այսինքն՝ թէ Աստուած պիտի յայտնէ իւր թագաւորութիւնն ու արդարութիւնն, եւ անարդարները պիտի չքանան, կամ արդարութեան առաջ պիտի խոնարհին եւ դառնան. որով եւ պիտի կատարուի սաղմոսներու մարդարէութեան եւ այն մասն, որ արդարասէրներու սրտմոռութեան յազուրդը կգուշակէ ասելով. «Սակայն վասն ինեղութեան նոցա տարազիր արասցես զնոսա. կործանեցես զնոսա յամբարտաւանութեան իւրեանց, իսկ զիմրդ եղեն յաւեր յանկարծա-

կի, սատակեցան սլակասեցան կորեան վասն անօրէնութեան իւեանց, եւ եղեն որպէս երազք զարթուցելոց ։
 Ստուծոյ այս արդարութիւն ընդհանուր կերպով սկիտի կատարուի, որոյ կատարածն՝ այսպէս զարմանալի կգուշակէ Նսայի մարդարէն. «Սհաւադիկ ի միտ առցէ մանսկ իմ վերասցի եւ բարձրասցի եւ փառաւորեսցի յոյժ ։ Զորօրինակ զարմասցին բազումք ի վերայ քո, մյնպէս անշքեսցի տեսիլ քո ի մարդկանէ, եւ փառք քո՝ յորդոց ի մարդկանէ ։
 Այնպէս զարմասցին ազգք բազումք ի վերայ քո, եւ կարկեսցեն թագաւորք զբերանս իւրեանց, զի որոց ոչ պատմեցաւ վասն նորա՝ տեսցեն, եւ որոց չիցէ լուեալ՝ ի միտ առցեն ։

(Նսայ) . ԺԲ : 13—15

Երանի կկարդայ փրկիչը նաեւ ողորմածներուն, վասն զի նորա ողորմութիւն սկիտի գտնեն : Երկնաւոր հայրն Աստուած՝ ինքը գթած է եւ ողոր-

մած. եւ ընդհանուր կտարածէ իւր գթութիւնն ու ողորմութիւնը : Ողորմածութիւն սիրող մարդն՝ հոգեով հաղորդ է աստուծոյ հոգւոյն, եւ նորա ողորմութիւնը կտեսնէ միշտ : Ողորմածութիւն՝ ընկերսիրութեանն պարտքին գլխաւոր մասն է, զոր կպահանջէ աստուած ամեն մարդէն իբրեւ իւր անհուն ողորմութեանը զոր կողորմիհասարակ՝ մի փոխարինութիւն :

Երանի կկարդայ փրկիչը նա եւ այն կարգ մի մարդկան, որ սրտով սուրբ են, վասն զի նորա պիտի տեսնեն զԱստուած, Աստուած մարդացել էր, որ տեսնուէր ամենքին, բայց սկիտի տեսնե միայն նորա, որ սուրբ սիրտ ունին, այսինքն՝ Աստուծոյ սահմանած ճանապարհներումը գնալ կխորհին, եւ չեն սիրեր այն հակառակ ցանկութիւնները՝ զորս աշխարհասէրներու սրտում բնաւորեցուցել է ստութեան հայրը սատանան : Աստուածաշունչ սլատգամները կյայտնեն նաեւ թէ՛ Սուրբ սիրտ

ունեցող խոնարհներու մէջ կընակէ
Աստուած: Այսպիսիներն՝ Աստուծոյ
Քրիստոսը պիտի ճանչնան՝ նորա խօս-
քէն եւ արդարութիւնէն: Արտով սուրբ
եղող մարդիկն առ հասարակ Աստու-
ծոյ հոգւոյն հաղորդ են, եւ նորա
օրէնքները կպահեն ճշտութեամբ, եւ
աշխարհի օրէնքներու տակ չեն ճըն-
շուիր, ըստորում ոչ վեճ ունին եւ ոչ
հակառակովթիւն, եւ ոչ դատաստան-
ներու կմտնուին: Վսմնոյ եւ այս
աշխարհում եւս երանելի են:

Երանի կկարդայ Փրկիչը նաեւ խա-
ղաղարարներուն, վասն զի նոքա՝ Աս-
տուծոյ որդիք (ծառանք) պիտի կոչ-
ուին: Խաղաղովթիւն սիրող հոգին՝
ինքն իւր կողմէն երբէք տեղի չտար,
որ մարդկան խաղաղովթիւնը վրդովի.
Եւ ընկերներուն մէջ պատահած վրդ-
դովումներն եւս խաղաղեցնելու հը-
հետեւի. այսպիսիներն՝ Աստուծոյ ար-
քայովթեան որդիքն են, եւ նորա
կամքը պիտի յաջողեցնեն մարդկան մէջ:

Երանի կկարդայ Փրկիչը նաեւ այն
արդարասէրներուն որ արդարու-
թեան համար հալածուած են աշ-
խարհիս խաւարային իշխանութիւնէն:
Այս երանելիներու կարգումն են
նաեւ հոգւով աղքատներն ու սղա-
ւորներն. որոց աղքատովթիւնն ու
սուգն եւս խաւարի իշխանովթ ենէն
պատճառած է:

Այսպէս կպատկերացնէ Փրկիչն իւր
քարոզած նոր կեանքն. յորում կը-
տեսնենք, որ Աստուծոյ հոգին մար-
դու սիրտը կսրբէ, խորհուրդն ու
գործը կարդարացնէ, եւ հոգին՝ Աս-
տուծոյ հոգւոյն հաղորդ կանէ. եւ
այնպէս կլուսաւորէ, որ խաւարի չը-
տեսածներն կտեսնէ: Այս նոր կեան-
քի փառքն՝ հոգւով միայն կտես-
նուի, որ անտեսանելի է մարմնա-
սէր ցանկասէր մարդկան աչքին: Յան-
կասիրի տեսած փառքն՝ արծաթի եւ
ոսկւոյ բազմովթիւնն է եւ հանդերձ-

ներու ճոխութիւնն, որոց տակ ծածկուած սիրտն՝ տառապանքեան եւ նենգութեան կրքերէ կբորբոքի, ինչպէս մի կաթսայ՝ կրակի մէջ կեռայ: Մինչդեռ Աստուծոյ հոգւոյն հաղորդեցող երանելին՝ աղքատ է հանդերձներս: Բայց խաղաղ է սրտով, նոյնպէս սգաւորը թէպէտ տրտմած է կորուստին վերայ, այլ միանգամայն եւ մխթարուած է, վասն զի կհաւատայ հանդերձեալ կեանքի անմահ յաւիտենականութեան: Փրկչին երանած հոգիներն, այսինքն՝ հեղին, ողորմածները, սուրբ սիրտ ունեցողները, խաղաղաբուններն. եւ արդարութեան համար քաղց եւ ծարաւ զգացողներն ու հալածուածներն՝ ամենքն եւս խաղաղ հոգի ունին. եւ անդորր սիրտ, նոքա իրենց պարտքն առանց զանցառութեան կատարել են:

Լ.

«Երանի է ձեզ, յորժամ նախատիցեն զձեզ եւ հալածեսցեն» եւ ասիցեն զամենայն բան չար զձէնջ սուտ վասն իմ. ցնծացէք եւ ուրախ լերուք. զի վարձք ձեր բազումն յերկինս. զի այսպէս հալածեցին զմարդարէսն որ յառաջ քան զձեզ էին: Դուք էք աղ երկրի, եթէ աղն անհամի, իւր յաղիցի. ոչ իմիք աղբիցէ անուհետեւ. բայց եթէ ընկենուլ արտաքս, եւ կոխան լինել ի մարդկանէ: Դուք էք լոյս աշխարհի. ոչ կարէ քաղաք թաքել, որ ի վերայ լերին կայցէ. եւ ոչ լուցանեն ճրագ. եւ

դնեն ընդ գրուանաւ, այլ ի վերայ աշտանակի. և լոյս տայ ամենեցուն որ ի տանն իցեն: Այնպէս լուսաւորեսցէ լոյս ձեր առաջի մարդկան. որպէս զի տեսցեն զգործս ձեր բարիս, և փառաւորեսցեն զհայր ձեր, որ յերկինս է»: (Մատ. Ե. 11—16):

Այս պարբերութեամբ՝ նախընթաց երանութիւնները կողողէ աշակերտներուն, որ պիտի հալածուին, նախատուին եւ զրպարտուին փրկչին քարոզած այս նոր կեանքն ընդունելուն համար, մանաւանդ երբ սկսին ուսուցանել աշխարհի բոլոր ազգերի ղաւակներուն: Այնժամանակն աղփատ պիտի լինին աշակերտներն, ինչքեւ ստացուածք պիտի չունենան, բայց Աստուծոյ հոգւոյն հաղորդ են. եւ Աստուծոյ պարգեւներն ունին լիով

թեամբ. ինչքան որ տան ուրիշին, այնքան եւս ունին: Բժշկութիւն ունին, որ կեանք կտայ մահու աղքատներուն. լոյս ունին՝ որ իմաստութիւն կտայ մահու մութ ստուերներուն վառք. փնտռողներուն. իմաստութիւն՝ որով մարդկան սրտին խորքերը կ'ընեն, եւ տիեզերքի բարձրութեան, լայնութեան ու խորութեան ծածուկները կ'ընեն. աղ ունեն, որ մարմնական կիւքերու անհամութիւնները կ'համեմեն: Սգաւոր պիտի լինին երբ տեսնեն, որ իրենց ընկերն սպանուած է խաւարի իշխանութեան դատաստանումն. այլ պիտի մոխթարուին, տեսնելով որ սպանուած մի ընկերին փոխանակ՝ երկուքն երեքն եւ շատերն աւելացել են: Չարաչար պիտի հալածուին աշխարհիս կեղծաւորներէն, որ ուժգին կերպով պիտի զգան արդարութեան քաղց եւ ծարաւ. եւ պիտի յաղենան, տեսնելով, որ արդարութեան

առաջ կխոնարհին ամեն աղգերը մին-
չեւ իսկ աստուածանդէտ հեթանոս-
ները: Հեզ սկտի լինին, ըստ որում
Նոր Կեսնի սկզբունքն է Չարին չար
չհատուցանել, եւ զուր տեղը չբար-
կանալ, այլ սրտանց սկտի շնորհէն
անդէտ ընկերին յանցանքն: Ողորմած
պիտի լինին, ըստ որում ձրի առին,
եւ ձրի սկտի տան, իրենց հայրենի
ստացուածքներն եւս սկտի վաճառեն
եւ հասարակաց կարօտութիւնը վեր-
ցնեն: Սուրբ սիրտ պիտի ունենան,
ըստ որում չունին հպարտութիւն եւ
նախանձ եւ որ եւ է մահաբեր կերք-
որ ներքին մարդն աղտեղացնէ նոցա
մէջ, նոցա սիրտը գտուած է Աստու-
ծոյ հրով: Կօրհներն իրենց հաւա-
ծիչը, կսիրեն իրենց թշնամին: Խա-
ղաղաբար սկտի լինին, վասն զի նոցա
գանձերն երկնքումն են, ոչ գողերէ
կասկած ունին, եւ ոչ յափշտակիչնե-
րէ: Արդարութեան համար սկտի հա-
լածուն, վասն զի սկտի յանդիմանեն

չարին խաւարային գործերն երբ եւ
վերայ հասնեն, ուր եւ պատահեն,
վասն զի Աստուծոյ հոգին աջաւել
չունի: Ամեն հալածանքում ինքզինք-
նին երջանիկ պիտի դգան, ըստ որում
Աստուծոյ խօսքն առանց հալածանքի
չտարածուիր, վասն զի աշխարհիս
խաւարային իշխանութիւնը լոյս չսի-
րէր, եւ լոյսն հալածելով միայն սկ-
տի մերկանայ իւր ներքին խաբէու-
թիւնն: Այսպէս հալածեց էին նաեւ
մարգարէներն՝ որ փրկչին խրկելու
առաքեալներէն յառաջ եկած էին,
եւ Աստուծոյ հոգւովը լեցւած,
խաւարի գործերը կյանդիմանէին:

Փրկչին աշակերտները մարդկան
աղգերու աղն են, ինչպէս աղը կը-
լուծուի եւ կերակուրին հետ կղան-
գուի, այնպէս սկտի հալածուն
աշակերտներն եւ ամեն աղգերու
մէջ ցրուին, նախատուեն, չարչար-
ուին, ճշմարտութիւնը խօսին, լու-
ցնեն եւ հաստատեն, եւ իրենց

վկայութեան վերայ մեռնեն. որպէս
զի միանգամ հետաքրքրուին տես-
նողներն ու լսողներն, եւ ճշմարտու-
թեան լուսոյ նշույլը միանգամ թափ-
անցնի նոցա սիրտն ու միայն, Եթէ
փախչին այս հալածանքէն եւ այս
աղային լուծման նմանութիւնն ունե-
ցող մահէն, իրենց առաքելութիւնն
անպտուղ կ'մնայ՝ ինչպէս անհամա-
ցած աղնոյ Առաքեալները՝ Նոր կեան-
քի աղն են. որուն ճաշակը պիտի
տան ամեն աղգերու եւ ժողովուրդ-
ներու զաւակներուն՝ անխտիր. որ
միանգամ ճաշակելէ ետքն այլ եւս
իրենց ունեցած ամեն գանձերը պի-
տի վաճառեն, եւ զայն գնեն:

Առաքեալներն՝ աշխարհի լոյսը պի-
տի լինին. եւ մարդկան հոգին ու
աչքը պիտի լուսաւորեն, որ տեսնեն
Աստուծոյ գործն, Աստուծոյ պատ-
կերին (մարդուն) անմահ փառքն, եւ
նորան հետեւեն: Այս եւս պիտի կա-

տարուի հալածանքով: Թէպէտ եւ
ջանան առաքեալներն, որ հալածիչ-
ներէն զերծանին, բայց ի վերջոյ պի-
տի վկայեն արիւնով: Ինչպէս որ լի-
ւան գլխովն հիմնուած քաղաքը
չէ կարող աներեւոյթ մնալ. այնպէս
պիտի յայտնուին առաքեալները, եւ
բռնուին. եւ խոշտայնուին: Բայց
խաւարի իշխանութիւնը պիտի հար-
ցաքննէ Աստուծոյ առաքեալներն.
որպէս զի նոցա վերայ մի չարիք
գտնէ, եւ պատճառ ունենայ իւր
սպանութիւնը կատարելու, բայց պի-
տի շիտի զատաւորն, երբ տեսնէ,
թէ նոցա գործերը բարի են. կսիրեն
իրենց ընկերը. կ'օգնեն թշուառին,
կը բժշկեն հիւանդները, իրենց աս-
տուածաշաշտութեան աղօթքներումն
անխափան կ'առաջանան. մինչեւ ան-
գամ կուսալաշտ ժողովրդեան նե-
ղեալներին կ'համեն օգնելու. եւ ոչ
մի վնաս չեն գործեր եւ ոչ ոքի.
բայց միայն կուռքերը չեն պաշտեր:

միայն Աստուծոյ Հօր եւ Փրկչին
անունը կուսուցանեն, եւ նորա ա-
նունովն սքանչելիքներ կգործեն.
մինչեւ ժողովրդական մեծ բազմա-
թիւններ կհաւատան, եւ խաւարի
իշխանն իսկ՝ իւր գործակից դատա-
ւորներովը միասին կզարմանան, կը-
կարկին կապալանձին. ըստ որում դի-
տեն, թէ կռուքերն աստուած չեն,
այլ աստուածացուցել են իրենք, որ-
պէս զի նոցա հետ՝ խաւարի իշխա-
նին արձանն եւս պաշտուի, եւ մար-
դիկ խաբուին, ու իբրեւ Աստուծոյ
երկրպագեն նորան, եւ նորա գոր-
ծած մահերէն վախնան, Առաքեալ-
ներու հաւածանքն ու հարցախորձն՝
այսպէս պիտի պատկերացնէ բոլոր
ազգերու աչքին՝ Հին կեանքի չարու-
թիւններն, եւ Քրիստոսի ուսուցած
Նոր կեանքի բալիքներն, եւ ամեն
տեսնող՝ փառք պիտի տայ միոյն
Աստուծոյ երկնաւոր Հօր:

Բ.

«Մի համարիք, եթէ եկի
լուծանել զօրէնս կամ զմար-
գարէս. ոչ եկի լուծանել. այլ՝
լնուլ. Ամէն ասեմ ձեզ. մինչև
անցեն երկինք և երկիր. յովտ
մի՛ որ նշանախեց մի է՝ ոչ անց-
ցէ յօրինացն և ի մարգարէից,
մինչև ամենայն եղիցի. Որ որ
լուծցէ մի ինչ ի պատուիրանացս
յայսցանէ ի փոքունց և ուսուս-
ցէ այնպէս զմարդիկ. փոքր կո-
չեսցի յարքայութեան երկնից:
Իսկ որ արասցէ և ուսուսցէ,
նա մեծ կոչեսցի յարքայու-
թեան երկնից: Բայց ասեմ
ձեզ. զի եթէ ոչ առաւելուցու

արդարու թիւն ձեր առաւել քան
զգպրացն և զՓարիսեցւոց, ոչ
մտանիցէք յարքայութիւն երկ-
նից: (Մատ. Ե. 17—20):

Փրկչին պատուիրած Նոր կեանքի
պատկերն՝ աշակերտաց այնպէս երե-
ւեցել էր, թէ բոլորովին օտար է
օրէնքէն եւ մարգարէներէն. ըստ
որում օրէնքը կ'պատուիրէր, որ հայ-
րենի ժառանգութիւնն (կալուածքն)
ձեռքէ չհանեն. իսկ Նոր կեանքն՝ ե-
րանելի կհամարի աղքատութիւնը:
Օրէնքը կ'պատուիրէր, որ չնչին թըշ-
նամի հարեւանն, եւ անճետ անեն.
իսկ Նոր կեանքն՝ երանելի կհամարի
սգաւորը: Օրէնքը կ'պատուիրէր, որ
վնասապարտին փոխարինեն նոյն չա-
փով նորան վնասելով. իսկ Նոր
կեանքը կ'պատուիրէ Չարին հակառակ
չկենալ, այլ մանաւանդ բարիք անե-
լով փոխարինել. սիրել թշնամին, օրհ-

նել անիծանողն, եւ աղօթք անել
հալածողներուն եւ չարչարողներուն
վերայ, Հին օրէնքի եւ Նոր կեանքի
պատկերներուն այս զանազանութիւնն
տեսնելով, եւ նոցա ոգւոյն եւ նշա-
նակութեան (պատճառին եւ նպատա-
կին) նոյնութիւնը չկարողանալով նըշ-
մարել, կկարծէին. թէ օրէնքներն ու
մարգարէներն կլուծուին, այսինքն
կոչնչանան. մինչդեռ մարգարէներու
միջոցաւն յայտնուած աստուածա-
շունչ պատգամներն՝ Հին Օրէնքի եւ
Նոր կեանքի մէջտեղումն մի զօր էին,
եւ կգուշակէին, թէ Նոր կեանքը՝ զոր
պիտի տայ Աստուծոյ Օծեալն՝ Օրէն-
քին ոգին է եւ կատարելութիւնն:

Փրկչին աշակերտներուն այս տարա-
կոյսը կիւարասէ, վճռելով. թէ Նոր
կեանքը կը բռնէ ոչ որպէս զի Օրէնքն
ու Մարգարէներն լուծուին, այլ՝ որ-
պէս զի լրանան, լրումն առնուն. Եւ
ըստ այնմ՝ կգատի. թէ Մի աշակերտ՝
որ Օրէնքի եւ Մարգարէներու պա-

տուիրաններէն մի փոքրիկն լուծէ, եւ
այնպէս ուսուցանէ, նա՛ փոքր պիտի
կոչուի երկնքի արքայութեան մէջ.
Իսկ այն աշակերտն որ օրէնքի եւ Մար-
գարէներու յայտնած պատուիրաննե-
րն լրիւ կկատարէ, եւ այնպէս կու-
սուցանէ, նա՛ մեծ պիտի կոչուի երկն-
քի արքայութեան մէջ: Իսկ այն եր-
եւոյթն՝ որ կերեւի Նոր Կեանքի պատ-
կերումն՝ իբրեւ թէ Օրէնքն ու մար-
գարէներն կլուծուին, այն երեւոյթն՝
նոր կեանքի առաքեալներուն կատա-
րելիք արդարութեան առաւելութիւնն
է, եւ զոր Օրէնքէն եւ Մարգարէնե-
րէն կբղխեցնէ Փրկիչն, այս արդարու-
թիւնն՝ շատ առաւել է փարիսեցիներ-
րուն կատարած եւ պահանջած ար-
գարութենէն, զոր նոքա եւս Օրէնքէն
եւ Մարգարէներէն կհանէին: Փրկիչն՝
Օրէնքի եւ Մարգարէներու հոգիէն
կառնու իւր պատուիրած առաւելու-
թիւնն, իսկ փարիսեցիք՝ Օրէնքի բա-
ւերէն միայն կառնէին, եւ Օրէնքի

ոգին՝ բուն նշանակութեանն ուշա-
գորութիւն չէին դարձներ:

Թ.

« Լուարուք, զի ասացաւ ա-
ռաջնոցն. թէ «Մի՛ սպանաների,
զի որ սպանանիցէ՝ պարտական
լիցի դատաստանի»: Այլ ես ա-
սեմ ձեզ. եթէ Ամենայն որ
բարկանայ եղբօր իւրում դարա-
պարտուց, պարտաւոր լիցի դա-
տաստանի: Եւ որ ասիցէ ցեղ-
բայր իւր՝ յիմար, պարտաւոր
լիցի ատենի: Եւ որ ասիցէ ցեղ-
բայր իւր՝ մօրոս, պարտաւոր լի-
ցի ի գեհէն հոյն:

« Եթէ մատուցանիցես զպա-
տարագ քո ի վերայ սեղանոյ,

և անդ յիշեցես եթէ եղբայր
քո ունիցի ինչ խէթ զքէն. թո՛ղ
զպատարագն քո առաջի սեղա-
նոյն, և երթ նախ հաշտեաց
ընդ եղբօր քում: Լապա եկ-
եալ մատուցիր զպատարագն
քո:

«Լեր իրաւախօհ ընդ ոսոխի
քում վաղագոյն, մինչդեռ իցես
ընդ նմա ի ճանապարհի. գուցէ
մատնիցէ զքեզ ոսոխն դատաւո-
րի, և դատաւորն՝ դահճի, և
արկանիցես ի բանտ: Ամէն ա-
սեմ քեզ. ո՛չ ելանիցես անտի,
մինչև հատուցանիցես զյետին
նաքարակիտն»: (Մատ. Ե. 21—
26):

Փրկիչն հաստատապէս վճռեց նա-
խընթաց գլխում, թէ Նոր Կեանքի

պատուէրնին՝ Օրէնքի պատուերնե-
րուն լրումն են. եւ այս պարբերու-
թիւնումն աւելի մեկն կերպով ցոյց
կտայ, չին եւ Նոր պատուէրները
կողք կողքի դնելով յորում մէկ
նայուածքով տեսանելի կլինի, թէ քնն-
պէս լրումն կառնուն օրէնքի պա-
տուէրներն:

Ա. Օրէնքի պատուէրն: «Մի սպա-
ներ, վասն զի սպանողն՝ դատա-
տաստանի պարտական է»:

Ա. Նոր Կեանքի պատուէրն. «Զուր
տեղը մի բարկանար եղբօրդ.
վասն զի դատաստանի պարտա-
ւոր կլինիս»:

Համեմատութիւն. Օրէնքի պատուէ-
րն՝ սպանութիւնը կարգելէ. Նոր
Կեանքի պատուէրն՝ եղբօր վերայ զուր
տեղը բարկանալն՝ յիմար կամ մորոս՝
ասելը կարգելէ: Ամեն սպանութիւն՝
բարկանալէն յառաջ կգայ, եւ միշտ՝
զուր տեղը բարկանալէ, Ուրեմն այս

սպատուէրն սլահելու համար զգուշացողն՝ զգուշացած կլինի եւ սպանութիւն դուրծելէ, մինչդեռ առանց այս զգուշութեան կարելի չէ զգուշանալ սպանութիւն դուրծելէ։ Այսպէս նոր կեանքի սպատուերն սլահողը՝ լրական կերպով սլահած կլինի եւ օրէնքի սպատուէրը։

Այս սպատուէրի զանազան հանգամանքներն եւս կպարզէ. յայտնելով աշակերտներուն, թէ Աստուծոյ ընծայ մատուցանողն, նախ պիտի հաշտուի եղբօրը հետ, եւ ապա պիտի մատուցանէ իւր ընծայն, ապա թէ ոչ իբրեւ սպանողի ընծայ՝ անընդունելի է Աստուծոյ։ Մինչեւ անգամ թրաւացի կերպով բարկացողին կսպտուիրէ, որ զգուշանայ դատաստանի մատնուելէ, այս զգուշաւորութիւնը՝ դատաստանի տուգանքէն կազատէ բարկացած եղբայրն, իսկ եթէ բարկացողն չհաշտուի ոսոխին հետ, եւ դատաստանի գնան, պիտի տուգանուի մինչեւ վեր-

ջին նաքարակիւն։ Օրէնքն այս տուգանքը սահմանել էր՝ այն մտքով, որ վնասողներն՝ կրկնապատիկ տուգանքէն վախնան, եւ իրենց եղբօրը վնասելէ զգուշանան։ Փրկիչը կսպտուիրէ որ հաշտուի ոսոխին հետ, եւ ազատուի դատաստանի տուգանքէն, որով կուսուցանէ նոյն իսկ օրէնքի ոգին, որ է վնասել եղբօրը կամ ընկերին։ Դատաստանը կտուգանէ վնասողն, իսկ հաշտութիւնն՝ վնասը կդարձնէ, եւ վնասապարտն կազատէ տուգանքէն, եւ ըստ այսմ աւելի եւս արդարութիւն կկատարուի։

Ժ.

«Լուարուք՝ զի ասացաւ առաջնոցն. Մի շնար։ Բայց ես ասեմ ձեզ. թէ Ամենայն որ հայի ի կին մարդ առ ի ցան-

կանալոյ նմա, անդէն շնացաւ
ընդ նմա ի սրտի իւրում: Եթէ
ազն քո աջ գայթակղեցուցանէ
զքեզ՝ խլեա զնա, և ընկեա
ի քէն. զի լաւ է քեզ, եթէ մի
յանդամոց քոց կորիցէ, և մի
ամենայն մարմինդ քո անկանի-
ցի ի գեհն: Եւ եթէ աջ ձե-
ռն քո գայթակղեցուցանէ ըզ-
քեզ, հատ զնա, և ընկեա ի
քէն. զի լաւ է քեզ, եթէ մի
յանդամոց քոց կորիցէ, և մի
ամենայն մարմինդ քո արկանիցի
ի գեհն»: (Մատ. Ե. 27—30):

Բ. Սրեկքի պատռէրն: «Մի շնար»

Բ. Նոր կեանքի պատռէրն: «Յան-
կութեան աչքով մի նայիր կին մար-
դու վերայ»:

Շնութեան բռն պատճառն է աչ-

քի տեսութենէն կամ ձեռքի շօշա-
փումէն գրգռուած ցանկութիւնն: «Փր-
կիջն՝ այս ցանկութեան գրգիռն կար-
գելէ, որով եւ շնութիւնն իսպառ
արգելուած կլինի»:

ԺԱ.

«Ապաքէն ասացաւ. եթէ որ
արձակեցէ զկին իւր, տացէ նը-
մա զարձակման: «Բայց ես ասեմ
ձեզ, եթէ ամենայն որ արձա-
կէ զկին իւր առանց բանի պող-
նկութեան, նա տայ նմա շնալ,
և որ զարձակեալն առնէ՝ շնայ»:
(Մատ. Ե. 31—32):

Մովսէս վասն խստասրտու-
թեան ձերոյ հրամայեաց ձեզ
արձակել զկանայս ձեր, այլ իս-

կղբանէ ո՛չ եղև այնպէս »:
(Մատ. ԹԹ. 8)

Այլ ի սկզբանէ արարածոց՝
արու և էգ արար զնոսա Աս-
տուած, և ասէ. վասն այսորիկ
թողցէ այր զհայր իւր և զմայր
և երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ.
և եղիցին երկուքն ի մարմին
մի: Արդ՝ զոր Աստուած զու-
գեաց, մարդ մի՛ մեկնեցէ:.....
Եթէ այր արձակեցէ զկին իւր,
և արասցէ այլ շնայ, եւ կին՝
եթէ ելցէ յառնէ իւրմէ, և
եղիցի առն այլում՝ շնայ»:
(Մատ. Թ. 6—12):

Երիտասարդի եւ կուսի (չափահաս-
ներուն) զուգութիւն օրհնեց Աս-
տուած ի սկզբանէ, որ զաւակ սերեն:

Զաւակասեր զուգութիւնն՝ այլ եւս
աչքի եւ շօշափման զգացումներէն
գրգռուելու տեղիք չունի, եթէ Աս-
տուծոյ օրհնած ճանապարհումն ա-
ճելու սկսեն, ըստ որում՝ այլ եւս
այրութեան եւ սերմնառութեան գըր-
դիւն ու եռումն հանդարտած կլի-
նի ըստ բնական սահմանին, իսկ եթէ
մէկն չժուժկալէր մինչեւ երիտա-
սարդութեան չափահասութիւնը կամ
մինչեւ կատարեալ արեւունքն, եւ
զուգութեան օրհնութիւնն ըստ օրի-
նի չընդունած կզրգռուի նայելով
կամ շօշափելով, նա կորսնցուցել է
Աստուծոյ օրհնութիւնն՝ զոր օրհնեաց
աճելութեան համար, Այսպիսի մար-
դիկն՝ աւելի լաւ կանեն, կանուխէն
յանձն առնուն կորսնցնել իրենց մի
կամ միւս անդամն, աջ աչքն կամ
աջ ձեռքն, քան թէ յետոյ գեհնի
գատաստանին բռնուին:

Աստուծոյ սահմանած զաւակասեր
աճելութեան օրհնութիւնովն միա-

ցած ամուսիններն՝ անբաժանելի դու-
գուած են զաւակ սերելու համար:
Կին արձակելն՝ շնացողութեան խոր-
հըրդի եւ ցանկութեան հետեւանքն է
միայն: Եթէ ամուսիններէն մէկն՝ սղո-
ւընկութիւնով լըծեւ է Ստոլծոյ
օրհնած զուգութիւնը, նա՝ արդէն
խակ արձակուած է եւ շնացող, այս-
պիսի շնացողի մը հետ՝ եթէ մի ու-
րիշն ամուսնանայ, նա եւս շնացող է:
ըստ որում Ստոլծոյ օրհնած ան-
բաժանելի զուգութեան սրբութիւնն
չունի:

Գ. Օհերքի պատուէրն. « Եթէ մէկն
արձակելու լինի իւր կինը, թող ար-
ձակման թուղթ տայ նորան »:

Գ. Նոր կեանքի պատուէրն. « Եթէ
մի մարդ արձակէ իւր կինն, եւ ու-
րիշն անէ կին, շնացել է: Եթէ մի
կին բաժանուի իւր պրէն եւ ուրի-
շին լինի, շնացող է »: Եթէ մէկն՝
ամուսնութենէ արձակուածին հետ Կ-
մուսնանայ, շնացող է »:

Օրէնքի այս պատուէրն՝ որ արար-
չութեան սկզբէն սահմանուած աս-
տուածադիր պատուէրին հակառակ է,
թոյլատրուած է այն նպատակով, որ
արձակուած կնոջ հետ ամուսնացող
մարդուն դէմ՝ վրէժխնդրութիւն չը-
խորհի նախորդ ամուսինն: Իսկ նոր
կեանքի պատուէրն՝ արարչադործու-
թեան սկիզբէն սահմանուած աստ-
ուածադիր օրէնքն է իսկապէս. եւ
կհաստատէ Ստոլծոյ օրհնութեան
զուգութիւնն անբաժանելի կապած
ունենալ մինչեւ ի մահ: Նոր կեանքի
այս օրէնքին զուշնացող ամուսիններն
խալառ ազատ կլինին որ եւ իցէ
խստասրտութենէ, մանաւանդ՝ եթէ
ցանկութեան աչքով նայելէ զգուշա-
ւորութիւնն՝ ճշտիւ պահպանեն: Որով
եւ աստուածադիր զուգութեամբ զու-
գուած ամուսիններն՝ Ստոլծոյ օրհ-
նութիւնն իրենց վերայ կատարուած պի-
տի տեսնեն շարաշար զաւակներու եւ
թոռներու աճելութիւնն տեսնելով:

« Դարձեալ լուարուք՝ զի ասացաւ առաջնոցն. Մի՛ երգնուցուս սուտ, բայց հատուցես Տեառն զերդմունս քո: Այլ ես ասեմ՝ ձեզ. Ամենևին մի՛ երգնուլ մի՛ յերկինս. զի աթոռ է Աստուծոյ. և մի՛ յերկիր. զի պատուանդան է ոտից նորա. և մի՛ յերուսաղէմ, զի քաղաք է մեծի արքայի. և մի՛ ի գլուխ քո երգնուցուս, զի ոչ կարես մազ մի սպիտակ առնել կամ թուխ: Այլ՝ եղիցի ձեր բան, այոն՝ այո, և ոչն՝ ոչ. զի աւելին քան զայն ի չարէն է » :
(Մատ. Ե. 33—37):

Դ. Օրէնքի պատառերն. • Սուտ երգում չանես, բայց երդումդ կատարես Աստուծոյ :

Դ. Նոր օրէնքի պատառերն. • Երգում չանես ամենեւին . . . ձեր խօսքն լինի միշտ ճշմարիտ :

Օրէնքն երդում կպահանջէր սուտ խօսող կարծուած մարդէն. եւ սուտ երդում կարգելէր. Փրկիչը կպատուիրէ, որ երբէք սուտ չխօսին. Եթէ զդուշմանսք սուտ խօսելէն, եւ ճշմարիտ խօսինք, երդումի հարկ չպիտի մնայ երբէք: Ըստ այսմ՝ Նոր կեանքի այս պատուէրն՝ Օրէնքին բուն նշանակութիւնն կպատուիրէ: Եւ ոչ թէ կհակառակի Այսպէս եւ ճշմարտութիւն խօսելն՝ սուտ երդում չանելու պատուէրին բուն իսկըրումն է:

« Լուարուք, զի ասացաւ. Ակն
ընդ ական, և ատամն ընդ ա-
տաման. Այլ ես ասեմ՝ ձեզ.
Մի՛ կալ հակառակ չարին. այլ
եթէ որ ածիցէ ապտակ յաջ
ծնօտ քո՝ դարձո՛ նմա և զմիւ-
սըն. եւ որ կամիցի որ դատել
և առնուլ զշապիկ քո՝ թո՛ղ
ի նա և զբաճկոն քո. եւ որ
տարապարհակ վարիցէ զքեզ
մղոն մի, երթ ընդ նմա և եր-
կուս. Որում ինդրէ ի քէն
տո՛ւր. և որ կամիցի փոխ առ-
նուլ ի քէն, մի՛ դարձուցաներ
զերեսս»։ (Մատ. Ե. 38—42)։

Ե. Օրէնքի պատուէրն. « Աջքի տեղ
աջք. աղուայի տեղ՝ աղուայ»։

Ե. Նոր կեանքի պատուէրն. « Չա-
րին հակառակ չար մի հատուցաներ.
այլ բարի արմ»։

Օրէնքի պատուէրն ճշդութեամբ
կկատարէր Խորայէլի ծերակոյտն. —
դատաստանի մէջ ոյժ կտար տկա-
րին. եւ վնասաւարտին ձեռքը կը-
տկարացնէր. այս ատեմանին կղիմէր
ամեն զրկուածն, եւ իրեն վնասողին
կվնասէր հաւասար չափով։ Այս օ-
րէնքը դրուած էր, որ զրկողն եւ
հարկանողն փորձով հասկանային. թէ
իրենց որ եւ է ընկերին վնասելով,
իրենց եւս վնասաց կլինին մի եւ
նոյն վտանգով։ Փրկչին հրամայած
Նոր կեանքի պատուէրն՝ այս մի եւ
նոյն օրէնքի բուն ոգին ունի իւր
մէջ. զոր եթէ մարդիկ առհասարակ
պահեն, կվերցուի ամեն հակառա-
կութիւն եւ չարիք, Փրկչին հրամա-
յած պատուէրն այն կատարելութիւնն

ունի, որ պահող աստուածապաշտը
կզգուշացնէ՝ ընկերին չարիք հասցնե-
լէ: Որոյ գործադրութիւնն այս կ'ըստ
պիտի լինի օրինական ատեաններում:
Վտանգուած ընկերն եթէ բողոքէ
ատենին, ատեննը կկապէ զվնասա-
պարտն. եւ կզօրացնէ վտանգուածի
ձեռքը. որպէս զի կարող լինի փո-
խարինել իւր վնասապարտին գործած
չարիքին՝ մի եւ նոյն չափով: Այն մի-
ջոցումն զրկուածն կխորհի, թէ դի-
մացի կապուած ընկերն՝ չարագործ
էր, եւ չար գործեց իւր աչքն հա-
նելով, կամ ատամն կոտրելով. եւ
այժմ եթէ ինքն եւս հանէ նորա
աչքն, կամ՝ կոտրէ ատամը, չարա-
գործ պիտի լինի նորա նման. եւ իւր
աչքն կամ ատամն յետոս ընդունած
պիտի չլինի, այլ՝ բոլոր շահն՝ այն
պիտի լինի, որ ստահակներն պիտի
հասկանան, թէ արդարութեան ատեանը
կզօրացնէ զրկեալին ձեռքը,
եւ կհատուցանէ գործուած չարիքը:

Իսկ եթէ Փրկչն հրամայած չոր
կեանքի պատուէրն կամի գործադրել,
այն ժամանակ կխորհի զրկեալը: Ահա
չարագործը կապուած է օրէնքի ատե-
նումն եւ տկարացած. եւ ես զօրա-
ցած եմ՝ ու պիտի հանեմ նորա աչքը,
կամ կոտրեմ ատամը, Դատաստանի
այս պատկերն եւս բաւական կըսթա-
փեցնէ ստահակներն. ուրեմն ինչ
հարկ կայ, որ ես եւս չարագործ լի-
նիմ այս իմ յանցապարտիս նման.
եւ կդառնայ նորան, ու կասէ. ըն-
կեր, դու չարիք արբը ինձ, որ իմ
աչքն հանեցիր ահա այժմ արդա-
րութեան ատենի ուժովն զօրացած,
կարող եմ ես եւս քո աչքն հանե-
լու. այլ քեզ կբաշխեմ քո աչքը.
գնա, եւ այսուհետեւ չար մի գոր-
ծեր:

Նոր կեանքի այս պատուէրն՝ հա-
կառակ չէ՝ Օրէնքին. այլ միաբաւանդ
օրէնքի ոգին ճշգրութեամբ կատարե-
լով հանդերձ, աւելի եւս արդարու-

թիւն մի կգործէ՝ չարագործութիւնէ
յետ պահելով զրկեալին ձեռքը: Այս-
պէս է մի եւ նոյն ընտանիքի կամ
եկեղեցւոյ անդամներուն մէջ պա-
տահած հակառակութեան եւ կռուի
դատաստանն, յորում եթէ մէկն
բարկանայ, եւ աստակ զարնէ, աս-
տակոտողն պիտի զիջանի, եւ չարիքին
փոխարէն չարիք պիտի չհատուցանէ,
որով միայն կ'լինի խաղաղութիւն: Որ-
պէս զի որ եւ է հակառակութիւն իս-
պառ վերանայ, նոցա բուն պատ-
ճառն հղող կարօտութիւնն վերցնող
պատուերներ կսահմանէ. այն է՝ դա-
տաստանով շապիկ պահանջողին՝ բաժ-
կոն եւս տալ կամսորութեամբ, ան-
ծանօթ մի ճանապարհորդ. եթէ խնդ-
րէ զնալ իրեն հետ մի մղոն, առաջ-
նորդել մինչեւ երկու մղոն եւս.
խնդրողին տալ փոխ առնուլ խնդ-
րողէն երես չգարձնել: Այսպէս՝ չարը
պատժելու դատաստանին փոխանակ,
չարութեան բուն պատճառն արմա-

տաքի խելու բարոյական կպտուի-
րէ փրկիչը՝ Նոր կեանքի բարոյակա-
նումն, եւ որ՝ օրէնքի սահմանած
դատաստանին բուն ոգին է եւ նշա-
նակութիւնն: Որոյ գործադրութիւնն՝
աւելի եւս արդարութիւն ունի, քան
թէ փարիսեցւոց դատաստանում կա-
տարուած եւ պաշտուած կերպն:

ԺԳ.

« Լուարուք ապաքէն. զի ա-
սացաւ. Սիրեցես զընկեր քո,
և ատեցես զթշնամին քո: Այլ
ես ասեմ՝ ձեզ. Սիրեցէք զթըշ-
նամիս ձեր, օրհնեցէք զանիծիչս
ձեր. բարի արարէք ատելեաց
ձերոց. և ազօթս ի վերայ այ-
նոցիկ՝ որ լլկենն զձեզ և հալա-

ծեն, Զի եղիջիք որդիք Հօր
ձերոյ որ յերկինս է. զի զա--
րեգակն իւր ծագէ ի վերայ չա-
րաց և բարեաց. և ածէ անձրև
ի վերայ արգարոց և մեղաւորաց,
Զի եթէ սերիցէք զայնոսիկ որ
սիրենն զձեզ, զի՞նչ վարձք իցեն.
ո՞չ ապաքէն և մաքսաւորք զնոյն
գործեն. եւ եթէ տայցէք միայն
ողջոյն բարեկամաց ձերոց, զի՞նչ
աւելի առնէք, ո՞չ ապաքէն մաք-
սաւորք և մեղաւորք զնոյն գոր-
ծեն. Արդ եղերո՞ւք դուք կա-
տարեալք, որպէս և Հայրն ձեր
երկնաւոր՝ կատարեալ է »:
(Մատ. Ե. 43—48):

Այս պատուէրը՝ նախընթաց պա-
տուէրին համեմատութեամբ՝ աւելի
ընդհանուր բնութիւն մի ունի. եթէ
առաջինն՝ ընտանիքի, ազգակցի կամ
կրօնակցի վերաբերութեամբ պատ-
ուէրած է. այս երկրորդն այլազգի
եւ այլակրօն դրացիներու վերաբե-
րութեամբ պատուիրած է: Թշնամի՝
խակապէս Երես Գարձնող եւ Նրբա-
նող կնշանակէ, յորում՝ հաւատքի եւ
ցեղի միութենէն հեռի մի օտարու-
թիւն եւս կիմացուի:

Փրկչին կատարած տնօրէնութեան
մի մեծ խորհուրդն էր, որ թէ առ-
տուածածանօթ հրեաներն եւ թէ
աստուածածանօթ հեթանոսներն միոյն
Աստուծոյ հաճութիւն պիտի խոնար-
հեցնէր, եւ նոր կեանքին պիտի հրա-
ւերէր. այսպէս գուշակուած էր Մար-
գարէնեւրում. եւ այսպէս վկայեց եւ
ինքն Փրկիչն, թէ Տաճարի գաւթէն
դուրս գտնուած հօտերն եւս միա-
սին պիտի ժողովէ. վասն որոյ եւ

Նոր կեանքի պատուէրներն՝ և ի կատարեալ եւ միաբաւական ընդհանուր բնութեամբ կոահմանէ, զոր պիտի պահեն Նոր կեանքն ընդունող ամեն ազգերն, որ գիտեն, թէ իրենք՝ միոյն Աստուծոյ երկնաւոր Հօր որդիքն են. որով իսպառ կվերնայ ազգերու մէկմէկու դէմ ունեցած այն հին ատելութիւնն, որ Օրէնքի ժամանակներն՝ անվերջ կշարունակուէր:

Թշնամին սիրելով, նորա թշնամութեան պատճառն կվերցնենք. հետեւաբար նա եւս ընկեր կդառնայ, այս միութիւնն ամուր կը կապուի, եթէ միայն՝ Աստուծոյ արքայութեան ամենազօր զօրութեան հաւատքն հաստատուն կերպով հհաւատան այն թշնամիներն, Այս հաւատքի ներգործութիւնն՝ իրապէս կպատկերացնեն աստուածաշունչ պատմութիւններն՝ որ կատարուել է եզիպտական փարաւօնի վերայ, եւ Քանանացի ազգերու տէրութիւններուն վերայ:

Սուրբ Աւետարանի պատուիրած Նոր կեանքի բարոյականի այս սէրն է Օրէնքի լրումն. զոր եթէ չունի մէկն, չէ կարող Նոր կեանքի քաղցրութեան ճաշակն առնուլ: Սիրելին սիրել եւ բարեկամն ողջունել՝ ամեն մեղաւորներն եւս կանեն սովորաբար, կենդանիներն եւս իրենց զոյգերն ու ձագերը կսիրեն: Այլ կատարեալ մարդու սրգարութեան առաւելութիւնն ու բուն իսկ կատարելութիւնն, յայնմ է, որ թշնամին եւս սիրէ. անիծողներն օրհնէ, ատեցողներուն բարի անէ, եւ հալածողներուն ու չարչարողներուն վերայ աղօթք անէ. ակս է Աստուծոյ որդիներուն յատկութիւնն:

Կան մարդիկ, որ այս՝ թշնամին սիրելու բարոյականն՝ անբաւական համարին խոնարհեցնելու այն դրացիներն, որ իրեն աւազակաբարոյ են. եւ ուրիշի վատաւն յաւիշտակելու եւ հարեւանը գերելու քաղաքավարու-

Թիւնն ունին. Այսպիսի դէպքերն
անտեսած չէ Փրկիչը Նոր կեանքի
բարոյականի պատուէրներումն. եւ
յատկապէս կյաւելու մի առակ. որով
կուսուցանէ, թէ Աստուծոյ արքա-
յութիւնն աջողէ ետքն՝ արքայութեան
որդիքն ինչպէս պիտի վարուին այն
աւազակաբարոյ դրացի ցեղերուն հետ,
որ Միոյն Աստուծոյ արքայութեան
ամենազօր զօրութեանը չեն խոնար-
հեր. եւ այս հանդէսն այսպէս կը-
պատկերացնէ առակով:

«Նման է արքայութիւն երկ-
նից՝ ուռկանի արկելոյ ի ծով
և յամենայն ազգաց ժողովե-
լոյ. զոր՝ իբրեւ լցաւ՝ հանեալ
ի ցամաք, և նստեալ ժողովեցին
զբարի բարին յամանս, և ըզ-
խոտանն ի բաց ընկեցին: Այն-
պէս եղիցի ի կատարածի աշ-

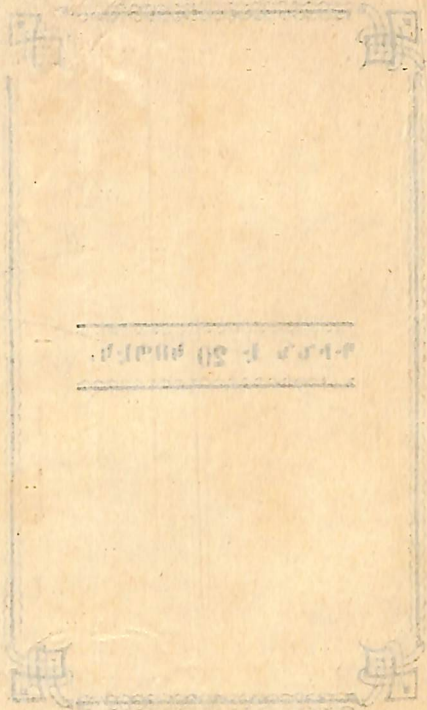
խարհիս. ելցեն հրեշտակք, և
մեկնեցեն զչարս ի միջոյ ար-
դարոց, և արկցեն զնոսա ի հնոց
հրոյն. անդ եղիցի լալ և կըր-
ճել ատամանց:

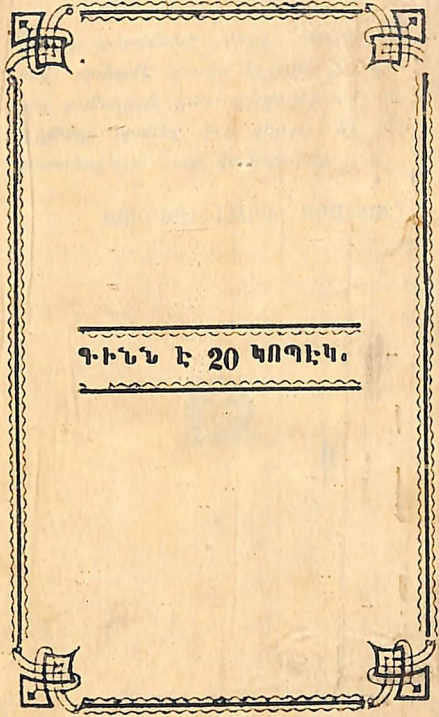
«Ասէ ցնոսա Յիսուս. Իմա-
ցարժօք զայս ամենայն. Ասեն
ցնա. Այո՛, Տէր. եւ նա ասէ
ցնոսա. վասն այսորիկ՝ ամենայն
դպիր աշակերտեալ արքայու-
թեան երկնից, նման է առն
Տանուտեառն, որ հանէ ի գան-
ձէ իւրմէ զնոր և զհին»: (Մատ.
ԺԳ. 47—52):

Այս առակն բովանդակապէս կը-
վերցնէ այն տարակոյսն, զոր կտարա-
կուսին ոմանք. եւ բացայայտ կանէ,
թէ Նոր կեանքի բարոյականն՝ իսկա-
պէս կատարեալ բանականութեան

բարձր կտաճմանէ ճիշդ սահմաններով.
որով որոնցմէ դուրս ելլողն՝ չէ կա-
րող բանական կատարելութիւնն՝ ամ-
վըթար պահել իւր վերայ եւ իւր
ընտանիքում. այլ կողայանայ:

ԿՈՒՐԵՂ ՎԱՐԴ՝ ՍՐԱՊԵԱՆ

ԳԻՆՆ Է 20 ԿՈՊԷԿ.

5420

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0032621

[Handwritten signature]

